Rocznik I.

Kalendarz Stanisławowski

1905

Roman Jasielski

Ajencya Dzienników i Ogłoszeń

W STANISŁAWOWIE, ulica Kazimierzowska l. 10

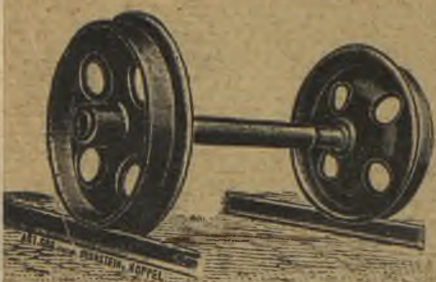
dostarcza:

dzienniki, czasopisma, oraz wydawnictwa peryodyczne

tak krajowe jak i zagraniczne, we wszystkich językach wychodzące, po cenach oryginalnych.

Przyjmuje: Ogłoszenia dla dzienników i czasopism i oblicza najtaniej.

Orenstein i Koppel

Lwów

Fabryka kolejek wąskotorowych i lokomotyw.

Biuro: Pasaż Mikolascha Telefon l. 594 (międzymiastowy)

Skład i warsztat: ulica Gródecka l. 127.

)ostawa kompletnych urządzeń :olejowych do eksploatacyi lau i torfu, dla cegielń, cukrovni, tartaków, gospodarstw olnych, dla przedsiębiorców budowlanych i t. d.

Kupno i wynajem

Jżywane materyały stale na składzie. — Wypracowują trasy i projekty kolejowe.

(atalogi i kosztorysy na żądanie darmo i opłatnie.

Kalendarz
Stanisławowski

polski, ruski i żydowski

ASTRONOMICZNY, GOSPODARSKI I DOMOWY

wypracowany na południk stanisławowski

na rok zwyczajny

1905.

ROCZNIK I.

STANISŁAWÓW.
Wydawca i nakładca St. Błotnicki.
Drukiem J. Pisza w Tarnowie.
1904.

Tablica wschodu i zachodu słońca,

długość dnia i godzin podług zegaru słonecznego.

Miesiące	Dni	Wschód słońca G.	Wschód słońca M.	Zachód słońca G.	Zachód słońca M.	Długość dnia G.	Długość dnia M.	Godzina połud. G.	Godzina połud. M.
Styczeń	1	8	—	4	12	8	12	11	56
	10	7	57	4	22	8	25	11	59
	20	7	51	4	36	8	45	12	3
Luty	1	7	39	4	54	9	6	12	4
	10	7	25	5	11	9	48	12	9
	20	7	8	6	25	10	17	12	16
Marzec	1	6	53	5	38	10	45	12	5
	10	6	33	5	53	11	20	12	13
	20.	6	14	6	7	11	53	12	—
Kwiecień	1	5	48	6	25	12	37	11	56
	10	5	31	6	37	13	6	11	54
	20	5	14	6	50	13	36	11	52
Maj	1	4	51	7	8	14	17	11	49
	10	4	35	7	22	14	48	11	48
	20	4	24	7	35	15	11	11	49
Czerwiec	1	4	13	7	47	15	44	11	50
	10	4	08	7	54	15	56	11	51
	20	3	58	8	—	15	58	11	53
Lipiec	1	4	12	7	58	15	46	11	55
	10	4	18	7	54	15	36	11	56
	20	4	28	7	44	15	16	11	56
Sierpień	1	4	43	7	31	14	48	11	57
	10	4	56	7	15	14	19	11	55
	20	5	9	6	58	13	49	11	53
Wrzesień	1	5	25	6	37	13	12	11	51
	10	5	38	6	18	12	40	11	48
	20	5	52	6	28	12	6	11	45
Październik	1	6	7	5	35	11	28	11	41
	10	6	20	5	16	10	56	11	38
	20	6	34	4	58	10	24	11	36
Listopad	1	6	54	4	28	9	43	11	35
	10	7	9	4	23	9	14	11	35
	20	7	24	4	22	8	48	11	38
Grudzień	1	7	37	4	—	8	23	11	38
	10	7	48	4	1	8	13	11	44
	20	7	57	4	3	8	6	11	50
	30	8	—	4	10	8	10	11	55

Rok 1905

jest pod względem astronomicznym i fizycznym rokiem zwyczajnym, mającym 365 dni.

Dzieli się na 4 pory astronomiczne, które rozpoczynają się:

Wiosna	d. 21 marca	o godz. 8 rano	w	chwili	wstąpienia	słońca w znak	Barana.
Lato	„ 22 czerwca	„ 4 rano	„	„	„	„	Raka.
Jesień	„ 23 września	„ 6 wieczór	„	„	„	„	Wagi.
Zima	„ 22 grudnia	„ 1 popoł.	„	„	„	„	Koziorożca.

Tablica świąt ruchomych.

Uroczystość Imienia Jezus (w drugą niedzielę po 3 Królach) 15 stycznia; — Starozapustna (w 3-cią niedzielę przed 1-szą niedzielą w poście) 19 lutego; — Popielec 8 marca; — Uroczystość 7 boleści N. M. P. (w piątek przed Wielkim Piątkiem) 14 kwietnia;—Wielkanoc (niedziela po wiosennem porównaniu dnia z nocą) 23 kwietnia; — Uroczystość opieki św. Józefa (3-cia niedziela po Wielkanocy) 14 maja; — Wniebowstąpienie Pańskie (w 40 dni po Wielkanocy) 1 czerwca;—Zielone Święta (w 2-gą niedzielę po Wniebowstąpieniu Pańskiem) 11 czerwca; — Św. Trójcy (w 1-szą niedzielę po Zielonych Świętach) 18 czerwca; — Boże Ciało (we czwartek po Świętej Trójcy) 22 czerwca; — Uroczystość Serca Jezusowego (w piątek po oktawie Bożego Ciała) 30 czerwca; — Uroczystość bł. Jana z Dukli (w 1-szą niedzielę po oktawie śś. Piotra i Pawła) 9 lipca; — Uroczystość śś. Aniołów Stróżów (niedziela, która w 7 dni od 29 sierpnia do 4 września przypadnie) 3 września;—Uroczystość Im. P. Maryi (w niedzielę po Narodzeniu N. M. P.) 10 września; — Uroczystość Różańca św. (1-sza niedziela w październiku) 1 października; — Uroczystość poświęcenia Kościoła (3-cia niedziela w październiku) 15 października; — Uroczystość opieki N. M. P. (2-ga niedziela w listopadzie) 12 listopada; – Uroczystość św. Stanisława Kostki (w 1-szą niedzielę po 13 listopada) 19 listopada; Niedziela pierwsza Adwentu 3 grudnia.

Wigilie:

a) do Zielonych Świątek;
b) do śś. Apost. Piotra i Pawła;
c) do Wniebowzięcia N. M. P.
d) do Wszystkich Świętych;
e) do Niepokal. Pocz. N. M. P.;
f) do Bożego Narodzenia.

Wigilia przypadająca w niedzielę, przenosi się na sobotę poprzedzającą.

Posty nakazane:

1. Wielki post, trwający od środy popielcowej do Wielkanocy.
2. Post adwentowy, w środę, piątek i sobotę po 1-ej niedzieli adwentowej do Bożego Narodzenia.

Dni normowe:

Kościelne:

Trzy ostatnie dni Wielkiego tygod. 20, 21 i 22 kwietnia.

Dzień Bożego Ciała 22 czerwca.

Wigilia Bożego Narodzenia dnia 24 grudnia.

Dworskie:

28 czerwca wigilia rocznicy skonu ces. Ferdynanda I.

9 września wigilia rocznicy skonu ces. Elżbiety, małżonki cesarza Franciszka Józefa.

W niedzielę wielkanocną i Zielonych Świątek i w dzień Bożego Narodzenia 25 grudnia, przedstawienia teatralne i inne widowiska mogą być dawane tylko na cele dobroczynne i za zezwoleniem zwierzchności. W dni te bale publiczne i tańce są zabronione.

Dni krzyżowe:

W poniedziałek, wtorek i środę przed Wniebowstąpieniem Pańskiem to jest 29, 30 i 31 maja.

Suchedni:

a) w środę, piątek i sobotę po 1-szej niedzieli postu, t. j.: 15, 17 i 19 marca;
b) w środę, piątek i sobotę po Zielonych Świętach, t. j.: 14, 16 i 17 czerwca;
c) w środę, piątek i sobotę po Podwyż. św. Krzyża, t. j: 20, 22 i 23 września;
d) w środę, piątek i sobotę po św. Łucyi, t. j.: 20, 22 i 23 grudnia.

Ferye sądowe.

Dla katolików: Nie wolno odbywać audyencyj w niedziele i w dzień Bożego Narodzenia. Na inne dni świąteczne wolno wyznaczać audyencye jedynie w razie, gdy zwłoka grozi niebezpieczeństwem. Przy wyznaczaniu audyencyj sądowych należy baczyć na to, by nikt w uroczyste święto swego wyznania do jawienia się w sądzie wzywany nie był. Ferye sądowe rozpoczynają się 15 lipca i trwają włącznie do 25 sierpnia. Do spraw feryalnych należą spory wekslowe, o prowadzenie rozpoczętej budowy, prowizoryalne, z kontraktów służbowych, ze stosunku między gospodarzami i przewoźnikami a gośćmi i podróżnymi, spory drobiazgowe, wnioski w sprawie wydania ograniczenia lub zniesienia tymczasowych zarządzeń, sprawy egzekucyjne, konkursowe, hipoteczne i karne. Oznaczenie także innych spraw spornych lub niespornych jako feryalnych należy do kierownika sądu lub przewodniczącego senatu.

Dla żydów dniami wolnymi od stawania w sądach są: 1) Nowy Rok (2 dni) — 2) Święto pojednania (1 dzień) — 3) Święto Kuczek (2 pierwsze i 2 ostatnie dni) — 4) Wielkanoc (2 pierwsze i 2 ostatnie dni) — 5) Zielone Święta (2 dni).

Kalendarz żydowski.

Żydzi liczą czas nie jak my, od Narodzenia Chrystusa Pana, ale od stworzenia świata. Kalendarz swój układają w ten sposób, ażeby Pascha czyli Wielkanoc przypadła dnia 15-go miesiąca Nissan (który w bieżącym roku 1905 przypada dnia 31-go marca) poczem po upływie dni 163 następuje rok nowy.

W ten sposób na każdy rok ery chrześcijańskiej przypada u żydów druga część roku bieżącego ery żydowskiej i pierwsza część roku nowego.

Na bieżący rok ery chrześcijańskiej 1905 przypada więc większa część roku **5665**, który rozpoczął się dnia 10 września 1904 miesiącem Tiszri, a skończy się dnia 29 września 1905 r. miesiącem Elul — i mniejsza część roku **5666**, który się zacznie dnia 30 września 1905 miesiącem Tiszri i będzie rokiem zwyczajnym, mającym 355 dni.

Planetą panującą w r. 1905 jest

SŁOŃCE.

Słońce w kosmografii. Przez Kopernika „pochodnią,“ a przez Therna smyrneńskiego „sercem świata“ nazwane, jest słońce ciałem środkowem systemu planetarnego, przyczyną ruchu wszystkich ciał do tego systemu należących, źródłem światła i ciepła, a zatem i życia wszystkich istot organicznych.

Jako „ciało niebieskie“ stanowi słońce rozżarzoną kulę, otoczoną atmosferą, złożoną z pary różnych pierwiastków, czyli t. zw. „fotosferą.“

Podczas całkowitego zaćmienia słońca, brzeg zaciemnionej tarczy otoczony jest świecącym różowym kręgiem t. j. „chromosferą,“ z pośród której wyskakują w różnych punktach różowe promienie najrozmaitszych kształtów, t. zw. „protuberancye,“ nie będące niczem innem, jak olbrzymimi wybuchami wodoru, sięgającymi do wysokości 50.000 mil.

Prócz tego, podczas całkowitego zaćmienia słońca roztacza się naokoło czarnej tarczy pierścień łagodnego srebrzystego blasku, o nieregularnych zarysach, na podobieństwo aureoli. Pierścień ten nazwano „koroną,“ istoty jej jednak dotychczas nie wyjaśniono.

Panowanie swoje nad światem zawdzięcza słońce ogromowi swej masy, przewyższającej 700 razy masę wszystkich innych planet razem wziętych, a 323.000 razy większej, niż masa ziemskiego globu. Masa ta właśnie utrzymuje roje planet i gwiaździstych systemów w niewolniczej zależności od słońca, któremu mimo woli i wiedzy muszą być posłuszne.

Również wielkością swoją przewyższa słońce wszystkie inne planety.

Średnica jego wynosi 1,386.700 Km., a zatem powierzchnia jego obejmuje 6 bilionów Km □ a jego objętość 14 trylionów Km. sześć.

Wędrowiec, który robiąc dziennie 16 Km. drogi, potrzebowałby 570 dni do obejścia naokoło ziemi, musiałby zużyć 62.200 dni, tj. 170 lat, na jednorazowe obejście tarczy słonecznej.

Jakkolwiek jednak masa i wielkość słońca tak kolosalnie przewyższa wszystkie ciała niebieskie, to jednak gęstość jego jest 4 razy mniejsza niż gęstość ziemi.

Odległość słońca od ziemi, podana przez Pythagorasa jako 3 razy większa niż odległość księżyca, — przez Arystarcha z Samos (260 r. przed Chr.) jako 20 razy większa, — obliczoną została w r. 1672 przez Dominika Cassiniego na 21.712 średnic ziemi, — a Newcomb, na podstawie wszystkich badań poprzednich postawił hypotezę, mocą której średnia odległość słońca od ziemi wynosić ma 148,600.000 Km.

Dla oka ludzkiego obiega słońce codziennie inny równoleżnik, i dlatego patrzącemu z jednego i tego samego południka obserwatorowi zdaje

się, iż to właśnie ów ruch słońca odsłania przed jego okiem na wiosnę grupę Lwa i Dziewicy, — w lecie Herkulesa, Wegę w Lirze i Ataira w Orle, — w jesieni Pegaza, Kassyopeę i Andromedę, — w zimie Byka z rojem Hyad i Plejad, największego ze stałych gwiazd Syriusza i najpiękniejszą z grup: Oriona!

A jednak ten ruch słońca jest tylko pozorny, jakkolwiek droga przezeń zakreślona z powodu podobieństwa do geometrycznej elipsy, w nauce nazwą „ekliptyki" oznaczoną została. Faktycznie jednak, według t. zw. „teoryi Kopernika", (ur. 1472 r. † 1543) o którym napisano: „Polskie wydało go plemię, — Wstrzymał słońce, wzruszył ziemię", — słońce nie odbywa żadnego ruchu, oprócz obrotu dokoła swej osi i właśnie skutkiem tego „gwiazdą stałą" nazwane zostało.

Pozorny ten ruch słońca jest tylko złudzeniem, powstałem skutkiem tego, iż my wraz z ziemią, w pewien stały ruch wprawioną — na nieruchome słońce patrzymy. Tak samo oczom jadącego pociągiem kolejowym zdaje się, że on stoi w miejscu, a drzewa, pola, domy itp. poruszają się w przeciwną stronę. Z tego wynika, że owa „ekliptyka" jest właśnie drogą ziemi naokoło słońca.

Że w starożytności święcie wierzono w powrotne ruchy słońca, dowodzi tego najlepiej fakt, opisany w biblii, a mianowicie w t. zw. „księdze Jozuego", jak to Jozue przeprowadzając Izraelitów do ziemi obiecanej, napotkawszy na swej drodze licznych nieprzyjaciół, wpadł na nich z wiernymi Gabaończykami, a pragnąc ich tegoż samego dnia pogromić, zawołał głosem wielkim: „Stań słońce!" coby dowodziło stanowczo, iż tylko na ową chwilę, mocą cudu Bożego stanąć miało.

Tak właśnie głosił w swoim czasie sławny Ptolomeusz, ale nauka ścisła wykazała błędność tego pojęcia, tłomacząc je zarazem pozornością ruchów słońca, o którem do dziś mówimy, że ono „wschodzi i zachodzi", jakoby się ruszało, — choć wiemy już dokładnie, że tak nie jest.

Gdy słońce (dla oka) stanie w tych punktach, gdzie elipsa przecina równik, następuje na całej ziemi *zrównanie dnia z nocą*. Że zaś termina te przypadają 21 marca i 22 września, przeto dni te nazwano „zrównaniem wiosennem" i „jesiennem."

Do najciekawszych zjawisk, obserwowanych na słońcu, należą pojawiające się na niem między równikiem a 48° plamy, które znane już w II-gim w. po Chr. w Chinach, u nas dopiero przez Galileusza odkryte zostały, poczem badane przez Fabrycyusza, Harriota Chrystyana, Horrebowa, Schwabego, Scheinera, i R. Wolfa, wykazały pewien system w układzie i powrotnem ukazywaniu się i znikaniu co 10 — 11 lat.

Niektórzy sądzili, że plamy te są dowodem wystygania słońca, inni, że od maximów i minimów tych plam zawisła znaczna ilość zjawisk atmosferycznych i fizycznych, jak: burze, opady, upały, powodzie, urodzaje itp. Rzecz ta atoli niezbadana jeszcze dokładnie, jakkolwiek obliczenia Saveliefa, ogłoszone w r. 1890 dowiodły, że im więcej plam na słońcu, tem ono grzeje goręcej, — im mniej, tem łagodniejsza na ziemi temperatura.

Faktem zarówno jest niezbitym, że właśnie plamy te poruszające się pozornie, naprowadziły uczonych na myśl, że słońce obraca się dokoła swej osi, a obliczenia wykazały, że czas takiego obrotu wynosi 25 dni, 5 godzin i 38 minut.

Współczesny nam prof. Virchow, określił plamy te jako „chmury słoneczne", pochodzące ze skraplania się gazów w atmosferze słońca, identyfikując je z pojęciem chmur z pary wodnej w atmosferze ziemskiej. Skrzę-

tne badania w obserwatoryach astronomicznych i zdjęcia fotograficzne tych plam na słońcu, dokonane w Nantes we Francyi dowiodły, że plama, a raczej grupa plam, o średnicy około 150.000 Km. (a więc 12 razy większej niż średnica ziemi) znajdowała się d. 5 paźdz. 1903 r. na wschodnim brzegu tarczy słonecznej, — dn. 11-go tegoż miesiąca była już na jej środku, a z dnia 18-go na 19-go paźdz. tegoż roku znikła zupełnie na zachodnim brzegu słońca.

Siła światła słonecznego na ziemi — według obliczeń Wollastona (1799 r.) równa się 60.000, a według Crovy 85.000-om świec żarzących, a że w miarę bliskości słońca coraz musi być większą, przeto wobec oddalenia jego, wynoszącego 149.000 milionów metrów, równa się 1890 kwadrylionom świec, liczbie przez 28 cyfr pisanej, a dla rozumu ludzkiego zupełnie nieuchwytnej.

Barwa światła słonecznego jest dla oka naszego białą, jakkolwiek każdy promień słońca składa się według Newtona z 7 barw t. zw. tęczowych, a mianowicie: czerwonej, pomarańczowej, żółtej, zielonej, jasno niebieskiej, ciemno-niebieskiej i fioletowej, tak jak to widzimy na tęczy i jak to t. zw. „widmo słoneczne“ tj. promień słońca przepuszczony przez pryzmat szklany przedstawia.

Nadto zbadał Frauenhofer, że każda tęcza poprzecinana jest wszerz mnóstwem ciemnych, równolegle do siebie ustawionych, a dla oka niewidzialnych linijek, których dotychczas naliczono już 1000.

Temperatura słońca — według Langleya (1878 r.) jest 5.300 razy większą, niż temperatura rozżarzonego metalu, wynosi bowiem + 6885°, C. to znaczy, że 1 m. sześć. masy słońca jest w stanie wyprodukować 328 ciepłostek (jednostek ciepła) na godzinę. Wilson podaje temperaturę słońca na + 6.863° C., na szczęście jednak wszechmoc Stwórcy sprawiła, że promienie słoneczne, przechodząc przez wchłaniającą ciepło atmosferę, utracają w swej drodze do ziemi ogromną ilość ciepła, inaczej bowiem nietylko nie istnieliby na niej ludzie, ale nie istniałaby wcale ziemia, spalona przez ten niepojęty dla człowieka ogrom gorąca.

Ostatnie a współczesne nam badania stwierdziły, że ta niezwykła zdolność promieniowania słońca pochodzi od pierwiastka ***radium***, znajdującego się w słońcu wraz z innymi pierwiastkami promieniotwórczymi, jak hell, uran i tor. — Prof. Akademii paryskiej Curie, i żona jego z domu Skłodowska (Polka) obliczyli nawet, że każdy 1 m. sześć. słońca powinien posiadać w swym składzie 3·6 grama radium, ażeby wyprodukować ilość ciepła, odpowiadającą obliczeniom Langleya.

Słońce i okrążające je ciała niebieskie stanowią razem tak zwany ***„system słoneczny“***. Należą do niego: 1) Słońce, 2) 8 planet, 3) 20 księżyców, 4) 333 planetoidów, 5) mnóstwo komet, 6) roje meteorytów.

Owe 8 planet systemu słonecznego są: Merkury (☿), Wenus (♀), Ziemia (♁) z towarzyszącym jej księżycem, Mars (♂), Jowisz (♃) z 4-ma księżycami czyli trabantami, Saturn (♄) otoczony 3-ma pierścieniami i 8 księżycami, Uranus (♅) z 4 księżycami, i Neptun (♆), z jednym księżycem.

Pas nieba po obu stronach ekliptyki nosi nazwę ***„zodyaku“*** lub pasa zwierzyńcowego, od znaków zwierzyńca czyli gwiazdozbiorów, których jest 12 i którym według dawnych nauk astrologicznych podlegać mają pojedyncze miesiące całego roku. I tak:

Dnia	19 stycznia	słońce	wstępuje	w znak	Wodnika		♒
„	18 lutego	„	„	„	Ryb		♓
„	20 marca	„	„	„	Barana		♈
„	20 kwietnia	„	„	„	Byka		♉
„	21 maja	„	„	„	Bliźniąt		♊
„	21 czerwca	„	„	„	Raka	♋	
„	21 lipca	„	„	„	Lwa		♌
„	21 sierpnia	„	„	„	Panny		♍
„	23 września	„	„	„	Wagi		♎
„	21 październ.	„	„	„	Niedźwiad.		♏
„	21 listopada	„	„	„	Strzelca		♐
„	22 grudnia	„	„	„	Koziorożca		♑

Zjawiskami polegającemi na ruchu ziemi dokoła słońca są: rachuba czasu (dzień i noc — pory roku) zaćmienia słońca i księżyca, przypływ i odpływ morza.

Astronomia rozróżnia dzień trojaki: 1) gwiaździsty, 2) słoneczny i 3) przeciętny dzień słoneczny. Dzień gwiaździsty, według którego rachują astronomowie, jestto czas trwania jednego zupełnego obrotu około osi (albo jednego pozornego obrotu nieba około ziemi). Prawdziwy dzień słoneczny jest to czas od przejścia słońca w pozornym ruchu dziennym przez południk do następnego przejścia przez południk. Taki prawdziwy czas słoneczny wskazują zegary słoneczne. Z powodu ruchu ziemi dokoła słońca, dzień ten nie zawsze jest jednakowy, lecz o kilkanaście sekund dłuższy lub krótszy od zwykłego. W rachubie życia codziennego pomija się tę różnicę i rozdziela się jednakowo na cały rok, tak, że wszystkie dni są jednakowe, a taki dzień nazywa się przeciętnym dniem słonecznym i taki przeciętny dzień słoneczny przyjęto jako czas zegarowy. Dzień ma 12 i noc 12 godzin.

Że jednak stosownie do południka, na którym pewna miejscowość jest położona, zmienia się także czas słoneczny, przeto celem uzyskania zupełnej jedności w wymiarze czasu, zaprowadzono w bieżącem stuleciu w Ameryce i w Europie t. zw. „czas strefowy“.

W Austryi przyjęto we wrześniu 1891 r. czas miejscowy południka bieżącego o 15° na wschód od Greenwich za czas zasadniczy, pod nazwą *czasu środkowo-europejskiego*, podług którego kieruje się ruch wszystkich kolei austryackich.

I w Stanisławowie czynią o to starania, by czas ten zastosować także do rachuby w życiu codziennem.

Na prawie oświetlenia ziemi i księżyca przez promienie słońca w rozmaitem położeniu tychże planet, powstają *zaćmienia słońca i księżyca*. Od odległości księżyca od ekliptyki zależy wielkość zaćmienia księżyca, a od cienia ziemi padającego na drogę księżyca, zależy czas trwania zaćmienia. Widzialność zaćmień słońca, ich jakość i czas trwania zależą od miejscowości ziemi. Zaćmienia całkowite mają te miejsca ziemi, na które pada zupełny cień księżyca (gdy tenże stanie między ziemią i słońcem), częściowe zaś zaćmienia mają te miejsca, na które pada półcień.

Całkowite zaćmienia słońca przytrafiają się dla tej samej miejscowości zaledwie raz na 200 lat, częściowe zaś są o wiele częściejsze, a zaćmienia księżyca mogą się zdarzać dwa razy na rok.

Na r. 1905 przypadają 2 zaćmienia słońca i 2 zaćmienia księżyca, a mianowicie:

Pierwsze zaćmienie księżyca dnia 19 lutego zaczyna się o godz. 7 min. 37 wieczór, a kończy się o godz. 9 min. 45.

Drugie zaćmienie księżyca dnia 15 sierpnia zaczyna się o godz. 4 min. 14 rano, a kończy się o godz. 6. min. 18.

Pierwsze zaćmienie słońca dn. 6 marca trwać będzie od godz. 3 min. 55 rano, do godz. 9. min. 41.

Drugie zaćmienie słońca dn. 30 sierpnia trwać będzie od godz. 12 min. 13 przedpołudniem, do godz. 5 min. 12 popoł.

Słońce w astrologii. Astologowie starożytni dowodzili, że rok pod panowaniem słońca będący, jasnym i ciepłym być powinien, lecz że jak ono, to w pełnym blasku świeci, to znowu w ciemnej pogrąża nas nocy, tak i rok jego władzy podległy przynosi naprzemian radość i zgryzotę, a jeśli ono swe oblicze skrywa (zaćmienie) wówczas szczęście doczesne u wszystkich pod jego znakiem zrodzonych zanika.

Dzieci w roku panowania słońca zrodzone, bywają okrągłego oblicza, włosu jasnych, oczu dużych o bystrem spojrzeniu, ust szerokich i płaskiego nosa, zupełnie tak, jak to od dawien dawna wizerunek słońca rysunkiem przedstawiają. Nadto — powiada astrologia, — dzieci takie są nadzwyczaj utalentowane, lecz chciwe władzy, gorącego temperamentu, łatwo gniewem wybuchające, a w dojrzałym wieku bardzo prędko łysieją.

Słońce w historyi. Ponieważ od najdawniejszych czasów uważane było słońce za źródło światła i ciepła, zatem i życia na ziemi, przeto wszystkie ludy starożytne oddawały mu cześć boską, jakkolwiek u każdego niemal narodu inne nosiło ono miano.

I tak Egipcyanie czcili go pod nazwą: Oziris i Ra, — Fenicyanie jako Adonisa, — Indowie zwali je: Surya i Dyaus,—Babilończycy Anu, — Chaldejczycy Samas, — Persowie Mithrą, — Izraelici Jehową, — Grecy Apollonem i Helliosem, — Rzymianie Zeusem i Jowiszem, — Germanowie Tiu, u Słowian wreszcie uosobieniem słońca był Swaróg, pan nieba i ziemi, który gdy zachmurzył gniewne oblicze swoje i piorunami ciskał na ziemię, przybierał nazwę Perkuna.

Na cześć tego boga stawiano rozliczne i wspaniałe świątynie, w których na uproszenie nieustających łask jego wieczny ogień palono i na cześć którego prześliczne, pełnią gorącej fantazyi owiane stwarzano legendy.

Do najpiękniejszych należy bezsprzecznie ta, w której przedstawiono walkę dnia z nocą, a która opiewa jak następuje:

„Gdy Egipt, uszczęśliwiony panowaniem Ozirisa, wzrastał w dobrobyt, przez co cześć Ozirisa znacznie się wzmogła, obudziło to tak wielką nienawiść brata jego Seta, że ten, wraz z 72 towarzyszami zaczaił się nań i zdradziecko zamordowawszy, włożył zwłoki jego do skrzyni, i w rzece zatopił. — Małżonka jego Izis, rozpaczając za mężem, błąkała się długo po niebiosach, szukając choćby zwłok jego, aż naraz objawił on się jej i synowi swemu Horusowi i wezwał ich, by się za niego pomścili. Wówczas Horus uderzył na Seta, a wypędziwszy go wraz z wszystkimi towarzyszami na daleką pustynię, odzyskał królowanie dla ojca."

Oziris jest tu uzmysłowieniem słońca, Izis księżyca, a Horus jutrzenki. Set z 72 towarzyszami to noc gwiaździsta, wśród której błąka się księżyc po niebie, aż wreszcie pojawia się jutrzenka i zmusza noc do ustąpienia miejsca słońcu, które na czas jej panowania w zwierciadło wód zapadło.

Niemniej piękną legendę, p. t. „*Faeton*“, podał Owidyusz w swych „*Metamorfozach*“ tłomacząc powstanie murzynów. Legenda ta opowiada, jak syn Heliosa Faeton, wymógłszy na swym ojcu pozwolenie kierowania wozem słonecznym, przez lekkomyślność młodzieńczą tak znacznie wóz ten w swej drodze obniżył, że osmaliwszy ludzi na całej przestrzeni przebytej drogi, pozamieniał ich w murzynów. Rozgniewany Apollo cisnął na syna piorunem, a uratowawszy tym sposobem cały glob ziemski od zagłady, na nowo sterowanie wozu słonecznego w swe własne objął dłonie, pozostawiając plemię murzyńskie przy życiu, na dowód, jak straszne skutki pociąga za sobą lekkomyślność młodzieńcza.

Słońce w gospodarstwie. Czem jest słońce dla ziemi i jej tworów, wie o tem każdy, — nie każdemu jednak wiadomo, co orzekają t. zw. „Przepowiednie gospodarskie“ o roku, pod specyalnem panowaniem słońca będącym.

Oto orzekają one, że rok taki bywa w ogólności suchy i ciepły, a że właśnie r. 1905 należy do owego trzechlecia systematycznych maximów plam słonecznych, które powodują upały, — przeto spodziewaćby się należało takiego samego gorąca, z przerwami słoty i zimna, jakie mieliśmy w roku ubiegłym.

Reasumując przeto wszystkie dane naukowe, powinna być wiosna z początku wilgotna, ku końcowi pogodna i sucha;—lato suche i upalne;— jesień piękna i wilgotna; — zima łagodna i bezśnieżna.

Urodzaje powinny być dobre, aczkolwiek pewnem jest, że nie będą obfite. *A. P.*

HUMORYSTYKA.

W sądzie. — Ale czy wy pojmujecie ważność przysięgi? — pyta sędzia oskarżonego.

— Cobym-ta nie miał pojmować: Jak ja przysięgnę, to ja wygram, a jak on przysięgnie, to on wygra.

Możeby pomogło! Mówię państwu, że od czasu zaprowadzenia illustrowanych kart korespondencyjnych, obrót pocztowy w tym dziale dziesięć razy się zwiększył.

— Hm! to możeby zaprowadzić także illustrowane przekazy pocztowe? . . .

Kiepska porada. E, już co te ludzie z miasta poradzą, to wszystko do niczego. Mówili, że nic tak nie pomaga na robactwo jak Zacherlin, a ja już dwie flaszeczki wyżył — i jak mnię kąsało, tak mnie kąsa.

Ryczący gość. Do jednej z większych restauracyj monachijskich wszedł porządnie ubrany facet i zażądał kufla piwa. Gdy mu kelner przyniósł kufel, nieznajomy odkrył nakrywkę tegoż i w tej chwili począł tak straszliwie ryczeć, że wszyscy zebrani w lokalu goście porwali się z miejsc, a kobiety ze strachu po kątach się poukrywały. Nadbiegł wówczas właściciel piwiarni i zapytał ryczącego gościa grzecznie, czy przypadkiem nie zachorował nagle i czy nie byłoby właściwem posłać po lekarza. Improwizowany lew ucichł na chwilę, uśmiechnął się i wskazał palcem na wypisany na ścianie piwiarni wiersz, który brzmiał:

„O zarycz gościu jak lew na pustyni,
Kiedy ci kelner krzywdę w kuflu czyni!“

— A tu, proszę się przekonać — powiada do gospodarza — brakuje jeszcze na dwa palce do miary, oznaczonej na moim kuflu.

Genealogia domu cesarskiego.

Franciszek Józef I. (Karol), syn arcyks. Franciszka Karola Józefa i arcyks. Zofii Fryderyki Doroty bawarskiej, cesarz Austryi, król Węgier i Czech, W. Ks. Siedmiogrodu itd., urodzony 18 sierpnia 1830 r., wstąpił na tron Austryi 2 grudnia 1848 r. na mocy abdykacyi stryja Ferdynanda I.; koronowany królem Węgier 8 czerwca 1868 — Żona jego:

Elżbieta, Amalia Eugenia, córka Maksymiliana Józefa, księcia bawarskiego Wittelsbach, z linii Dwóch Mostów-Birkenfeld, ur. dnia 24 grudnia 1837, zmarła dnia 10 września 1898 w Genewie.

Dzieci: 1) Zofia, Fryderyka, Dorota, Marya, Józefa, ur. w Wiedniu 5 marca 1855 r., zmarła 29 maja 1857 r.

2) Gizela, Luiza, Marya, ur. 12 czerwca 1856 r. w Luxemburgu, zaślubiona 20 kwietnia 1873 Leopoldowi ks. bawarskiemu (ur. 9 lutego 1846 r.)

3) Arcyksiążę Rudolf, Franciszek, Karol, Józef, ur. 21 sierpnia 1858 r. zmarł 30 stycznia 1889 w Meyerling. Małżonka jego Stefania, Klotylda, Luiza, Hermina, Marya, Karolina, córka króla Belgii Leopolda II, ur. 21 maja 1864*).

Z małżeństwa tego pozostała córka **Elżbieta,** Marya, Henryka, Stefania, Gizela, ur. 2 września 1883, zaślubiona 25 stycznia 1902 w Hetzendorf Ottonowi ks. Windischgrätz.

4) Marya, Walerya, Matylda, Amalia ur. w Budzie 22 kwietnia 1863 r. zaśl. 31 lipca 1890 arcyks. Franciszkowi Salwatorowi (ur. 21 sierp. 1866 r.)

Bracia Jego Cesarskiej Mości: 1) Maksymilian I. Ferdynand Józef, cesarz Meksyku, ur. 6 lip. 1832, † 19 czerw. 1867 (Żona jego Karolina, córka króla Belgii Leopolda I. ur. 7 czerw. 1840, zaśl. 27 lipca 1858).

2) Karol, Ludwik, Józef, Marya, ur. 30 lipca 1833, † 19 maja 1896. Z drugiego małżeństwa z Maryą Annuncyatą księżną Sycylii († 4 maja 1870) pozostało 4 dzieci:

Franciszek Ferdynand, arcyks. d'Este, ur. 18 grudnia 1863, ożeniony d. 1 lipca 1900 z hrabianką Zofią Chotekówną.**)

Otto Franciszek Józef, ur. 21 kwietnia 1865, ożeniony z Maryą, Józefiną księżniczką saską.

Ferdynand Karol Ludwik, ur. 27 grudnia 1868.

Małgorzata Zofia, urodz. 13 maja 1870, zaślub. ks. Albertowi Wirtemberskiemu

Z 3-go małżeństwa z Maryą Teresą, córką don Miguela, króla Portugalii, pozostało dwoje dzieci:

Marya Annuncyata, ur. 31 lipca 1876.

Elżbieta, ur. 7 lipca 1878.

3) Ludwik Wiktor, ur. 15 maja 1842.

---

*) Arcyksiężna wdowa Stefania, z powodu powtórnego zamęścia z hr. Elemerem Lonyayem (ślub odbył się 22 marca 1900) zrzekła się wszelkich praw dynastycznych.

**) Z powodu tego małżeństwa otrzymała hrabianka Chotekówna tytuł księżnej de Hohenberg. a arcyksiążę musiał złożyć przysięgę, iż zrzeka się dla żony tytułu cesarzowej, a dla potomków prawa do następstwa tronu i noszenia tytułu arcyksiążąt. Z małżeństwa tego urodził się dnia 28 września 1902 syn, Maksymilian Karol.

Styczeń, Januarius, Henwar ma dni 31.

Prosiniec Ledzień

Dni	Rzymsko-katolickie	Grecko-katolickie	Słowiańskie	Odmiany księżyca i domyślny stan powietrza
1.	Ewang. u Łuk. św. w R. 2. W onym czasie dziwili się.	Knyha Rożd. Chrysta Mat. 1.		
1 N.	**Nowy Rok.** Mieczysława	19 **N. pr. Rożd. Hł. 6.**	Mieczysław	
2 P.	Makarego opata	20 Ihnatyja	Strzeżysław	Nów d 5 o g. 7 m. 52 wieczór. Odwilż.
3 W.	Genowefy panny	21 Julyanny m.	Włastymiła	
4 Ś.	Tytusa biskupa	22 Anastazyi m.	Dobromir	
5 C.	Telesfora	23 10 Mucz. w Kr.	Włastybór	
6 P.	**Trzech Króli** K. M. B.	24 Jewhenyi †	Bojomir	
7 S.	Walentego biskupa	25 **Rożdest. Chryst.**	Świętosław	Pierwsza kwadra d. 13-go o g 9 m. 46 wieczór. Deszcz ze śniegiem.
2.	Ewang. u Łuk. św. w R. 2. O Chryst. w 12 latach.	Jisus uchodyt do Ehyptu. Mat. 2.		
8 N.	**1. po 3 Król.** Sewer.	26 **Sobor Pr. Bohor.**	Mścisław	
9 P.	Marcyanny p.	27 **Stefana Mucz.**	Władymira	
10 W.	Pawła pustelnika	28 2000 Mucz.	Dobrosław	
11 Ś.	Higiniusza	29 S. S. Mład.	Krzesimir	
12 C.	Honoraty panny	30 Anysyi m.	Czesława	Pełnia d. 21 o g. 8 m. 49 rano Śnieg z wiatrem.
13 P.	Hilarego bisk.	31 Mełanyi	Bogomir	
14 S.	Feliksa z Noli	1 **Henwar 1905**	Radogost	
3.	Ewang. u Jana ś. w R. 2. O godach w Kanie galilej.	Joan prepowidajet w opust. Mark. 1.		
15 N.	**2. po 3 Kr.** ***Im. Jez.***	2 **N. pr. Boh. Hł. 8**	Domosław	Ostatnia kwadra dn. 28 o g. 1 m. 55 rano. Mroźno.
16 P.	Marcelego I. pap.	3 Małachyja pr.	Włodzimirz	
17 W.	Antoniego pustel.	4 Sobor 70 Apost.	Rościsław	
18 Ś.	Pryski panny	5 Fteopempta	Jaropełk	
19 C.	Ferdynanda	6 **Bohojawł. Hosp.**	Ratymir	
20 P.	Fabiana i Sebastyana	7 Sobor ś. Joana	Sebastyan	
21 S.	Agnieszki m.	8 Hryhorya pr.	Jagna	
4.	Ewang. u Mat. św. w R. 8. O uzdrowienie trędowatego.	Josyf opuszczajet Nazaret. Mat. 4.		***Przepowiednie według kalendarzą stuletniego.***
22 N.	**3. po 3 Kr.** Wincent.	9 **N. 1 po Boh. Hł. 1**	Witysław	Styczeń: z początku posępno i zimno 4, 5, 6 deszcz, 7, 8 i 9 mróz, 11 deszcz, potem do 25 zimno. Ku końcowi powietrze niestałe, po części wiatr, śnieg i mgła.
23 P.	*Zaślubienie N. M. P.*	10 Hryhorya Jep.	Wrócisława	
24 W.	Tymoteusza bisk.	11 Fteodozya	Chwalibóg	
25 Ś.	Nawr. ś. Pawła	12 Tatianny m.	Miłosz	
26 C.	Polikarpa	13 Ermyła i Str.	Skarbimir	
27 P.	Jana Chryzostoma	14 S. S. Otec w S.	Przybysław	
28 S.	Karola Wiel.	15 Pawła Ftew.	Radomir	
5.	Ewang. u Mat. św. w R. 8. O łódce Chrystusa.	O bohatim Junoszy. Łuk. 18.		
29 N.	**4. po 3 Kr.** Franc. S.	16 **N. 2 po Boh Hł. 2**	Zdzisław	
30 P.	Martyny panny	17 Antonya weł.	Dobrogniew	
31 W	Piotra Nolaski	18 Aftanazya	Spitogniew	

Kalendarz żydowski. 7 stycznia 1905 1 Szebat 5665.

Kalendarz myśliwski i rybacki. *Polować* wolno na kozły, rogacze, lisy, cietrzewie i głuszcze, pardwy i drobie, ptactwo błotne i wodne.

Łowić wolno wszystkie ryby. Nie wolno łowić raków.

Data	Wyszczególnienie	**Przychód**		**Rozchód**	
		Kor.	hal.	Kor.	hal.

Luty, Februarius, Luteń ma dni 28.

Dni	Rzymsko-katolickie	Grecko-katolickie	Słowiańskie (Styczeń, Luty)	Odmiany księżyca i domyślny stan powietrza
1 S.	Ignacego bisk.	19 Makarya	Żegota	
2 C.	**NPM. Gromnicznej**	20 Eufymija	Miłosława	Nów dn. 4 o g. 12 min. 41 popoł.
3 P.	Błażeja biskupa	21 Maksyma	Błażej	Deszcz i śnieg.
4 S.	Weroniki panny	22 Tymofteja ap.	Witosława	
6.	Ew. u Mat. św. w R. 13. O nasieniu dobrem.	O śliporożdennym w Jerycho. Łuk. 18.		
5 N.	**5. po 3 Kr.** Agaty	23 **N. 3 po Boh. Hł. 3**	Dobrochna	Pierwsza kwadra dn. 12 o godz. 5 m. 55 wieczór.
6 P.	Doroty panny	24 Xenyi prep.	Bohdana	Pogodnie i łagodnie.
7 W.	Romualda	25 Hryhorya ap.	Sulisław bł.	
8 Ś.	Jana z Matty	26 Ksenofonta	Gniewomir	
9 C.	Apolonii p. m.	27 Joana Chryz.	Gorysław	
10 P.	Scholastyki panny	28 Jefrema	Tomiła bł.	Pełnia d. 19 o g. 7 m. 27 wieczór.
11 S.	Łucyusza biskupa	29 Ihnatyja mucz.	Świętochna	Deszcz z śniegiem
7.	Ew. u Mat. św. w R. 13 O ziarnie gorczycznem.	O Zakhei. Łuk. 19.		
12 N.	**6. po 3 Kr.** Eulalii	30 **N. 4. Trech Sw.**	Radzyn św.	Ostatnia kwadra dn. 26 o g. 11 m. 39 rano.
13 P.	Katarzyny Ricci	31 Kyra i Joana	Jordan św.	Mroźno i wietrzno
14 W.	Walentego biskupa	1 **Fewr.** Tryfona	Niemir	
15 Ś.	Faustyna męcz.	2 **Stritenje Hosp.**	Szczęsław	
16 C.	Julianny panny	3 Symeona i Anny	Milada bł.	
17 P.	Konstancyi panny	4 Izydora	Świętorad	*Przepowiednie według kalendarza stuletniego.*
18 S.	Flawiana męcz.	5 Ahaftyi mucz.	Wielosława	
8.	Ew. u Mat. św. w R. 20. O robotnikach w winnicy.	O Mytaryi i Farysei Łuk. 18.		Luty: od 1 do 7 pochmurno, śnieg, deszcz, mgła i wiatr, 8 jasno i mroźno,
19 N	**Starozapust.** Konrada	6 **N. 5. Wukoła prep.**	Czcisława	od 9 do 12 śnieg z deszczem, od 13 do 16 mroźno,
20 P.	Nicefora męcz.	7 Parftenija	Ludomił	18 deszcz ze śniegiem, 19 do 22 wiatr ostry,
21 W.	Eleonory królowej	8 Fteodora	Onosława	23 do 26 pogodnie, poranki zimne, pod wieczór deszcz,
22 Ś.	Piotra katedry	9 Nykyfora	Wrócisława	ostatnie dnie nieprzyjemne.
23 C.	Romany panny	10 Charłampya	Przedzisław	
24 P.	Macieja apostoła	11 Własya mucz.	Mojmir	
25 S.	Anastazyi m.	12 Mełetya arch.	Sławobój	
9.	Ew. u Łuk. św. w R. 8. O nasieniu i wielor. roli.	O obłudnom syni. Łuk. 15.		
26 N.	**Mięsopust.** Anastazyi	13 **N. Martyniana**	Mirosław	
27 P.	Aleksandra b.	14 Kiryła	Wiarosława	
28 W.	Romana opata	15 Onysyma	Chwalibóg	

Kalendarz żydowski. 6-go lutego — 1-go Adar. 19-go lutego 14-go Adar. Mały Purim.

Kalendarz myśliwski i rybacki. *Polować* wolno na kozły, rogacze, lisy, cietrzewie i głuszcze, pardwy i dropie, ptactwo błotne i wodne.
Łowić wolno wszystkie ryby. Nie wolno łowić raków.

Data	Wyszczególnienie	Przychód		Rozchód	
		Kor.	hal.	Kor.	hal.

Marzec, Martius, Mart, ma dni 31.

Dni	Rzymsko-katolickie.	Grecko-katolickie.	Słowiańskie.	Kazidroga Suchyj. Odmiany księżyca i domyślny stan powietrza.
1 S.	Albina biskupa	16 Pamfyja mucz.	Budzisław	
2 C.	Symplicyusza	17 Fteodora m.	Radosław	Nów d. 6 o g. 6 m. 17 rano. Burza z śnieżycą.
3 P	Kunegundy król.	18 Lwa pap. rym.	Sławomiła	
4 S.	Kazimierza król.	19 Archyppa	Kazimirz	
10.	Ew. u Łuk. św. w R. 18. O uzdrowieniu ślepego.	O strasznoin sudi. Mat. 25.		
5 N.	**Zapustna.** Fryder.	20 **N. Miasop Hł. 7**	Pakosław	
6 P.	Kolety panny	21 Tymofteja pr.	Wojsław	Pierwsza kwadra d. 14 o godz. 9 m. 35 rano. Zimno i wietrzno.
7 W.	Tomasza z Akwinu	22 SS. Mucz. w Ef.	Bogowit	
8 Ś.	*Popielec.* † Jana B.	23 Połykarpa	Miłogost	
9 C.	Franciszki panny	24 Obr. hław. ś. Joan	Mścisława	
10 P.	40 męczenników	25 Tarasia	Bożesław	
11 S.	Konstantyna	26 Porfyrya	Ludosława	
11.	Ew. u Mat. św. w R. 4. O czarcie kuszącym Jez.	O posti i myłostyni. Mat. 6.		Pełnia d. 21 o g. 6 m. 31 rano. Deszcz z śniegiem
12 N.	**1 Wstępna.** Grzeg.	27 **N. Syrop. Hł. 8**	Swatosz	
13 P.	Rozyny i Rudrofa	28 Wasyłyja	Niecisław	
14 W.	Matyldy	1 **Marta.** Ewdokii.	Bożenna	
15 Ś.	*Such.* Longina †	2 Fteodota	Długomir	
16 C.	Lubina męcz.	3 Ewtropia	Ojcosław	Ostatnia kwadra d. 27 o godz. 11 m. 10 w nocy. Pogodnie.
17 P.	Gertrudy panny †	4 Harasyma	Zbigniew	
18 S.	Gabryela i Edwarda †	5 Konona m.	Boguchwał	
12.	Ew. u Mat. św. w R. 17. O przemienieniu Pańsk.	O Naftanaiły. Joan 1.		
19 N.	**2 Sucha.** Józefa Obl.	6 **N. 1 Post. Hł. 1**	Bohdan	*Przepowiednie według kalendarza stuletniego.*
20 P.	Joachima i Klaudyi	7 Wasyłya m.	Polemir	
21 W.	Benedykta	8 Fteofyłakta pr.	Lubomira	Marzec: od 1 do 7 powietrze nieprzyjemne i zimne, od 8 do 17 bardzo zimno, 19 burza i śnieg z deszczem, 20 i 21 rano deszcz, po południu jasno, 22 i 23 bardzo zimno, potem aż do końca z rana przymrozki a po południu odwilż.
22 Ś.	Oktawiana	9 S. S. 40 mucz.	Godysław	
23 C.	Wiktora męcz.	10 Kodrata m.	Zbisław	
24 P.	Gabryela arch.	11 Sofronya	Lubomir	
25 S.	**Zwiastow. N. M. P.**	12 Fteofana	Więczysław	
13.	Ew. u Łuk. św. w R. 11. O wyrzuceniu dyabłów.	O rozsłabłennom w Kafarnaum. Mark. 2.		
26 N.	**Głucha.** Emanuela	13 **N. 2 Post. Hł. 2**	Świętobój	
27 P.	Ruperta	14 Wenedykta	Bohdar bł.	
28 W.	Sykstusa papieża	15 Ahapia mucz.	Krzesław	
29 Ś.	Cyryla	16 Sawyna	Czcimisław	
30 C.	Kwiryna męcz.	17 Ałeksya pr.	Szukosław	
31 P.	Balbiny panny	18 Kyryła	Dobromira	

Kalendarz żydowski. 1 marca 1 Weadar. 20 marca 13 Weadar Post Estery. 21 marca 14 Weadar. Purim czyli Haman. 22 marca 15 Weadar Szusan Purim.

Kalendarz myśliwski i rybacki. *Polować* wolno na słonki, cietrzewie i głuszce, a tylko do 15-go na pardwy, dropie, ptactwo błotne i wodne. *Łowić* wolno wszystkie ryby prócz bolenia, lipienia, świnki, wyrozuba, sandacza i czopów. Raków łowić nie wolno.

Data	Wyszczególnienie	Przychód		Rozchód	
		Kor.	hal.	Kor.	hal.

Kwiecień, Aprilis, Apriłyj, Berezeń, ma dni 30.			Berezol, Łżykwiat, Brzezień.	Odmiany księżyca i domyślny stan powietrza.
Dni	**Rzymsko-katolickie.**	**Grecko-katolickie.**	**Słowiańskie.**	
1 S.	Hugona biskupa	19 Chrysanita	Zbigniew	
14.	Ew. u Jana św. w R. 6. O nakarm. 5000 ludzi.	O hradenyi po Chrysti. Mark. 8.		
2 N.	**4 Srodop.** Franc.	20 **N. 3. Post. Hł. 3**	Sudomir	Nów d. 5 o g. 12 m. 59 w nocy. Zimno.
3 P.	Ryszarda biskupa	21 Jakowa	Włatysław	
4 W.	Izydora	22 Wasyłya	Mnożysław	
5 Ś.	Wincentego Fer.	23 Nykona prep.	Bożywój bł.	
6 C.	Celestyna pap.	24 Zacharyi prep.	Świętobór	
7 P.	Hermana wyz.	25 **Błah. P. Bohor.**	Przesław	Pierwsza kwadra d. 12 o godz. 11 m. 17 rano. Pogodnie i łagod.
8 S.	Dyonizego	26 Sobor Hawryiła	Radosław	
15.	Ewang. u Jana św. w R. 8. O żyd. chcąc. ukam. Jez.	O iscilenii nimoho. Mark. 9.		
9 N.	**5 Czarna.** Maryi Eg.	27 **N. 4 Post. Hł. 4**	Dobrosława	
10 P.	Ezechiela proroka	28 Iłaryona pr.	Gorysław	
11 W.	Leona Wielkiego	29 Marka	Jaromir	
12 Ś.	Juliusza papieża	30 Joana Łyst.	Lubosław	Pełnia d. 19 o g. 3 m. 13 popoł. Powietrze zmienne.
13 C.	Justyna męcz.	31 Ipatya	Przemysław	
14 P.	*7 bol. NPM.* Waler.	1 **Apryiła.** Maryi	Myślimir	
15 S.	Anastazyi	2 Tyta prep.	Wacław bł.	
16.	Ew. u Mat. św. w R. 21. O wjeździe Jez. do Jeroz.	O synach Zewedowych. Mark. 10.		
16 N.	**6 Kwiet.** Lamberta	3 **N. 5. Post. Hł. 5**	Nosisław	Ostatnia kwadra d. 26 o godz. 12 m. 49 popoł. Dżdżysto.
17 P.	Rudolfa biskupa	4 Josyfa prep.	Krasisław	
18 W.	Apoloniusza m.	5 Fteodula m.	Gościsław	
19 Ś.	Emmy wdowy	6 Jewtychia	Włodzimierz	
20 C.	*W. Czwartek.* Agn.	7 Hrehorya Mel.	Czesław m.	
21 P.	*W. Piątek.* Anzelma	8 Irydiona	Drogomił	*Przepowiednie według kalendarza stuletniego.*
22 S.	*W. Sobota.* Sot. i Kaja	9 Jewpsychia	Strzeżymir	
17.	Ew. u Marka św. w R. 16. O zmartwychwst. Jezusa.	O hriadenii Isusa wo Jerusałym. Joan 12.		Kwiecień: z początku zimno, 4 pogodnie i ciepło, 8 wiatr i deszcz, 9 do 11 pogodnie, 18 ulewa i grzmoty, 19 pięknie, poczem aż do końca powietrze niestałe i nieprzyjemne.
23 N.	**Wielkanoc.** Wojciecha	10 **N. 6 Post. Hł. 6**	Wojciech św.	
24 P.	**Pon. Wielk.** Jerzego	11 Antypy mucz.	Jerzy św.	
25 W.	Marka ewang.	12 Wasyłyja Meł.	Jarosław	
26 Ś.	Kleta i Marcel.	13 Artemona m.	Spitymir	
27 C.	Peregryna wyz.	14 Czetwer wełyki	Bogufał	
28 P.	Witalisa męcz.	15 **Piatok wełyki**	Żywisław	
29 S.	Piotra męcz.	16 Subota wełyka	Sogosław	
18.	Ew. u Jana św. w R. 20. O ukaz. się Jez. uczniom.	O bożestwi Jisusa. Joan 1.		
30 N.	**1 po Wielk.** Katarz.	17 **Woskres Hosp.**	Chwalisława	

Kalendarz żydowski. 6 kwietnia 1 Nisan. 20 kwietnia 15 Nisan. **Początek Wielkanocy.** 21 kwietnia 16 Nisan. **Drugie święto Wielkanocy.** 26 kwietnia 21 Nisan. **Siódme święto Wielkanocy.** 27 kwietnia 22 Nisan. **Koniec Wielkanocy.**

Kalendarz myśliwski i rybacki. *Polować* wolno na słonki, cietrzewie i głuszce, a tylko do 15-go na pardwy, dropie, ptactwo błotne i wodne. *Łowić* wolno wszystkie ryby prócz bolenia, lipienia, świnki, wyrozuba, sandacza i czopów. Raków łowić nie wolno.

Data	Wyszczególnienie	**Przychód**		**Rozchód**	
		Kor.	hal.	Kor.	hal.

Maj, Majus, Maj ma dni 31.		Trawnyj, Maj.		Odmiany księżyca i domyślny stan powietrza.
Dni	**Rzymsko-katolickie.**	**Grecko-katolickie.**	**Słowiańskie.**	
1 P.	Filipa i Jakóba	18 **Ponedił. Woskr.**	Lubomir	
2 W.	Zygmunta króla	19 **Wtorok Woskr.**	Witymir	
3 Ś.	*Znalezienie ś. †*	20 Fteodora	Świętosław	
4 C.	Floryana i Malwiny	21 Januarià	Wieńczysław	Nów d. 4 o g. 5 m. 25 wieczór.
5 P.	Piusa V. papieża	22 Fteodora Syk.	Chocisław	Pogodnie i ciepło.
6 S.	Jana w oleju	23 Heorhya m.	Gościwit	
19.	Ew. u Jana św. w R. 10. O Chryst. dobrym pasterzu.	O newirnom Ftomi. Joan 20.		
7 N.	**2 po Wiel.** Domiceli	24 **N. 1 po Woskr.**	Ludomiła	Pierwsza kwadra d. 12 o godz. 8 m. 22 rano.
8 P.	Stanisława biskupa	25 Marka Jewang.	Stanisław ś.	
9 W.	Grzegorza Nazar.	26 Wasyłyja	Bożerad bł.	Powietrze zmien.
10 Ś.	Izydora oracza	27 Symeona ep.	Cierpimir	
11 C.	Beatryksy panny	28 Jasona ap.	Ludowit	
12 S.	Pankracego	29 Dewiat mucz.	Wszemił	Pełnia d. 18 o g. 11 m. 12 wiecz.
13 P.	Serwacego	30 Jakowa Ap.	Cichosław	Pogodnie.
20.	Ew. u Jana św. w R. 16. O odejściu Chr. do ojca.	O Myronosnyciach. Mark. 15.		
14 N.	**3 po W.** *NMP. Łask*	1 **Maja. N. 2 po W.**	Dobiesław	
15 P.	Zofii i 3 córek	2 Aftanazya m.	Strzeżysław	Ostatnia kwadra dn. 26 o g. 4 m. 25 rano.
16 W.	Jana Nepomucena	3 Tymofteja	Wieńczysł.	Deszcz.
17 Ś.	Paschalisa	4 Pełahyi m.	Sławomir	
18 C.	Feliksa Spow.	5 Iryny mucz.	Wszesław	
19 P.	Piotra Celestyna	6 Jowa mnoh.	Krzesomyśl	
20 S.	Bernarda S.	7 Znam. cz. Kresta	Bronimir	
21.	Ew. u Jana św. w R. 16. O przyczynie odejścia Chr.	O rozsłabłennom. Joan 5.		*Przepowiednie według kalendarza stuletniego.*
21 N.	**4 po W.** Heleny	8 **N. 3 po Woskr.**	Przesława	Maj. 1 i 2 nieprzyjemnie, zimno i wiatr; od 4 do 15 pogodnie, ciepło, przytem grzmoty i częste ulewy, 24 szron, 17 pogodnie, 28 i 29 zimno i dżdż. 30 przymrozek, poczem deszcz ze śniegiem.
22 P.	Julii panny	9 Jsaji pror.	Wisława bł.	
23 W.	Dezyderyusza	10 Symeona	Budziwój	
24 Ś.	Joanny wdowy	11 Mokija	Tomira	
25 C.	Urbana I. papieża	12 Jepyfanta ep.	Borysława	
26 P.	Filipa Nereusza	13 Hłyheryi mucz.	Więcymił	
27 S.	Jana papieża	14 Izydora mucz.	Rusław	
22.	Ew. u Jana św. w R. 16. O skutku prośby w Im. Jez.	O Samarytani. Joan 4.		
28 N.	**5 po Wielk.** Wilhelma	15 **N. 4 po Woskr.**	Jaromir	
29 P.	Maksyma } *Dni krzyż.*	16 Fteodora Ośw.	Bogusława	
30 W.	Feliksa p.	17 Andronika	Sulimir	
31 Ś.	Petroneli	18 Fteodota m.	Bożesława	

Kalendarz żydowski. 6-go maja 1 Ijar. 23-go maja 18 Ijar. Szkolne święto. (Lag-Beomer).

Kalendarz myśliwski i rybacki. *Polować* wolno do 15 na cietrzewie, a od 15 na kozły. *Łowić* wolno wszystkie ryby prócz czopa, wyrozuba i sandacza do połowy miesiąca, a lipienia, głowacicy i świnki w drugiej połowie miesiąca, także brzanki, cyrty i leszcza. Raków łowić nie wolno.

Data	Wyszczególnienie	Przychód		Rozchód	
		Kor.	hal.	Kor.	hal.

Czerwiec, Junius, Junyj ma dni 30.

Czerwień-Kwić (Izok-Wysok).

Odmiany księżyca i domyślny stan powietrza.

Dni	Rzymsko-katolickie.	Grecko-katolickie.	Słowiańskie.
1 C.	**Wniebowstąp. P.** Nikod.	19 Patrykia	Świętopełk
2 P.	Erazma biskupa	20 Ftałałeja	Ratysław
3 S.	Klotyldy m.	21 Konstantyna	Branmiła
23.	Ew. u Jana św. w R. 15 i 16. O przyjściu pocieszyciela.	O śliporoždennom. Joan 9.	
4 N.	**6 po Wiel.** Kwir.	22 **N. 5 po Woskr.**	Litomił
5 P.	Bonifacego	23 Mychaiła	Dobromir
6 W.	Norberta bisk	24 Symeona prep.	Cichomir
7 Ś.	Roberta b. m.	25 Obr. hł. ś. Joana	Wisław bł.
8 C.	Medarda biskupa	26 **Wozn. Hospod.**	Wyszosław
9 P.	Felicyana i Pryma	27 Fteraponta	Sławój
10 S.	Małgorzaty †	28 Nykity	Bogumił
24.	Ew. u Jana św. w R. 14. O zesłaniu Ducha św.	O prosławłenyi Isusa. Joan 17.	
11 N.	**Zielone Św.** Barnaby	29 **N. 6 po Woskr.**	Radomił
12 P.	**Pon. Ziel. Św.** Onufr.	30 Izakyja	Wyszomir
13 W.	Antoniego z Padwy	31 Jeremija ap.	Chotymir
14 Ś.	*Such.* Bazylego †	1 **Junij.** Justyna	Przedzimir
15 C.	Wita i Modesta	2 Nykifora m.	Witołd
16 P.	Franciszka Reg. †	3 Łukyłyana m.	Budzimir
17 S.	Adolfa †	4 Subota zaduszna	Drogomysł
25.	Ew. u Mat. św. w R. 28. O władzy Chrystusa.	O Duchu światom. Joan 7.	
18 N.	**S. Trójcy.** Mark. i Marc.	5 **Sosz. św. Ducha**	Długosław
19 P.	Gerwazego i Protaz.	6 **Poned. Sosz.**	Bożysław
20 W.	Sylweryusza	7 Fteodota świasz.	Bogna św.
21 Ś.	Alojzego Gonzagi	8 Fteodora Str.	Domysław
22 C.	**Boże Ciało.** Paulina	9 Kyryła arch.	Broniwój
23 P.	Zenona biskupa	10 Tymofteja	Wanda
24 S.	Jana Chrzciciela	11 Warftołomeja	Janisław
26.	Ew. u Łuk. św. w R. 14. O wezw. na wieczerzę.	O yspowidanju Jsusa Chrysta. Mat. 10.	
25 N.	**2 po Św.** Prospera	12 **N. 1 Wsich S. S.**	Włastymił
26 P.	Jana i Pawła m.	13 Akiłyny	Rozmysław
27 W.	Władysława	14 Ełysija prep.	Włatysław
28 Ś.	Leona II. pap. †	15 Amosa prep.	Zbroisław
29 C.	**Piotra i Pawła**	16 Tychona	Wyszomir
30 P.	*Serca Jez.* Emilii	17 Manuiła m.	Cichosław

Nów d. 3 o g. 7 m. 32 rano. Dżdżysto.

Pierwsza kwadra d. 10. o godz. 2. m. 40 popoł. Powietrze zmienne.

Pełnia d. 17 o g. 7 m. 27 rano. Deszcz i wiatr.

Ostatnia kwadra d. 24 o g. 9 m. 21 wieczór. Pogodnie.

Przepowiednie według kalendarza stuletniego.

Czerwiec: 2 pogod., 3 deszcz, od 4 do 8 nieprzyjemnie, 9-go piękn., 10 zmiennie, od 11 do 14 chłod., 15 deszcz 20 zimno, 22 i 23 bardzo ciepło, od 24 do końca ciągłe deszcze i nieprzyjemnie.

Kalendarz żydowski. 4-go czerwca 1-go Siwan. 9-go czerwca 6-go Siwan **Zielone Święta**. 10-go czerwca 7-go Siwan. **Drugie Św. Ziel. Świąt.**

Kalendarz myśliwski i rybacki. *Polować* wolno na kozły i rogacze, — od połowy miesiąca na ptactwo wodne.

Łowić wolno wszystkie ryby prócz brzanki, cyrty i leszcza. Nie wolno łowić samic raka.

Data	Wyszczególnienie	**Przychód**		**Rozchód**	
		Kor.	hal.	Kor.	hal.

Lipiec, Julius, Łypeć, Julyj, ma dni 31.

Dni	Rzymsko-katolickie.	Grecko-katolickie.	Słowiańskie.	Lipień, Siennik, Czerwień. — Odmiany księżyca i domyślny stan powietrza
1 S	Teobalda opata	18 Łeontya	Bogusław	
27.	Ew. o Łuk. św. w R. 15. O zgub. owcy i groszu.	Petr ide wo ślid Isusa. Mat. 4.		
2 N.	**3 po Sw. Naw. NMP.**	19 **N. 2. Tiło Chrysta**	Ojcomił	Nów d. 2 o g. 7 m. 25 wieczór. Pogodnie i upały.
3 P.	Heliodora	20 Meftodya	Miłosław	
4 W.	Józefa Kalasantego	21 Jułyana mucz.	Welisław	
5 Ś.	Filomeny panny	22 Jewsewyja	Prokop	
6 C.	Izajasza pror.	23 Ahrypiny	Izasław	
7 P.	Pulcheryi i Jana	24 **Rożd. św Joana**	Krasnoroda	
8 S.	Elżbiety król.	25 Fewronyi	Chwalimir	Pierwsza kwadra d. 9 o godz. 7 m. 21 wieczór. Pogodnie.
28.	Ew. u Łuk. św. w R. 5. O obfit. połowie ryb. Piot.	Nykto ne może dwom hospodynom służyty. Mat. 6.		
9 N.	**4 po Sw.** Jana z Dukli	26 **N. 3 po S. Hł. 2**	Strachota	
10 P.	Amalii panny	27 Samsona	Radziwój	
11 W.	Pelagii panny	28 Kyra i Joana †	Olga św.	
12 Ś.	Henryka	29 **Petra i Pawła**	Tolimir bł.	Pełnia d. 16 o g. 5 m. 7 popoł. Pogoda trwa dalej.
13 C.	Małgorzaty panny	30 Sobor SS. 12 Ap.	Radomiła	
14 P.	Bonawentury	1 **Julyi**. Kos. i D.	Dobrogost	
15 S.	Rozesłanie Apost.	2 Poł. Ryzy Boh.	Radosław	
29.	Ew. u Mat. św. w R. 5. O sprawiedliwości.	O Sotnyci. Mat 8.		
16 N.	**5 po Sw. NMP. Szkapl.**	3 **N. 4 po S. Hł. 3**	Dzierzysław	
17 P.	Aleksego	4 Andreja	Dzierżykraj	Ostatnia kwadra d. 24 o godz. 2 m. 44 wieczór. Powietrze zmienne.
18 W.	Szymona z Lipnicy	5 Aftanazya	Unisław	
19 Ś.	Wincentego à Paulo	6 Syzona Wełyk.	Wodzisław	
20 C.	Czesława i Kasyana	7 Ftomy prep.	Stosław i D.	
21 P.	Praksedy panny	8 Prokopija m	Bolesława	
22 S.	Maryi Magdaleny	9 Pankratya ep.	Zelisław	
30.	Ew. u Marka św. w R. 8. O nakarm. 4000 ludzi.	O dwoch bisnujuszczych. Mat. 8.		*Przepowiednie według kalendarza stuletniego.*
23 N.	**6 po Sw.** Apolinar.,	10 **N. 5 po S. Hł. 4**	Lubomira	Lipiec: z początku pochmurno i chłodno, 4 ciepło, 6 chłodno, od 7 do 18 pogodnie i ciepło, od 19 do 21 deszcz, od 22 do końca dni pogodne i gorące.
24 P.	Krystyny i Włodzim.	11 Jewtymyja	Włodzimierz	
25 W.	Jakóba apostoła	12 Prokła	Mirosława	
26 Ś.	Anny matki NPM.	13 Sobor ś. Hawr.	Danuta	
27 C.	Natalii panny	14 Akyły Ap.	Czesław	
28 P.	Innocentego pap.	15 Kyryka i Wołod.	Świętomir	
29 S.	Marty panny	16 Aftynohena	Cierpisława	
31.	Ew. u Mat. św. w R. 7. O fałszywych prorokach.	O rozsłabłennom żyłamy. Mat. 9.		
30 N.	**7 po Sw.** Abdona	17 **N. 5 po S. Hł. 5**	Zdobysław	
31 P.	Ignacego Lojoli	18 Jemyłyana	Ludomir	

Kalendarz żydowski. 4 lipca 1 Tamuz. — 10 lipca 17 Tamuz. Post. Zdobycie świątyni.

Kalendarz myśliwski i rybacki. *Polować* wolno na kozły, (rogacze), ptactwo wodne i błotne. *Łowić* wolno wszystkie ryby. Nie wolno samic raka.

Data	Wyszczególnienie	Przychód		Rozchód	
		Kor.	hal.	Kor.	hal.

Sierpień, Augustus, Awhust, Serpeń ma dni 31.

Stojan, Żarew

Dni	Rzymsko-katolickie.	Grecko-katolickie.	Słowiańskie.
1 W.	Piotra w okowach	19 Makryny	Bolisław
2 Ś.	*NPM. Aniel. i Alfon*	20 Iłyi pror.	Świętosława
3 C.	Znal. św. Szczepana	21 Symeona prep.	Letosław
4 P.	Dominika wyz.	22 Maryi Mahdał.	Ostromir bł.
5 S.	*NPM. Snieżnej*	23 Trofyma	Stanisław ś.
32.	Ew. u Łuk. ś. w R. 16. O niesprawiedl. szafarzu.	O dwoch ślipcach. Mat. 9.	
6 N.	**8 po S.** *Przem. Pań.*	24 **N. 7 po S. Hł. 6**	Chlebosław
7 P.	Kajetana wyz.	25 Uspenje św. Anny	Oleh św.
8 W.	Cyryaka wyz.	26 Jermołaja	Niezamyśl
9 Ś.	Romana i Sek.	27 Pantałejmona	Borys i Chl.
10 C.	Wawrzyńca m.	28 Prochora i Nik.	Wawrzyniec
11 P.	Zuzanny panny	29 Kałynyka	Włodzimira
12 S.	Klary panny	30 Syły Ap.	Sława bł.
33.	Ewang. u Łuk. ś. w R. 18. O zburzeniu Jerozolimy.	O piaty chlibach i dwoju rybu. Mat. 14.	
13 N.	**9 po S.** Hipolita	31 **N. 8 po S. Hł. 7**	Rosław
14 P.	Euzebiusza †	1 **Awh.** Prois. ś. Kr.	Dobrowój
15 W.	**Wniebowz. NPM.**	2 Stefana m.	Jacław św.
16 Ś.	Rocha wyzn.	3 Izaakija	Domorad
17 C	Liberata biskupa	4 7 Otrok w Efezi	Miron św.
18 P.	Heleny ces.	5 Ewsychnia	Bronisława
19 S.	Benigny panny	6 **Preobr. Hosp.**	Bolesław
34.	Ew. u Łuk. św. w R. 19. O faryzeuszu i celniku.	O małowirstwi Petrowom Mat. 14.	
20 N.	**10 po S.** Stefana kr.	7 **N. 9 po S. Hł. 8**	Sobiesław
21 P.	Joanny Fremiot	8 Jemyłyana	Kazimira
22 W.	Filiberta opata	9 Mańteja ap.	Radomił
23 Ś.	Filipa biskupa	10 Ławrentya m.	Cichomił
24 C.	Bartłomieja apost.	11 Jewpła	Cieszymir
25 P.	Ludwika króla	12 Fotya mucz.	Namysław
26 S.	Zefiryny S.	13 Maksyma p.	Własłymiła
35.	Ew. u Marka św. w R. 7. O uzdrow. głuchoniem.	O bisnujuszczymsia na no wom misiacy. Mat. 17.	
27 N.	**11 po S.** Przen. ś. Kaz.	14 **N. 10 po S. Hł. 1**	Przedzisław
28 P.	Augustyna biskupa	15 **Uspenje Bohor.**	Wyszomir
29 W.	Ścięcie św. Jana	16 Nerukoł Obr.	Racibor bł.
30 Ś.	Róży z Limy	17 Flora i Ławra	Szczęsny ś.
31 C.	Rajmunda wyz.	18 Andreja m.	Świetosław

Odmiany księżyca i domyślny stan powietrza.

Nów d. 1 o g. 5 m. 38 rano. Deszcz.

Pierwsza kwadra d. 7 o godz. 11 m. 52 wieczór. Pogodnie.

Pełnia d. 15 o g. 5 m. 7 rano. Dżdżysto.

Ostatnia kwadra d. 23 o godz. 7 m. 45 rano. Deszcz i wiatr.

Nów d. 30 o g. 2 m. 49 popoł. Powietrze zmienne.

Przepowiednie według kalendarza stuletniego.

Sierpień: od 1 do 6 pogod. i ciepło, 8 deszcz, od 9 do 11 pochmurno i dżdżysto, 13 pogodnie, 15 szron, 16 grzmoty, 17 deszcz, od 18 do 25 pogodnie i bardzo ciepło, od 26 do 28 prawie codziennie grzmoty, 30 i 31-go deszcz.

Kalendarz żydowski. 2 sierpnia 1 Ab. — 10 sierpnia 9 Ab. Post. Spalenie świątyni.

Kalendarz myśliwski i rybacki. *Polować* wolno na jelenie, kozły (rogacze), przepiórki, dzikie gołębie, pardwy i dropie, ptactwo wodne i błotne, a od połowy miesiąca także na bażanty i kuropatwy. *Łowić* wolno wszystkie ryby i raki.

Data	Wyszczególnienie	**Przychód**		**Rozchód**	
		Kor.	hal.	Kor.	hal.

Wrzesień, Septembris, Septemwryj ma dni 30.

Październik, Rinen.

Dni	Rzymsko-katolickie.	Grecko-katolickie.	Słowiańskie.
1 P.	Idziego opata	19 Andreja mucz.	Dzierzysław
2 S.	Justa biskupa	20 Samuiła prep.	Czcibóg
36.	Ew. u Łuk. św. w R. 10. O miłosier. Samarytanie.	O dwoch dołżnykach. Mat. 18.	
3 N.	**12 po Sw.** Bron. Izab.	21 **N. 11 po S. Hł. 2.**	Przesława ś.
4 P.	Rozalii panny	22 Ahaftonika	Rościsław
5 W.	Wawrzyńca bisk.	23 Łuppa mucz.	Wodzisław
6 Ś.	Zacharyasza pr.	24 Ewtychia	Drogowit
7 C.	Reginy panny	25 Warwtołomeja	Domosława
8 P.	**Narodzenie NPM.**	26 Adryana	Radosława
9 S.	Gorgoniusza m.	27 Pymona prep.	Sobiebór
37.	Ew. u Łuk. św. w R. 17. O uzdrow. 10 trędowatych.	O Junoszi bohatim. Mat. 19.	
10 N.	**13 po Sw.** *Im. NMP.*	28 **N. 12 po S. Hł. 3**	Władybój
11 P.	Jacka i Prota	29 Usik. hł. Joana	Ięścisław
12 W.	Gwidona wyzn.	30 Ałeksandra	Radzimir
13 Ś.	Tobiasza	31 Poł. Poj. P. Boh.	Chronisław
14 C.	*Podwyższ. św.* †	1 **Sept.** Symeona	Ziemomysł
15 P.	Nikodema m.	2 Mamanta	Budzimił
16 S.	Ludmili p.	3 Anftyma	Sędzisław
38.	Ew. u Mat. św. w R. 6. O służeniu Bogu i mam.	O złych diłatelach wo wynohradi. Mat. 21.	
17 N.	**14 po Sw.** Lamb.	4 **N. 13 po S. Hł. 4**	Drogosław
18 P.	Tomasza z Wilan.	5 Zacharya	Dobrowit
19 W.	Januaryusza	6 Wosp. cz. Mich.	Krzepimir
20 Ś.	*Such.* Eustach. †	7 Sozanta	Myślisław
21 C.	Mateusza ap.	8 **Rożd. Bohor.**	Bożydar
22 P.	Maurycego †	9 Joakima	Zelimir
23 S.	Tekli panny †	10 Mynodory m	Bogusława
39.	Ew. u Łuk. św. w R. 7. O wskrzesz. syna w Naim.	O zwannych na braki. Mat. 22.	
24 N.	**15 po Sw.** Gerarda	11 **N. 14 po S. Hł. 5**	Homir
25 P.	Kleofasa męcz.	12 Awtemona	Świętopełk
26 W.	Władysława i Cypryana	13 Kornyłyja Sot.	Ładysław bł.
27 Ś.	Kosmy i Damiana	14 **Wozn. cz. Kresta**	Damian
28 C.	Wacława króla	15 Nykyty m.	Wacław św.
29 P.	**Michała Archanioła**	16 Jewfimyi	Dadzibóg
30 S.	Hieronima wyz.	17 Sofii mucz.	Imisław

Odmiany księżyca i domyślny stan powietrza.

Pierwsza kwadra dn. 6 o godz. 5 m. 44 rano. Deszcz.

Pełnia d. 13 o g. 7 m. 45 wieczór. Pogodnie.

Ostatnia kwadra dn. 21 o godz. 11 m. 49 wieczór. Pogoda.

Nów dn. 28 o g. 11 m. 35 wieczór. Z początku pogodnie, poczem posępnie.

Przepowiednie według kalendarza stuletniego.

Wrzesień: od 1 do 4 pogodnie i ciepło, 5 do 9 pogodnie i chłod., 11 dżdżysto, od 18 do 25 powietrze niestałe i burzliwe, 27 pogodnie i ciepło, od 28 do końca desz.

Kalendarz żydowski. 1-go września 1-go Elul. 30-go września 1-go Tiszri. **Nowy Rok 5666.**

Kalendarz myśliwski i rybacki. *Polować* wolno na jelenie, kozły, jarząbki, cietrzewie, głuszce, bażanty, kuropatwy, pardwy, dropie, ptactwo błotne i wodne. *Łowić* wolno wszystkie ryby aż do 15, od 15 zaś nie wolno łososia, pstrąga i raków.

Data	Wyszczególnienie	Przychód		Rozchód	
		Kor.	hal.	Kor.	hal.

Październik, Octobris, Oktowryj ma dni 31.

Pajęcznik, Winnik, Listopad. | Odmiany księżyca i domyślny stan powietrza.

Dni	Rzymsko-katolickie.	Grecko-katolickie.	Słowiańskie.	Odmiany księżyca i domyślny stan powietrza.
40.	Ew. u Łuk. św. w R. 14. O uzdrowieniu opuchłego.	O myłosty Boha i błyznych. Mat. 22.		
1 N.	**16 NPM. Różań.** Remig	18 **N. 15 po S. Hł. 6**	Znatysław	
2 P.	Leodegara	19 Trofyma mucz.	Stanimir	Pierwsza kwadra d. 5 o godz. 2 m. 27 popoł. Powietrze zmien.
3 W.	Kandyda męcz.	20 Eustafia	Sieman	
4 Ś.	Franciszka Seraf.	21 Kodrata	Bratysław	
5 C.	Blacyda męcz.	22 Foky mucz.	Zasław	
6 P.	Prunona wyz.	23 Zacz. św. Joana	Bronisław	
7 S.	Justyny panny	24 Ftekły mucz.	Rosława	Pełnia d. 13 o g. 12 m. 38 w południe. Dżdżysto.
41.	Ew. u Mat. św. w R. 22. O miłości Boga i bliźn.	O rozdiłeniu tałentiw. Mat. 25.		
8 N.	**17 po Sw.** Brygidy	25 **N. 16 po S. Hł. 7**	Wojsława	
9 P	Wincentego Kadł.	26 Joana B.	Dogomost	
10 W.	Franciszka Borgia	27 Kałystrata	Tomił	Ostatnia kwadra d. 21 o godz. 2 m. 26 popoł. Powietrze czyste i łagodne.
11 Ś.	Placydy męcz.	28 Charytona	Dobromiła	
12 C.	Maksymiliana	29 Kyriaka	Grzmisław	
13 P.	Edwarda króla	30 Hryhorya weł.	Ziemisław	
14 S.	Kaliksta pap.	1 **Okt.** Pokr. P. B.	Dzierżymir	
42.	Ew. u Mat. św. w R. 9. O uzdrowieniu paralityka.	O żeni chananejskoj. Mat. 15.		
15 N.	**18 po S.** Jad. i Ter. Posw. Kosw.	2 **N. 17 po S. Hł. 8**	Długosława	Nów d. 28 o g. 8 m. 33 rano. Deszcz z wiatr.
16 P.	Gawła apostoła	3 Dyonysia	Radzisław	
17 W.	Lucyny	4 Jerofteja	Zastysława	
18 Ś.	Łukasza ewang.	5 Charytyny m.	Bratumił	
19 C.	Piotra z Alkantary	6 Ftomy apost.	Ziemowit	
20 P.	Felicyana bisk.	7 Serhya m.	Budzisława	*Przepowiednie według kalendarza stuletniego.*
21 S.	Urszuli p. m.	8 Pełahyi m.	Daromiła	Październik: z początku pogodn. rano przymrozki, 7 deszcz, od 8 do 14 nieprzyjemnie i dżdżysto, 15 silny wiatr, 16-go deszcz ze śniegiem, poczem posępno i wietrzno aż do 20; od 21 do 27 dżdżysto, 29 pogodn., w końcu pochmurno i zim.
43.	Ew. u Mat. św. w R. 22. O wezwaniu na gody.	O łowytwi ryb. Łuk. 5.		
22 N.	**19 po Sw.** Korduli	9 **N. 18 po S. Hł. 1**	Przebysława	
23 P.	Jana Kapistrana	10 Jewłampia	Włastymir	
24 W.	Rafała archan.	11 Fyłypa ap.	Siemisław	
25 S.	Jana Kantego	12 Prowa m.	Samomysł	
26 C.	Ewarysta papieża	13 Karpa mucz.	Lutosław	
27 P.	Sabiny męcz.	14 Nazarya	Witomił	
28 S.	Szymona i Judy	15 Ewfymija	Władybóg	
44.	Ew. u Jana św. w R. 4. O chorym synie królew.	O lubwy wrahow. Łuk. 6.		
29 N.	**20 po Sw.** Narcyza	16 **N. 19 po S. Hł. 2**	Damelit	
30 P.	Klaud. i Gerarda *)	17 Osyi pror.	Przemysław	
31 W.	Wolfganga i Lucylli	18 Łuki apost.	Godzimir	

*) 30 paźdz. błog. Sadoka i 49 męcz. Sandomierskich.

Kal. żydowski. 1 paźdz. 2 Tiszri. **Drugie św. N. Roku.** 2 paźdz. 3 Tiszri. Post Gedalija. 9 paźdz. 10 Tiszri. **Sw. pojednania.** 14 paźdz. 15 Tiszri. **1 św. Kuczek.** 15 paźdz. 16 Tiszri. **2 św. Kuczek.** 20 paźdz. 21 Tiszri. Palmowe Św. 21 paźdz. 22 Tiszri. **Zgrom. cz. koniec Kuczek.** 22 paźdz. 23 Tiszri. **Radość z prawa.** 30 paźdz. 1 Marcheswan.

KAL. MYŚL. i RYBACKI. Polować wolno na zające, jelenie, kozły, borsuki, cietrzewie, głuszce, bażanty, kuropatwy, przepiórki, dzikie gołębie, pardwy, dropie, ptactwo błotne i wodne. Łowić wolno wszystkie ryby z wyjątkiem łososia i pstrąga. Nie wolno raków.

Data	Wyszczególnienie	Przychód		Rozchód	
		Kor.	hal.	Kor.	hal.

Listopad, November, Nojemwrij, Łystopad ma dni 30.			Gruden, Prosiniec.	Odmiany księżyca i domyślny stan powietrza.
Dni	**Rzymsko-katolickie.**	**Grecko-katolickie.**	**Słowiańskie.**	
1 S.	**Wszystkich Swiętych**	19 Joiła pr.	Warcisław	
2 C.	***Dzień zaduszny***	20 Artemija	Witymir	☽
3 P.	Huberta biskupa	21 Awerkyja	Chwalisław	Pierwsza kwadra
4 S.	Karola Borom.	22 Jakowa ap.	Mściwój	d. 4 o g. 3 m. 34 w nocy.
45.	Ew. u Mat. św. w R. 18. O dłużniku i złośl. słudze.	O woskresenyju syna wdowy w Naim. Łuk. 7.		Wietrzno i dżdżysto.
5 N.	**21 po S.** Elżbiety m.	23 **N. 20 po S. Hł. 3**	Sławomir	
6 P.	Leonarda wyzn.	24 Arefty	Wszewład	
7 W.	Herkulana	25 Markyana	Żytomir	○
8 Ś.	Czterech Koronatów	26 **Dymetrya**	Sędziwój	Pełnia d. 12 o g.
9 C.	Teodora męcz.	27 Nestora mucz.	Bogodar	6 m. 43 rano.
10 P.	Andrzeja z Awel.	28 Terentya m.	Ludomir	Snieg.
11 S.	Marcina biskupa	29 Anastazyi	Spitosław	
46.	Ew. u Mat. św. w R. 22. O oddaw. monety czyn.	O rozsijanii simena. Łuk. 8.		☾
12 N.	**22. Op. NPM.** Marcina	30 **N. 21 po S. Hł. 4**	Nowosław	Ostatnia kwadra
13 P.	Eugeniusza i Stan. Kost.	31 Stachyja ap.	Wszerad	dn. 20 o godz. 3
14 W.	Serafina wyz.	1 **Noj.** Kos. i Dam.	Wodzimir	m. 9 w nocy.
15 Ś.	Leopolda wyz.	2 Akindyna	Przybysław	Burze z śnieżycą.
16 C.	Otmara opata	3 Akepsyny	Radomir	
17 P.	Salomei panny	4 Joannyka pr.	Zbisław	●
18 S.	Ottona opata	5 Hałaktyona	Stanisław K.	Nów d. 26 o g. 6
47.	Ew. u Mat. ś. w R. 9. O wskrzesz. córki księcia	O bohatim i Łazari. Łuk. 16.		m. 22 wieczór. Pogodnie i zimno.
19 N.	**23 po S.** Elżb. kr.	6 **N. 22 po S. Hł. 5**	Drogomira	
20 P.	Feliksa de Wal.	7 Jerona	Sędzimir	
21 W.	*Ofiarowanie NPM.*	8 **Mychaiła Arch.**	Sław	***Przepowiednie***
22 Ś.	Cecylii panny	9 Onysifora m.	Wszemiła	***według kalendarza stuletniego.***
23 C.	Klemensa pap.	10 Erasta ap.	Miływój	
24 P.	Jana i Emilii	11 Myny mucz.	Darosław	Listopad: od 1
25 S.	Katarzyny panny	12 Joanna mył.	Chwalimira	do 24 dżdżysto i
48.	Ew. u Mat św. w R. 24. O okropności spustosz.	Jisus ishaniajet bisy. Łuk. 8.		dosyć zimno, 16 śnieg, od 17 do 20 deszcz, od 21
26 N.	**24 po S.** Konrada	13 **N. 23 po S. Hł. 6**	Lechosław	aż do końca pogodnie i łagodnie.
27 P.	Waler. i Wirgiliusza	14 Fyłyppa ap.	Tomir	
28 W.	Krescentego	15 Hurya i Sams.	Gościsław	
29 Ś.	Saturnina m.	16 Mafteja ap.	Przemyśl	
30 C.	Andrzeja apost.	17 Hryhorya Neok.	Ludosław	

Kalendarz żydowski. 29 listopada — 1 Kislew.

Kalendarz myśliwski i rybacki. *Polować* wolno na zające, kozły, jarząbki, cietrzewie, głuszce, bażanty, kuropatwy, pardwy i dropie, ptactwo wodne i błotne. *Łowić* wolno wszystkie ryby, z wyjątkiem łososia i pstrąga. Nie wolno łowić raków.

Data	Wyszczególnienie	Przychód		Rozchód	
		Kor.	hal.	Kor.	hal.

Grudzień, December, Dekemwrij, Hrudeń, ma dni 31.

Gruden, Studennyj.

Odmiany księżyca i domyślny stan powietrza.

Dni	Rzymsko-katolickie.	Grecko-katolickie.	Słowiańskie.
1 P.	Eligiusza bisk.	18 Platona	Samosława
2 S.	Bibianny panny	19 Awdyja	Szulisław
49.	Ew. u Łuk. ś. w R. 21. O znak. na nieb. i ziemi.	O wosk. doczki Jaira. Łuk. 8.	
3 N.	**1 Adw.** Franc. Ksaw.	20 **N. 24 po S. Hł 7**	Wiślimir
4 P.	Barbary panny	21 **Wowed. Bohor.**	Lubomiła
5 W.	Sabby opata	22 Fyłymona	Spitosława
6 Ś.	Mikołaja biskupa	23 Amfyłokia	Jarogniew
7 C.	Ambrożego †	24 Ekateryny	Ludomyśl
8 P.	**Niep. Pocz. NPM.**	25 Kłymenta	Boguwola
9 S	Leokadyi panny	26 Ałyppa	Jarosława
50.	Ew. u Mat. św. w R. 11. O poselst. Jana do Chr.	O wpadłom meży rozbij nyki. Łuk 10.	
10 N.	**2 Adw.** *NPM. Loret.*	27 **N. 25 po S. Hł. 8**	Radzisława
11 P.	Damazego papieża	28 Stefana mucz.	Mojmir
12 W.	Aleksandra żoł.	29 Paramona	Wolidar
13 Ś.	Łucyi i Otylii	30 Andreja apost.	Władysława
14 C.	Nikazego	1 **Dek.** Nauma	Sławiflor
15 P.	Fortunata	2 Awakuma	Wolimir
16 S.	Adelajdy ces.	3 Sofonia	Zdosława
51.	Ew. u Jana św. w R. 1. O posel. żydów do Jana.	O bohatim kotor. nywa mnoho zarod. Łuk. 12.	
17 N.	**3 Adw.** Łazarza	4 **N. 26 po S. Hł. 1**	Żyrosław
18 P.	Gracyana męcz.	5 Sawwy ośw.	Wszemił
19 W.	Nemezyusza	6 **Nykołaja**	Mścigniew
20 Ś.	*Such.* Teofila †	7 Amwrozya	Bogumiła
21 C	Tomasza apostoła	8 Patapia	Tomisław
22 P.	Zenona męcz. †	9 **Zaczat P. Bohor.**	Drogomir
23 S.	Wiktoryi panny †	10 Myny i Erm.	Sławomira
52.	Ew. u Łuk. św. w R. 3. W 15 roku pan. ces. Tybr.	Jisus iscilajet w Sabat. Łuk. 13.	
24 N.	**4 Ad.** Ad. i Ewy *Wig.*	11 **N. 27 po S. Hł. 2**	Godysława
25 P.	**Boże Narodzenie**	12 Spirydyona	Grzmisława
26 W.	**Szczepana m.**	13 Ewstachia	Wróciwój
27 Ś.	Jana ewang.	14 Ftyrsa m.	Radomyśl
28 C.	Młodzianków m.	15 Ełewterya	Godzisław
29 P.	Tomasza bisk.	16 Ałhea	Gosław bł.
30 S.	Dawida króla	17 Ananija i Danyiła	Ludomił
53.	Ew. u Mat. św. w R 2. W onym czasie, gdy Herod um.	O wełykoj weczeri. Łuk. 14.	
31 N.	**1 po B. N.** Sylwestra	18 **N. 28 po S. Hł. 3**	Lassota

Pierwsza kwadra d. 3 o g. 8 m. 23 wieczór. Śnieg.

Pełnia d. 12 o g 1 m. 01 w nocy Jasno i mroźno.

Ostatnia kwadra d. 19 o g. 1 m. 44 popoł. Deszcz i śnieg

Nów d. 26 o g. 5 m. 39 rano. Burze z śnieżycą.

Przepowiednie według kalendarza stuletniego.

Grudzień: 1 i 2 śnieg, od 3 do 8 powietrze niestałe, 10 mroźno i śnieżno, 11 i 12 silne mrozy, 13 i 14 śnieg, od 16 do 20 jasno i mroźno, potem aż do końca posępno i śnieg.

Kalendarz żydowski. 23 grudnia 25 Kislew. Poświęcenie świątyni Hanuka. — 29 grudnia 1 Tebet.

Kalendarz myśliwski i rybacki. *Polować* wolno na zające, jelenie, kozły, borsuki, cietrzewie, głuszce, bażanty, kuropatwy, przepiórki, dzikie gołębie, pardwy, dropie, ptactwo błotne i wodne. *Łowić* wolno wszystkie ryby z wyjątkiem łososia i pstrąga. Nie wolno raków.

Data	Wyszczególnienie	Przychód		Rozchód	
		Kor.	hal.	Kor.	hal.

Przepisy pocztowe i telegraficzne.

Wiadomości ogólne.

Karty korespondencyjne, listy zwyczajne, rekomendowane i express, próbki bez wartości, przesyłki pod opaską, gazety, przekazy pieniężne, zlecenia pocztowe, przesyłki frachtowe i zwykłe zaliczkowe, przesyłać można w obrębie Monarchii Austro-Węg. z Bośnią i Herzogowiną, jakoteż do wszystkich krajów, należących do związku pocztowego.

Do związku pocztowego należą wszystkie państwa Europy, Azyi i Ameryki, z wyjątkiem: Abisynii, Afganistanu i Arabii w Azyi; jakoteż wyspy Cooka i Tonga w Australii.

Zepsute karty, koperty rządowe, marki, opaski itp. wymienić można w każdym urzędzie pocztowym za dopłatą 1 hal.

„*Per Express*", wysyłane korespondencye muszą być z góry opłacane i kosztują o 30 hal. więcej od zwykłej należytości.

„*Umyślny posłaniec*", wysyłany do miejscowości, gdzie poczty niema, kosztuje 1 K. od 7½ klm. odległości, ale od odbiorcy żąda się tylko 70 hal., gdyż posyłający musi opłacić z góry 30 hal.

Doręczanie listów i gazet do domu odbywa się bezpłatnie, adresaci jednak z poza obrębu miejscowości, w której jest poczta, muszą po listy posyłać.

Kto chce korespondencye swoje sam sobie w urzędzie pocztowym odbierać, musi opłacać co miesiąc z góry t. zw. „należytość fachowego", 2 K. miesięcznie.

„*Poste restante*" nie doręcza się do domu. Adresy listów niepoleconych „poste restante" mogą się składać z liter, cyfr itp.

Przesyłki zwrotne. Korespondencye, druki itp. nieodebrane przez adresata, zwraca się do tej miejscowości, gdzie zostały nadane i leżą tam przez 3 miesiące; zaś listy polecone i paczki tylko miesiąc, a w razie nie podjęcia ich przez nadawcę, odsyłane bywają do Dyrekcyi poczt we Lwowie, gdzie wobec komisyi otwierane zostają listy, które w razie podania adresu nadawcy, zostają temuż zwrócone; — paczki zaś, w drodze licytacyi się sprzedaje, a po odtrąceniu należytości pocztowej, resztę z uzyskanej sprzedaży nadawcy się zwraca. Po upływie 7 dni zawiadamia urząd nadawcę o niepodjęciu paczki osobnem pismem (Rückmeldung), za które tenże płaci 25 hal. i równocześnie wydaje urzędowi dyspozycyę, co z tą przesyłką ma zrobić: czy zwrócić, czy innemu adresatowi doręczyć, czy też zniszczyć. Jeżeli zażąda zwrotu, natenczas opłaca należytość przesyłkową tam i napowrót.

Zmiany adresu lub zwrotu karty korespondencyjnej, listu i t. p., można zażądać od nadawczego urzędu pisemnie lub telegraficznie.

Adres na kartkach, przekazach i paczkach, musi być wyraźnie napisany i zupełnie dokładny.

Opakowanie. Druki i próbki mają być tak opakowane, aby urząd z łatwością mógł się przekonać o zawartości pakietu.

Listy pieniężne opatrzone być mają 5 pieczęciami, jeżeli są przesyłane w kopercie prywatnej, zaś 2 pieczęciami, jeżeli użyto koperty rządowej (za 2 hal.)

Paczki powinno się opakowywać w materyał trwały, stosownie do zawartości i oddalenia. Np. sukno, bieliznę i t. p. w mocny papier lub płótno, — tłu-

szcze i płyny w ceratę, w baryłki, — owoce w koszach, zwierzęta w przewiewnych skrzynkach, patrony do strzelb w blaszanych pudełkach itp.

Tajemnica listowa zagwarantowana jest ustawami. Do odebrania i rozpieczętowania cudzego listu ma prawo tylko sędzia śledczy, na mocy pisemnego upoważnienia.

Cena.

Karta korespondencyjna kosztuje 5 hal. — Karta korespondencyjna z odpowiedzią 10 h. — Marka listowa do miejscowego adresata 6 h. — Marka listowa do zamiejscowego adresata 10 h. — List kartkowy siwego koloru 10 h. — List kartkowy niebieski 6 h. — Koperta na list pieniężny 2 h. — Opaska 3 h. — Rekomendacya (list polecony) w miejscu 25 h., zamiejscowa 25 h. — Recepis zwrotny 25 h. — Potwierdzenie wypłaty 25 h. — Blankiet przekazu pieniężnego (żółty) 2 h. — Blankiet na zlecenie pocztowe 2 h. — Blankiet przekazu pieniężnego telegraficzny, bezpłatnie. — Blankiet przesyłkowy (Frachtbrief) żółty 12 h.— Blankiet przesyłkowy zaliczkowy koloru siwego 12 h. — Blankiet przesyłkowy zagraniczny różowy 12 h. — Deklaracya cłowa 1 h. — Deklaracya statystyczna 1 h.— Podatkowe karty pocztowe, 7 h.

Opłata kart korespondencyjnych, listów, druków i próbek podana w taryfie *A)*, opłata za przekazy pieniężne w taryfie *B.*, opłata za listy pieniężne w taryfie *C.*, (zagraniczne *D.,)* — opłata paczek w taryfie *E*, (z podaną wartością w taryfie *F.*)

Karty korespondencyjne.

W obrębie monarchii Austro-Węgier. i krajów, należących do związku pocztowego, można przesyłać zwykłe 5-helerowe karty korespondencyjne, za granicę zaś użyć trzeba kart międzynarodowych za 10 h., lecz można i zwykłych, za dolepieniem odpowiedniego znaczka pocztowego.

Po stronie adresu nie wolno zamieszczać żadnych dopisków, obecnie jednak wydano nowe karty, z oznaczonem miejscem na adres wysyłającego, lub stampilię firmy.

Listy zwyczajne.

W Austro-Węgrzech i do Niemiec (W. ks. Pozn.) nie śmią ważyć więcej nad 250 gr., do innych państw do 1 kgr.

Listy nieopłacone przez nadawcę, opłaca odbiorca podwójnie.

Przesyłki pod opaską.

Pod opaską wolno przesyłać wszelkie druki, fotografie itp. byleby nie było żadnych korespondencyj pisanych ręką.

Waga takich przesyłek nie może przekraczać 1 kg —do obcych państw 2 kg.

Rozmiar dozwolony 45 cm. w każdym kierunku. Rulony, mogą być 75 cm. długie, o średnicy 10 cm.

Próbki bez wartości.

Przesyłane być muszą z napisem: „Muster ohne Werth“ albo „Proben“ („Próbki bez wartości“).

Rozmiar nie może przekraczać 30 cm. dług., 20 cm. szer. i 10 cm. wys.

Waga nie może przekraczać 350 gr. (Do Niemiec 250 gr.)

Za dopiski ręczne, wyznacza dyrekcya skarbowa karę.

A.) Taryfa dla kart koresp., listów, druków i próbek.

Nazwa kraju	Karty koresp.	Listy		Druki		Próbki	
	Opłata	Za ciężar	Opłata	Za ciężar	Opłata	Za ciężar	Opłata
W miejscu (loco)	5 h.	do 20 gr. „ 250 „	6 h. 12 „	do 50 gr. „ 100 „ „ 250 „ „ 500 „ „ 1000 „	3 h 5 „ 10 „ 20 „ 30 „	do 250gr. „ 350 „	10 h. 20 „
Austro-Węgry, Bośnia Hercogowina i Księstwo Lichtenstein	5 h.	do 20 gr. „ 250 „	10 h. 20 „				
Czarnogóra	5 h.	za każde 15 gr.	10 h.	za każde 50 gr.	5 h.	za każde 50 gr. najmniej	5 h. 10 „
Niemcy (Księstwo Pozn.)	5 h.	do 20 gr. „ 250 „	10 h. 20 „	do 50 gr. „ 100 „ „ 250 „ „ 500 „ „ 1000 „	3 h. 5 „ 10 „ 20 „ 30 „	do 250 gr. „ 350 „	10 h. 20 „
Szwajcarya	10 h.	za każde 20 gr.	25 h.	za każde 50 gr.	5 h.		
Nowy Bazar (tylko do Plevlje, Priepolje i Priboj	10 h.	za każde 15 gr.	25 h.	za każde 50 gr.	5 h.	za każde 50 gr. najmniej	5 h. 10 „
Serbia	10 h.	za każde 15 gr.	15 h.	za każde 50 gr.	5 h.	za każde 50 gr.	5 h.
Państwa należące do związku pocztowego	10 h.	za każde 15 gr.	25 h.	za każde 50 gr.	5 h.	do 50 gr. „ 100 „	10 h. 10 „
Państwa nienależące do związku pocztowego	niedozw.	za każde 15 gr.	25 h.	za każde 50 gr.	5 h.	do 150 gr. „ 200 „ „ 250 „ „ 300 „ „ 350 „	15 h. 20 „ 25 „ 30 „ 35 „

Rekomendacya.

Polecone można przesyłać karty koresp., listy, druki próbki i t. p. *ale nie wolno w listach takich przesyłać pieniędzy.*

Odszkodowanie. W razie zaginięcia listu poleconego, wypłaca urząd pocztowy nadawcy 50 K.

Recepis zwrotny.

Gdy nadawca chce otrzymać „urzędowe“ potwierdzenie odbioru przesyłki przez adresata, musi wysłać przesyłkę „poleconą“ a po odbiór recepisu zwrotnego zgłosić się do urzędu pocztowego z recepisem nadawczym.

Nadawca listu poleconego, pieniężnego lub paczki, może nawet i po nadaniu zażądać rewersu zwrotnego, za uiszczeniem należytości w kwocie 25 hal.

Gazety bywają do domu doręczane. Za pośrednictwem urzędu pocztowego prenumerowane gazety, można w urzędzie samemu odbierać.

Przekazy pieniężne.

W Austro-Węgrzech przesyłać można pieniądze przekazami, na których stosownie, a dokładnie wypełnić trzeba wszystkie podane rubryki. Skrobania i poprawiania nie są dozwolone, natomiast dozwolonem jest zamieszczanie krótkiej korespondencyi na odcinku, na którym wypisuje się adres nadawcy, (prócz do Anglii, Ameryki i Rosyi).

Wysokość kwoty przesyłanej przekazem nie może przekraczać 1000 K.

Za granicę wysyła się pieniądze za pośrednictwem przekazów międzynarodowych.

B). Opłata za przekazy pieniężne.

Opłata za listy.	do 20 kor.	do 40 kor.	do 100 kor.	do 300 kor.	do 600 kor.	do 1000 kor.
W Austro-Węgrzech	10 h.	—	20 h.	40 h.	60 h.	1 kor.
Do Bośni i Hercogowiny	—	20 h.	30 h.	60 h.	90 h.	1 kor. i 50 hal.
Serbii, Czarnogóry i Nowego Bazaru	—	20 h.	40 h.	80 h.	1 kor. i 20 hal.	2 kor.
Do Niemiec, Luksemburga i austryackich urzędów pocztowych w Turcyi	—	20 h.	(za każde następne 20 kor. o 10 hal. więcej).			

Do wszystkich innych państw związku pocztowego za każde 25 kor. przesyłki wynosi opłata 25 hal.

Termin do zrealizowania przekazów zwykłych wynosi 7 dni, dla przekazów „poste restante“ jakoteż dla zagranicznych 1 miesiąc, w obrocie zaś z krajami pozaeuropejskimi 2, względnie 6 miesięcy.

Telegraficzne przekazy pieniężne.

Przekazy takie dozwolone są do wszystkich miejscowości, w których znajdują się urzędy pocztowe. Blankiety na takie przekazy wydaje urząd pocztowy bezpłatnie. Opłata według tej samej taksy co przekaz zwykły, uiszcza się znaczkami pocztowemi. Jeżeli przekaz taki adresowany jest „poste restante“, nie dodaje się żadnej dopłaty za doręczenie, składa się jedynie gotówką należytość za telegram, który urząd pocztowy układa. Jeżeli zaś przekaz telegraficzny pieniężny ma być adresatowi urzędownie doręczony, dopłaca się prócz taksy za przekaz i prócz należytości za telegram jeszcze 30 h. za doręczenie przez umyślnego posłańca. Korespondencya zamieszczona na odcinku przekazu, bywa do telegramu włączona.

Wypłata przekazu telegraficznego następuje równocześnie z doręczeniem.

Zlecenia pocztowe (Postaufträge).

Chcąc od pewnej osoby odebrać jakąś kwotą pieniężną, a równocześnie z odbiorem tej kwoty zwrócić jej jakieś dokumenta, np. weksel, skrypt dłużny i t. p. czyni się to za pomocą zlecenia pocztowego. Blankiet i koperta za zlecenie kosztuje

w urzędzie 3 h. i nadaje się jako list polecony do wysokości 1000 K. Dzień płatności (Verfallstag) dokumentu wyraża się na blankiecie, jeżeli jednak adresat w przeciągu 7 dni (licząc od wyrażonej na blankiecie daty płatności) należnej kwoty nie uiści, zwraca się dokument nadawcy.

Zlecenia takie można wysyłać także za graninę.

Listy pieniężne.

Waga listów w Monarchii Austro-Węgierskiej, do Niemiec, Bośni i Hercogowiny nie może być większą jak 250 gr.

***C)* Opłata za listy pieniężne** *(z papierami wartościowymi w Austro-Węgrzech i do Niemiec):*

Za listy z wartością do	Do odległości 10 mil		ponad 10 mil	
koron	koron	hal.	koron	hal.
w obrębie Monarchii Austr. Węg.				
od wagi	—	—	—	—
100	—	30	—	54
w Austro-Węgrzech i do Niemiec				
600	—	36	—	60
900	—	42	—	66
1200	—	48	—	72

i t. d. każde 300 kor. o 6 h. więcej.

Pieczętowanie listów pieniężnych: w kopercie prywatnej pięcioma pieczęciami, w kopercie rządowej dwiema. Urzędowe przeliczenie pieniędzy może być uskutecznione za osobną opłatą w wysokości połowy należytości za przesyłkę, jeżeli wartość przewyższa kwotę 1000 K. i jeżeli list pieniężny strona prywatna, a nie urząd nadaje. Opłatę listów pienięnych podaje taryfa C.

Doręczenie listu pieniężnego przez urząd kosztuje 5 h. do 1000 K., 10 h. nad 1000 K.

Listy pieniężne za granicę.

Adres listów pieniężnych (z wyjątkiem Niemiec) należy pisać po francusku, w środku u góry trzeba dopisać wyraźnie słowa: *„Lettre de valeur“*. Koperta takiego listu może mieścić tylko pieniądze papierowe lub papiery wartościowe.

Wartość trzeba podać w koronach i frankach, słowami i cyframi.

***D)* Taryfa dla listów wartościowych zagranicznych** *„Lettres de valeur“*.

Nazwa kraju	Najwyższa dozwolona wartość we frankach	Należytość: za każde 15 gr. hel.	Należytość: za każde 300 fr. (340 kor.) podanej wartości h.	Należytość: za rekom. h.
Argentyna	10000	25	35	Opłata rekomendacyjna wynosi do wszystkich krajów 25 h.
Belgia, Bułgarya	10000	25	25	
Chile, Chiny (Shangaj),	10000	25	35	
Chiny (Kalgan, Peking Tientsin Urga	nieog.	25	35	
Dania z Faror, Islandya	nieog.	25	25	
Duńskie kolonie:				
a) Grönlandya	nieog.	25	35	
b) Indye zach.	10000	20	36	
Egipt	nieog.	25	20	
Francya z Algierem	10000	25	25	
Francuskie kolonie	10000	25	35	
Hiszpania	10000	25	25	
Kamerun	10000	25	35	
Luxemburg	10000	25	25	
Niderlandy	25000	25	25	
Norwegia	nieog.	25	25	
Portugalia i kolonie	10000	25	35	
Rumunia	10000	25	10	
Rosya (Król. Polsk.)	nieog.	25	10	
Salvador	10000	25	35	
Szwecya	nieog.	25	25	
Szwajcarya	nieog.	25	10	
Serbia	10000	15	10	
Tunis	10000	25	35	
Turcya via Tryest	nieog.	25	20	
Turcya v. Constanz.	10000	25	35	
Włochy	10000	25	10	
Włoska kol. Erythrea.	10000	25	35	

Opłata składa się: za wagę, za wartość i za rekomendacyę (taryfa *D*).

Paczki.

Listy zwykłe i pieniężne nad 250 gr., druki nad 1000 gr., a próbki nad 350 gr, nie mogące być wysłane pocztą listową, przesyła się jako paczki.

Nie wolno wysyłać pocztą: 1) paczek z monetą brzęczącą nad 65 kg. wagi, 2) paczek z innymi przedmiotami nad 50 kg.

Opłata paczek podana w taryfie *E.* i *F.*

Adres. Do paczek dołącza się prócz adresu na paczce wypisanego jeszcze list przesyłkowy (Frachtbrief) zielonego koloru za 12 h. Na jeden list przesyłkowy wolno wysłać 3 paczki, jeżeli są do tego samego adresata i nie za zaliczką.

Do Bośni i Hercogowiny można wysyłać paczki do 20 kg. w opakowaniu z płótna lub drzewa. „Per Express“ można wysyłać paczki tylko do 1 kg. z wartością do 40 K.

Paczki za granicę n. p. do Niemiec nie mogą przewyższać wagi 50 kg. Adres przesyłkowy (Frachtbrief) dodaje się koloru różowego (zagraniczny).

Deklaracya cłowa. Do każdej przesyłki zagranicznej należy dodać deklaracyę cłową i statystyczną, (po 1 hal. za sztukę). Na deklaracyi statystycznej należy podać w rubryce do tego przeznaczonej numer, pod jakim wysyłany towar w statystycznym spisie cłowym jest umieszczony. Spis taki znajduje się w każdym urzędzie cłowym i pocztowym.

Do paczek mających się wydać adresatowi bez opłat cłowych, trzeba dołączyć pisemną deklaracyę (Francozettel), że nadawca uiści te opłaty po zawiadomieniu go ile wynoszą.

E). Taryfa dla paczek za ciężar i odległość.

Ciężar do	Do miejsca w strefie I. — t. j. w odległości do 10 mil, kor.	h.	II. — do 20 mil, kor.	h.	III. — do 50 mil, kor.	h.	IV. — do 100 mil, kor.	h.	V. — do 150 mil, kor.	h.	VI. — nad 150 mil, kor.	h.
	w Austro-Węgrzech i do Niemiec											
5 kg.		30		60		60		60		60		60
6 „		36		72		84		96	1	08	1	20
7 „		42		84	1	08	1	32	1	56	1	80
i tak dalej za każdy 1 kg.	więcej o 6 h.		więcej o 12 h.		więcej o 24 h.		więcej o 36 h.		więcej o 48 h.		więcej o 60 h.	

Uwaga: Przesyłki wymagające ostrożnego obchodzenia się (*Spergut*) kosztują we wszystkich strefach połowę drożej.

F). Taryfa za podaną wartość.

Do wysokości	Płaci się
w Austro-Węgrzech	
100 kor.	6 hal.
w Austro-Węgrzech i do Niemiec	
600 kor.	12 hal.
za każde 300 kor. o 6 h. więcej.	

Dołączanie korespondencyi nie jest dozwolone.

Wartość należy podać w frankach i koronach.

Adres przesyłkowy ma być koloru różowego (zagraniczny).

Ilość deklaracyj cłowych uwidocznia taryfa urzędowa (przeważnie potrzebne 3 sztuki). Statystyczna deklaracya tylko jedna.

„Collis postaux“. Prócz przesyłek frachtowych można do wszystkich państw związku pocztowego (prócz Czarnogóry i Niemiec) wysyłać paczki pod nazwą „Collis postaux“ (pakiety pocztowe).

„Collis postaux“ muszą być przy nadawaniu opłacone, ale opłata ich jest niższą niż przy przesyłkach frachtowych, natomiast ciężar nie może przekraczać 5 kg.

Do Rosyi europejskiej wolno wysyłać „Collis postau“ do wagi 5 kg. i do nieograniczonej wartości. Opłata 1 K. 75 hal.

Zaliczki (Nachnahmen).

Listy wartościowe można nadawać za zaliczką, do wysokości 1000 K. (również zagranicę do 1000 K.

Niedozwolona jest zaliczka przy listach wartościowych do Bośni i Hercogowiny.

Adres przesyłkowy zaliczkowy kosztuje 12 h. i jest koloru niebieskiego. Za granicę różowy. Przy listach wartościowych zagr. „Lettres de valeur“ niepotrzebny jest adres przesyłkowy.

Termin wykupna zaliczki 7 dni.

O zniesienie lub zniżenie zaliczki trzeba się zgłosić do nadawczego urzędu pocztowego, adresat może jednak również te same żądania stawiać.

Opłata stosownie do tego, czy przesyłka jest listem pieniężnym czy paczką. Nadto dolicza się tak zwaną prowizyę od kwoty zaliczkowej według następującej normy: W Austro-Węgrzech z Bośnią i Hercogowiną, Czarnogórze i Serbii do 24 K. 12 hal., a za każde następne 4 K. o 2 h. więcej. Do Niemiec, Szwajcaryi, Turcyi i Portugalii przez Tryest do 12 K. 12 h., a za każde następne 2 K. o 2 h. więcej.

Do Turcyi przez Semlin i do innych państw do 20 K. 20 h. prowizyi, a za każde następne 20 K. o 20 h. więcej.

Zaliczki polecone (rekomendowane) muszą być przy nadaniu opłacone (adresu przesyłkowego wówczas nie potrzeba). Przesyłki takie, jeżeli w ciągu 7 dni przez adresata wykupione nie zostaną, zwracają się nadawcy.

Przepisy o doręczaniu przesyłek.

Listy polecone oraz przesyłki wartościowe do 100 K. włącznie, może listonosz w razie, jeżeli adresata nie zastanie w domu, doręczyć dorosłemu członkowi rodziny adresata, albo jeżeli adresatem jest adwokat, lub notaryusz, osobie zatrudnionej w jego biurze.

Posyłki o wyższej wartości, lub za wyższym powziątkiem, ma listonosz doręczać tylko adresatowi samemu, lub jego pełnomocnikowi.

Jeżeli na adresie listu podany jest hotel jako pomieszkanie adresata, wtedy można doręczyć list ten właścicielowi hotelu, nawet gdyby adresat jeszcze nie przyjechał.

Listy polecone, adresowane do osób zmarłych, można doręczyć pozostałym członkom rodziny zmarłego, jeżeliby to jednak były pisma urzędowe, to wolno je doręczyć tylko tej osobie, której zmarły pozostawił swe pełnomocnictwo.

Jeżeli ktoś życzy sobie, ażeby mu pocztę doręczano w domu, w handlu, czy w biurze, ma to uczynić zapomocą *pisemnego oświadczenia*, które na urzędowym formularzu ma złożyć w urzędzie pocztowym z należycie uwierzytelnionym podpisem.

Zastrzeżenie to nie rozciąga się na listy pilne (express), sądówki, mandaty pocztowe i posyłki z dopiskiem: „do rąk własnych“, jakoteż posyłki za rewersem zwrotnym.

Doręczanie pism sądowych.

Pisma sądowe miejscowe doręczają listonosze stronom do domu za opłatą 6 h. od sztuki, za listy z urzędów innych miejscowości 10 h. do wagi 50 gr. — nad 50 gr. 20 h.

Strony są zobowiązane pisma takie przyjąć, gdyż w przeciwnym razie listonosz dowód doręczenia w razie nieprzyjęcia listu sam podpisuje, z uwagą, że adresat wzbraniał się przyjąć pisma, a wedle nowej procedury sądowej dla spraw cywilnych ma to ten skutek, że sądy uważają pisma takie za doręczone i na adresata spada wszelka odpowiedzialność.

Książki nadawcze.

Aby nie narazić się na zgubę recepisów, otrzymywanych przy nadawaniu przesyłek, można nabyć w urzędzie pocztowym książkę nadawczą za 40 lub 60 h. i wpisywać do niej wszystkie przesyłki, które urząd pocztowy w odnośnej rubryce potwierdzić jest obowiązany.

Pocztowa kasa oszczędności.

Wszystkie urzędy pocztowe przyjmują i zwracają wkładki pieniężne w imieniu urzędu pocztowej kasy oszczędności we Wiedniu. Wkładki można czynić imieniem własnem lub imieniem innej osoby. Najmniejsza wkładka dozwolona jest w kwocie 1 K. czyli 100 hal. Dla oszczędzenia kwoty niższej od 1 K. zaprowadzono karty oszczędności do nalepiania znaczków pocztowych po 10 hal. Zapełniona znaczkami pocztowymi karta oszcz. przyjmowana jest jako wkładka 100 h. W jednym tygodniu dozwolonem jest uiszczać wkładki tylko 3-ma kartkami oszczędności.

Ogólna suma wkładek nie może przekraczać 2000 K. Włożyciel otrzymuje książeczkę wkładkową i książeczkę na wypowiedzenia. Na kilka książeczek czynić wkładek nie wolno. W razie zgubienia której z książeczek, należy o tem zawiadomić urząd poczt. kasy oszcz. Zapisane książeczki wymienia się na nowe bezpłatnie, zgubione zaś za opłatą 20 h. od książeczki wkładkowej, a 10 h. od książeczki na wypowiedzenia. Każdą wkładkę potwierdza się w książeczce.

Prowizya od wkładek wynosi 3% i wolna jest od podatku. Sądowe zajęcie tych książeczek nie jest również dozwolone.

Korespondencya z urzędem poczt. kasy oszcz. w Wiedniu wolna jest od opłaty.

Obrót czekowy (przekazowy). Włożyciel mający wkładkę w kwocie 100 K. może przystąpić do obrotu czekowego. Obrót czekowy polega na tem, że na imię włożyciela mogą uskutęczniać wkładki rozmaite inne osoby w każdym urzędzie poczt. zapomocą specyalnych blankietów (Empfang-Erlag-Schein), zaś sam włożyciel może wydawać wiedeńskiemu urzędowi poczt. kasy oszcz. zlecenia na wypłatę pieniędzy innym osobom w jego imieniu. Prowizya od wkładek w obrocie czekowym wynosi 2%.

Telegramy.

Telegram ma być zrozumiały, pisany atramentem i czytelny, a adres dokładny. Można wysyłać telegramy w mowie tajnej t. j. umówionej, tudzież szyfrowane t. j. z liczb arabskich. Treść telegramu otoczona jest tajemnicą. Nadaje się telegramy albo wprost w urzędzie, albo za pośrednictwem telefonu, albo też pocztą.

Opłaca się telegramy gotówką lub znaczkami pocztowymi. Do państw europejskich liczy się za 1 słowo wyraz z 15 liter, albo 5 cyfr, a do państw zaeuropejskich także 15 liter. Znaków pisarskich nie liczy się do słów. Łączenie wyrazów przeciwne prawidłom gramatyki, nie jest dozwolone. W telegramach mową tajną liczy się za jedno słowo wyraz złożony z 10 liter.

W Austro-Węgrzech, do Bośni i Hercogowiny, tudzież do Niemiec płaci się za jedno słowo 6 h., choćby jednak nie było w telegramie słów dziesięciu, musi się zapłacić najmniej 60 h, bo tyle wynosi taksa zasadnicza za telegram. Do innych krajów europejskich opłaca się należytość zasadniczą 60 h. i należytość za każde słowo według osobnej taryfy.

Do krajów pozaeuropejskich uiszcza się tylko należytość za każde słowo.

Recepis nadawczy (jeżeli kto sobie życzy) kosztuje 10 h.

Telegramy pilne oznaczają się literą „D“ i kosztują 3 razy tyle co zwykłe.

Odpowiedź zapłacona oznacza się literami RP. Na 10 słów kosztuje 60 h. za każde dalsze słowo o 6 h. więcej.

Telegramy sprawdzane (collationirt) znaczy się literami TC. i opłaca się o jednę czwartą część więcej, niż zwykłe.

Telegramy z potwierdzeniem odbioru oznacza się literami CR. Kosztują tyle, co telegramy ze zapłaconą odpowiedzią na 10 słów.

Telegramy do adresatów za obrębem miejscowości, w której jest stacya telegraficzna, mogą być umyślnym posłańcem doręczane, jeżeli nadawca tego sobie życzy; w takim razie musi przed adresem napisać litery XPP. (posłaniec zapłacony, należytość posłańczą podać w drodze telegraficznej). — Nadawca telegramu składa więc w urzędzie telegraficznym nadawczym stosowny depozyt, a po nadejściu wiadomości ile posłaniec kosztował, następuje obrachunek z nadawcą.

Telegramy o kilku adresach. Jeden i ten sam telegram do kilku adresatów w tem samem miejscu zamieszkałych, można wysyłać w ten sposób, że się opłaca należytość za telegram i za każdy następny adres dopłaca się 50 h., jeżeli telegram nie zawiera słów więcej niż 100. Przy telegramach o 200 słowach płaci się 1 K. za każdy następny adres.

Jeżeli telegram nie jest doręczalny z jakiego powodu, zostaje o tem nadawca zawiadomiony drogą telegraficzną.

FRASZKI.

Psycholog.

Bogaty wujaszek (do lekarza). Zdaje mi się konsyliarzu, że dzisiaj mam się lepiej.

Doktor. Zobaczymy, zobaczymy, — a jakie pan zauważył zmiany?

Bogaty wujaszek — Moi krewni mają dziś smutniejsze miny niż wczoraj.

Są tacy.

Właściciel domu, rozrzewniony, do swoich gości:

— Panowie! sytym nie godzi się zapominać o głodnych. W moim domu mieszka biedny rzemieślnik, którego jutro będę musiał wyrzucić za zaległe komorne; proponuję, żebyśmy zebrali składkę na tego nieszczęśliwego....

Szczyt grzeczności.

Dama, trącając przechodnia w oko parasolką: Ach, przepraszam pana!

Przechodzień z ukłonem: Nic nie szkodzi, zostało mi jeszcze jedno

Rozkład jazdy koleją

ważny od 1. maja 1904 r. wedle zegaru miejskiego.

Przychodzą

ze Lwowa:

Pociąg posp.	5 g. 57 m. rano
Pociąg osobowy*)	10 g. 23 m. przedp.
Pociąg osobowy	3 g. 13 m. popoł.
Pociąg posp.	5 g. 58 m. wieczór
Pociąg osobowy*)	10 g. 11 m. wieczór
Pociąg osobowy	3 g. 03 m. w nocy

z Czerniowiec:

Pociąg os. z Kołom.	8 g. 08 m. rano
Pociąg posp.	11 g. 16 m. przedp.
Pociąg osobowy	2 g. 05 m. popoł.
Pociąg osobowy	5 g. 43 m. popoł.
Pociąg posp.	10 g. 04 m. wiecz.
Pociąg osobowy	1 g. 50 m. w nocy

ze Stryja:

Pociąg osobowy	9 g. 53 m. przedp.
Pociąg osobowy	3 g. 23 m. popoł.
Pociąg osobowy	9 g. 43 m. wiecz.
Pociąg osobowy	2 g. 03 m. w nocy

z Husiatyna:

Pociąg osobowy	10 g. 50 m. przed.
Pociąg osobowy	5 g. 10 m. popoł.
Pociąg osobowy	1 g. 40 m. w nocy

z Woronienki:

Pociąg osobowy	7 g. 50 m. rano
Pociąg osobowy	5 g. 33 m. popoł.
Pociąg os. z Delat.**)	9 g. 38 m. wiecz.
Pociąg os. z Wor. †)	9 g. 50 m. w nocy
Pociąg osobowy***)	11 g. 28 m. w nocy

Odchodzą

do Lwowa:

Pociąg osobowy	5 g. 23 m. rano
Pociąg osobowy*)	8 g. 28 m. rano
Pociąg posp.	11 g. 24 m. przedp.
Pociąg osobowy*)	2 g. 30 m. popoł.
Pociąg osobowy	6 g. 00 m. wiecz.
Pociąg posp.	10 g. 13 m. wiecz.
Pociąg osobowy	2 g. 18 m. w nocy

do Czerniowiec:

Pociąg posp.	6 g. 05 m. rano
Pociąg osobowy	10 g. 43 m. przedp.
Pociąg osobowy	3 g. 38 m. popoł.
Pociąg posp.	6 g. 05 m. wiecz.
Poc. os. do Kołom.	10 g. 23 m. wiecz.
Pociąg osobowy	3 g. 23 m. w nocy

do Stryja:

Pociąg osobowy	8 g. 18 m. rano
Pociąg osobowy	2 g. 23 m. popoł.
Pociąg osobowy	6 g. 08 m. wiecz.
Pociąg osobowy	2 g. 05 m. w nocy

do Husiatyna:

Pociąg osobowy	11 g. 33 m. przedp.
Pociąg osobowy	6 g. 13 m. wiecz.
Pociąg osobowy	3 g. 33 m. w nocy

do Woronienki:

Pociąg osob.****)	6 g. 23 m. rano
Pociąg osobowy	10 g. 33 m. przedp.
Pociąg osobowy †)	1 g. 23 m. popoł.
Pociąg osobowy	6 g 23 m. wiecz.

*) Ma połączenie z Tarnopolem.
**) Kursuje tylko od 1/10 do 30/4 włącznie.
***) Kursuje tylko od 1/5 do 30/9 włącznie.
****) Kursuje od 1/5 do 30/9 do Körösmező, zaś od 1/10 do 30/4 tylko do Delatyna
†) Kursuje tylko od 1/6 do 30/9 włącznie w niedziele i święta do (i z) Worochty.

TARYFA
dla fiakrów i dorożek w król. mieście Stanisławowie.

L. p.	Oznaczenie jazdy	Fiakry parokonne K.	Fiakry parokonne h.	Fiakry jednokonne K.	Fiakry jednokonne h.
1	Od jazdy pojedynczej z miejsca na miejsce i na przedmieściach, bez zatrzymania się, bez powrotu, lub dalszej jazdy w dzień .	—	50	—	30
2	Za podobną jazdę w nocy	—	70	—	50
3	Jazdy z wymienieniem czasu (godziny): a) za pierwszy kwadrans w dzień . . .	—	50	—	30
	b) za pierwszy kwadrans w nocy . . .	—	70	—	50
	c) za każdy następujący kwadrans w dzień	—	30	—	20
	d) za każdy następujący kwadrans w nocy	—	40	—	24
	Czas niedochodzący kwadransa liczony ma być na korzyść fiakra lub dorożkarza.				
4	Szczególne jazdy do kolei lub z kolei żelaznej z pasażerami i lekkim pakunkiem, który do domu podróżnego lub gościa zanieść ma: a) w dzień za zajęcie całego powozu lub dorożki	—	80	—	60
	b) w nocy za zajęcie całego powozu lub dorożki	1	20	—	80
	c) za pakunek wyżej 25 klg. płaci się osobno	—	30	—	30
5	Za jazdy do Bystrzycy na Tyśmienieckie lub Halickie tam i napowrót	1	60	1	20

Uwaga: 1) Jeżeli jazda do kąpieli tam i napowrót przenosi jednę godzinę czasu, natenczas należy dopłacić za każdy kwadrans czasu wedle poz. 3 c. przyczem rozpoczęty kwadrans za cały uważać należy. — 2) Fiakry parokonne obowiązane są wieść po 3 osoby dorosłe, zaś jednokonne tylko po 2 osoby dorosłe.

Magistrat król. woln. miasta Stanisławowa.

Myśli.

Wszyscy cierpią na świecie: głupcy przez własne, mądrzy przez cudze błędy.

Jan Fedorowicz.

Nie urodzenie czyni szlachcicem, ale cnota; stąd lepsza cnota bez szlachectwa, niż szlachectwo bez cnoty. *Piotr Skarga.*

Temu, kto ma serce cnotami ozdobne,
Trzeba zawsze wybaczyć jego wady drobne.

W. Rzewuski.

Skale stemplowe.

SKALA I. na weksle, asygnaty pieniężne itp. dokumenta kupieckie.	Należytość z dodatkiem kor.	hal.	**SKALA II.** na dokumenta prawne, które skali I. i III. nie podlegają.	Należytość z dodatkiem kor.	hal.	**SKALA III.** na ugody służbowe, kontrakta, kupna lub zamiany.	Należytość z dodatkiem kor.	hal.
do 150 K.	—	10	do 40 K.	—	14	do 20 K.	—	14
nad 150 K. do 300 "	—	20	nad 40 K. do 80 "	—	26	nad 20 K. do 40 "	—	26
" 300 " " 600 "	—	40	" 80 " " 120 "	—	38	" 40 " " 60 "	—	38
" 600 " " 900 "	—	60	" 120 " " 200 "	—	64	" 60 " " 100 "	—	64
" 900 " " 1.200 "	—	80	" 200 " " 400 "	1	26	" 100 " " 200 "	1	26
" 1.200 " " 1.500 "	1	—	" 400 " " 600 "	1	88	" 200 " " 300 "	1	88
" 1.500 " " 1.800 "	1	20	" 600 " " 800 "	2	50	" 300 " " 400 "	2	50
" 1.800 " " 2.100 "	1	40	" 800 " " 1.600 "	5	—	" 400 " " 800 "	5	—
" 2.100 " " 2.400 "	1	60	" 1.600 " " 2.400 "	7	50	" 800 " " 1.200 "	7	50
" 2.400 " " 2.700 "	1	80	" 2.400 " " 3.200 "	10	—	" 1.200 " " 1.600 "	10	—
" 2.700 " " 3.000 "	2	—	" 3.200 " " 4.000 "	12	50	" 1.600 " " 2.000 "	12	50
" 3.000 " " 6.000 "	4	—	" 4.000 " " 4.800 "	15	—	" 2.000 " " 2.400 "	15	—
" 6.000 " " 9.000 "	6	—	" 4.800 " " 6.400 "	20	—	" 2.400 " " 3.200 "	20	—
" 9.000 " " 12.000 "	8	—	" 6.400 " " 8.000 "	25	—	" 3.200 " " 4.000 "	25	—
" 12.000 " " 15.000 "	10	—	" 8.000 " " 9.600 "	30	—	" 4.000 " " 4.800 "	30	—
" 15.000 " " 18.000 "	12	—	" 9.600 " " 11.200 "	35	—	" 4.800 " " 5.600 "	35	—
" 18.000 " " 21.000 "	14	—	" 11.200 " " 12.800 "	40	—	" 5.600 " " 6.400 "	40	—
" 21.000 " " 24.000 "	16	—	" 12.800 " " 14.400 "	45	—	" 6.400 " " 7.200 "	45	—
" 24.000 " " 27.000 "	18	—	" 14.400 " " 16.000 "	50	—	" 7.200 " " 8.000 "	50	—
itd. za każde następne 2.000 kor. o 2 kor. więcej, licząc kwoty niżej 3.000 kor. za pełne.			Nad 16.000 kor. każde dalsze 800 kor. o 2 kor. 50 h. więcej, licząc kwoty niżej 800 kor. za pełne.			Nad 8.000 kor. za każde 400 kor. o 2 kor. 50 h. więcej, licząc kwoty niżej 400 kor. za pełne.		

Rachunki, konta, odpisy, kopie, lub jakkolwiek nazwane wykazy należytości do 20 kor. nie podlegają wcale stemplowi. Od 20 kor. do 100 kor. 2 hal.; nad 100 kor. 10 hal. od każdego arkusza. Rachunki nieostemplowane podlegają karze 50-krotnej.

NALEŻYTOŚCI STEMPLOWE.

(Skrócenia: a. *znaczy* arkusz; — k. a. *znaczy* każdy arkusz — sk. *znaczy* skala; — n. od p. w. *znaczy* należytość od przeniesienia własności.

Adopcye. Dokumenta, o ile nie zawierają postanowień majątkowych, 1 K. od k. a.

Alimenta. Układy o ich płacenie, jeżeli z ustawy się należą, według sk. II.,—bez ustawowego obowiązku jak darowizny.

Alimentacyjne skargi względem ojcowstwa od k. a. 1 K.

Amortyzacye dokumentów, o ile pociągają za sobą wydanie sądowego edyktu, od pierwszego a. 2 K., od dalszych 1 K.

Apelacye. Ust. rozp. z 26 grud. 1897. l. 305.

Awizacye sądowe przy najmach, jeśli termin wypowiedzenia jest miesięczny lub krótszy od k. a. 24 h., jeśli termin wypowiedzenia jest dłuższy jak jeden miesiąc od k. a. 1 K.

Beneficya, prośby o nadania, od każdego ark. 1 K.

Certyfikaty przynależności 1 K.

Cesye 1) bezpłatne, jako darowizny, 2) opłatne cesye wierzytelności według sk. II.; 3) na obligach kupieckich, connosamentach, listach bodmeryjnych, warrantach, listach składowych od k. a. 10 gr.; 4) cesye innych praw a nie wierzytelności: jak kontrakty kupna.

Czeki po 4 hal. od sztuki.

Czynsz ziemny: umowy o niego sk. II.

Darowizny: Między żyjącymi 1 K. od k. a.— na przypadek śmierci 2. K. od pierwszego arkusza a po 1 K. od dalszych. Oprócz tego n. od p. w. przy darowiznach między małżonkami nie żyjącymi w seperacyi w czasie darowizny oraz między rodzicami a dziećmi i ich potomstwem 1% i 25% dodatku; między dalszymi krewnymi 4% i 25% dodatku; we wszystkich innych wypadkach 8% i 25% dodatku — przy darowiznach nieruchomości oprócz powyższej należytości także osobna należytość od przeniesienia nieruchomości unormowana ustawą z dn. 18 czerw. 1901 L. 74 Dz. p. p.

Depozyta: 1) sądowe, wolne od stempla. Inne depozyta są wolne: a) jeżeli złożone zostały do przechowania dla składającego lub kogo innego; b) jeśli jednak depozyt złożony został jako spłata dla kogoś, opłaca się należytość według skali II.; 2) Podania o przyjęcie depozytu: a) w sądowem postępowaniu od a. 1 K.; b) zresztą od a. 1 K.; 3) Ekstrakty lub inne potwierdzenia z depozytowych rejestrów, od a. 2 K.

Dokumenty prawne, jeżeli nie podlegają opłacie szczegółowo oznaczonej, według sk. II. — Wolne od opłat są dokumenty, które obok właściwych dowodów wręczyć potrzeba publicznym i gminnym kasom, urzędom lub instytucyom, zostającym pod zarządem państwa, jedynie tylko w celu manipulacyi, oraz dokumenty, których władze i urzędy wymagają wyłącznie do urzędowego użytku i do których wystawienia strona według prawa cywilnego nie jest obowiazaną, dopóki nie użyto ich do innego celu.

Doniesienia karne bez stempla.

Dożywotnie układy majątkowe między małżonkami od pierw. ark. 2 K., od dalszych po 1 K.

Drzewa genealogiczne po 1 K. od każdego urodzenia, ślubu i śmierci każdej zamieszczonej osoby.

Duplikaty: a) urzędowych dokumentów od k. a. 2 K.; b) w sprawach sądowych do 100 K., od k. a 1 K.; c) w innych sprawach sądowych od k. a. 2 K.; d) sądowych dekretów przyznania majątku 2 K.; e) podań stron, jak pierwszy egzemplarz.

Dyplomy, przywileje, patenty, licencye, nadania obywatelstwa austryackiego, wyzwolenia, paszporty dla domokrążców i urzędowe świadectwa uzdolnienia od k. a. 2 K.—prywatne 1 K.

Działu kontrakty: 1) o podział prawa przysługującego jednej osobie z drugą osobą a) opłatnie, aa) co do pretensyj dłużnych sk. II., bb) co do ruchomości sk. III., cc) co do nieruchomości od k. a. 1 K. i n. p. w., przy opłatnych kontraktach; 2) przy ustanowieniu kontraktu spółki jak kontrakty spółki; 3) o podział praw należących do dwóch lub więcej osób, a) co do rzeczy ruchomych, mianowicie: aa) zamiennych jak gotówka, papierów na imię właściciela, na zlecenie, pretensyj dłużnych, zboża i t. p. od k. a. 1 K.; bl. niezamiennych sk. III.; b) co do nieruchomości od k. a. 1 K. i n. p. w. jak przy kontrakcie zamiany. (§§. 7 i 8ust. z d. 18 czerw. 1901, L. 74. Dz. p. p.).

Dzierżawy wieczyste i zwykłe, skala II.

Ekstabulacye, zezwolenia na takowe sk. II., ekstabulacyjne podania od pierw. a. 3 K., od dalszego 1 K.; niżej 200 K. od a. 1 K. 50 h.; niżej 100 K. od a. 1 K.

Fantowania, jeżeli wartość nie sięga nad 100 K. 24 h. od a., przy wyższej sumie 1 K.

Frachty od sztuki 10 h. lub 2 h. jeśli przesyłka nie jest przez pocztę ekspedyowaną a miejsce przeznaczenia nie jest więcej jak 5 mil od stacyi nadawczej odległe.

Fundacye, listy fundacyjne po 1. K. od k. a., — n. od p. w. majątku przeznaczonego na fundacyę, jak od darowizny lub spadku.

Hipoteki, ustanowienie zabezpieczenia obowiązku ocennego sk. II., zresztą 1 K. od a.

Honorowe urzędy, podania o takowe, od pierw. a. 10 K., od dalszych 1 K.

Karty abonamentowe, wolne, w razie użytku sądowego w sporach do 100 K. po 20 h. od każdego arkusza, w sporach wyżej 100 K. od ark. 1 K.

Karty do grania, stempluje już fabryka. Stempel wynosi 30 h. od talii z 36 kart; od talii o więcej kartach 60 h.; od kart lakierowanych lub dających się myć podwójną należytość.

Karty ładunkowe, spisy ładunkowe, spisy składowe, warranty, od sztuki 10 h., jeśli wystawione są przez zakład przez państwo upoważniony i brzmią na okaziciela od każdej sztuki 2 K. wszelkie inne od sztuki 10 h. przeniesienie przez indos na tychże po 10 h. od każdego przeniesienia.

Karty przynależności: a) dla sług, czeladzi, terminatorów i wyrobników 30 h.; b) dla innych osób 2 K.

Karty umowne senzali (Schlusszettel) po 10 h. od sztuki — w razie sądowej skargi opłaca się należytość od umowy zawartej w karcie.

Kaucyi zapisy sk. II.

Kompromisy, t. j. zapisy na sąd polubowny po 1 K. od k. a.

Katastralne wyciągi a) z urzędu, wolne od stempla, b) na żądanie stron od k. a. 1 K.

Kondycyle, jeżeli na ich podstawie następuje przeniesienie majątku 2 K.

Komisowe kontrakty od wartości sk. II.

Konsensy, jako akta urzędowe, wolne od stempla; od osób prywatnych, od a. 1 K.

Konta bilansowe od k. a. 10 h. Jeżeli konta saldowane używają się zamiast kwitów od kas publicznych lub sądownie, wedł. sk. II.

Konta od kupców i przemysłowców z saldem lub bez salda, do 100 K. 2 h., nad 100 K. 10 h.

Kontrakty małżeńskie co do wspólności dóbr 1 na przypadek śmierci, patrz darowizny; 2) między żyjącymi a) co do ruchomości wedł. sk. II., b) co do nieruchomości od a. 1 K. i należ. przenośna.

Korespondencye handlowe i profesyjne, jeżeli nie stanowią dokumentu, wolne od opłaty.

Kramarskie licencye, od pierwszego wystawienia 2 K. Prośby o nie, od a. 2 K.: od dalszego 1 K. Przedłużenie licencyi, 2 K.

Księgi kupieckie główne, contocorrente i saldoconto kupców, przemysłowców i fabrykantów po 50 h. od k. a., od innych książek z wyjątkiem kopiałów po 10 h. od ark. Kopiały wolne od stempla.

Kupna, kontrakty o ruchomości według sk. III. — o nieruchomości po 1 K. od k. a. oraz n. od p. w. (Ust. z d. 18 czerw. 1901, L. 74 Dz. p. p.

Kurateralne dekrety, jako akta urzędowe, wolne od stempla. — Prośby o zarządzenie lub przedłużenie kurateli, od pierw. a. 2 K. od dalszych 1 K.

Kwity i potwierdzenia odbioru, stwierdzające wykonanie, zobowiązanie lub odbiór sumy pieniężnej według sk. II., — na rzeczy ocenne odebrane jako zastaw lub w przechowanie po 1 K. od k. a., chyba że według sk. II. wypada mniejsza należytość. Kwity na przesyłki wystawione przez przewoźników i zakłady przewozowe: a) connosamenty, warranty, ceduły ładunkowe opiewające na zlecenie po 2 K., b) wszelkie inne po 10 h. od sztuki, — kwity na pieniądze i inne przedmioty podniesione z depozytu sądowego po 1 K., chyba że według sk. II. wypada mniejsza należytość. — Wolne od stempli na sumy i rzeczy poniżej 4 kor. wartości, kwity na wygrane na loteryi, zresztą patrz pozycyę 48 taryfy.

Legalizacye: 1) podpisów przez władzę rządowe 2 K., przez notaryusza 1 K. (Za dalsze podpisy na tym samym dokumencie połowa tej należytości. — Podpisów świadków nie liczy się; — 2) na dokumentach do intabulacyi bez względu na ilość podpisów przez notaryusza 20 h., przez sąd 72 h.; 3) firm handlowych przez sąd lub notaryusza od pierwszego podpisu 2 K. od k. a., inaczej jak odpowiednie akty prawne.

Losowe kontrakty: a) zakłady według skali III., b) kupno nadziei rzeczy ruchomych sk. III. — nieruchomości od kontraktu po 1 K. od k. a. i n. od p. w., c) od opłat za przyjęcie do Towarzystw zaopatrzenia wedł. sk. II., d) kontrakty ubezpieczeń wedł. sk. II., e) umowy o rentę dożywotnią w zamian za ruchomości wedł. sk. III., a w zamian za nieruchomości od kontraktu po 1 K. od k. a. i n. od p. w.

Losy, loterye patrz **Wygrane.**

Metryki urodzin, ślubu i śmierci po 1 K. od k. a. i każdej osoby.

Najmy, umowy o najem według sk. II.

Notaryalne akty: a) wedle treści dokumentu, które obejmują jakoteż dokumenty; b) wypisy uwierzytelnione z aktów notaryalnych; c) odpisy z aktów oddanych do przechowania — 1 K.

Odpisy: a) urzędowe, zwyczajne tj. niewidymowane; aa) jeżeli je sąd wystawia od k. a. 1 K., użyte w sporach, których przedmiot sporny nie przedstawia wartości wyższej jak 100 K. od k. a. 50 h. bb) jeżeli pochodzą od innych władz, od a. 1 K.; b) urzędownie widymowane, od a. 2 K.; c) nieurzędowe, widymowane, tj. sporządzone przez strony same a **urzędownie** lub przez notaryusza widymowane, od a. 1 K. d) przez osoby prywatne widymowane, jak świadectwa, od a. 1 K.; e) wyciągi i odpisy z kraj. protokołów pomiarowych i aktów katastralnych, jeżeli wydane są jako urzędowe poręczenia, od k. a. 1 K.; f) odpisy rubrów 30 h.

Oferty do zawarcia kontraktu, od a. 1 K.

Oszacowania, od a. 1 K.; w postępowaniu spornem przedmiot do wartości 100 K., od a. 24 h.

Orzeczenia rzeczoznawców, jako środek dowodowy od k. a. 1 K.

Paszporty dla sług, czeladzi, terminatorów, wyrobników, robotników i osób, posiadających książki wędrowne po 30 h. — dla innych po 2 K. — Przepustki 8-dniowe wolne od opłaty.

Pełnomocnictwa: 1) jeżeli nie zawierają umowy o wynagrodzenie, po 1 K. od k. a., jeśli ją zawierają: jak umowy o najem usług, jednak nie mniej, jak 1 K. od k. a.; 2) do podjęcia przesyłki pocztowej zamiast adresata wolne od stempla; 3) do wykonywania prawa wyborczego wolne od stempla; 4) odnośnie do bezpośrednich podatków osobistych bez stempla, z wyjątkiem

pełnomocnictw, wystawionych przez członków komisyi stowarzyszenia podat. I. i II. kl. dla kierującego urzędnika przemysłowego, które podlegają stemplowi 1 K.

Pertraktacye spadkowe (oświadczenia i podania) od a. 1 K.; jeżeli spuścizna bez odtrącenia długów nie przenosi 50 K. wolne od stempla.

Plany budownicze jako dokumenta od a. 1 K.

Podania a) w postępowaniu sądowem spornem i niespornem od k. a. 1 K., w sprawach których wartość przedmiotu sporu nie przekracza kwoty 100 K. po 24 h. od k. a., podania do innych władz od k. a. po 1 K. o ile nie podlegają stemplowi wyższemu w myśl ustępów następnych lub o ile nie są od stempla wolne.

b) o koncesyę przemysłową lub zgłoszenia wolnego przemysłu: a) we Wiedniu i w miastach o ludności powyżej 50.000 — 8 K.; b) do 30.000 ludn. — 6 K.; c) do 10.000 ludności 4 K.; d) we wszystkich innych miejscowościach 3 K. od pierw. ark. i 1 K. od każdego nast. a.

c) o udzielenie zezwolenia na muzykę o pozwolenie trzymania gospód i szynków otworem po zwykłej godzinie, pozwolenie na wystawy, przedstawienia gimnastyczne i teatralne, koncerty za wstępem płatnym, 2 K. od ar.

d) w sprawach o nadanie i potwierdzenie szlachectwa, nadanie orderów, o połączenie lub zmianę herbów, o pozwolenie na zmianę lub przemienienie nazwiska o udziel. godności urzędów honorowych, tytułów i odznaczeń od ark. 10 K.

e) o udzielenie, uznanie lub potwierdzenie przywilei 6 K. od a.

f) o udzielenie obywatelstwa austryackiego, lub przyjęcie do gminy 4 K.

g) o nadanie domowej trafiki 2 K.;

h) o paszporty na wywóz, dowóz lub przewóz soli kuchennej, tytoniu, prochu strzelniczego i innych towarów, od pierw. a. 2 K., od dalszego 1 K.;

i) o pozwolenie na ustanowienie, rozszerzenie, zamianę lub obdłużenie fideikomisu, od pierw. a. 2 K.;

k) o wpis prawa zastawu dla wierzytelności do 100 K. — 1 K.; — do 200 K. — 1 K. 50 h., powyżej 200 K. i wszelkie inne podania hipoteczne 3 K. od pierw. ar.

l) o wpis w rejestrze handlowym nowej firmy, zmian firmy, lub jej własności, kontraktu spółki i zakładów filialnych 20 K.; prokury likwidatorów i praw żony kupca i kontraktów małżeńskich 10 k. od ark.

m) o dyspenzę od publicznych władz i urzędów od a. 1 K.;

n) małżonków w sprawach rozwodu lub orzeczenia nieważności ślubów, od a. 1 K.:

o) o przypuszczenie do praktyki urzędowej, o adjutum lub publiczną posadę od a. 1 K.

p) o zarządzenia konkursu od pierw. a. 2 K., od dalszego 1 K.

Podania wolne od stempla: o jałmużnę, przyjęcie do zakładów dobroczynności o uwolnienie od opłat szkolnych, o nadanie stypendyum, o udzielenie prawa ubogich w sporach lub obrońcy ubogich, podania kuratorów ustanowionych z urzędu dla niewiadomego z miejsca pobytu i zamieszkania, doniesienia i wnioski w sprawach publicznych ze względu na dobro publiczne, podania w sprawach karnych, o odszkodowanie przy zaginionych rekomendowanych przesyłkach, petycye do panującego, rady państwa, sejmów i rad gminnych w sprawach publicznego dobra, zażalenia na postępowanie urzędników, opiekunów, kuratorów i na nadużycie władzy ojcowskiej, usprawiedliwienie tych osób w sprawach rozwodowych z powodów juris publici, w sprawach o wymiar należytości stemplowych i podatkowych, reklamacye o sprostowanie list wyborczych, sędziów przysięgłych i powołanych do służby wojskowej, w sprawach spadkowych, jeżeli majątek spadkowy bez potrącenia długów 50 K. nie przenosi, w sprawach z powodu zakładania i prostowania ksiąg gruntowych, o ekstabulacyę zaległości podatkowych, zresztą patrz poz. 44 taryfy.

Polowania karty (certyfikaty): 1) wystawione przez starostwo, 2 K.; 2) przez gminę 1 K.; 3) dla wyrobników 30 h.; 4) dla kilku towarzyszy polowania tyle stempli, na ilu certyfikat opiewa.

Police i ugody zabezpieczenia, stosownie do premii, według sk. II.

Polubowne sądy. Wyroki sądów polubownych, jeżeli przedmiot sporny bez należytości pobocznych: a) nie przenosi 100 K. 1 K.; b) od 100—400 K. 2 K. 50 h.; nad 400 K. lub gdy nie może być oszacowany, 5 K.

Poręczenia, jeżeli zobowiązanie nie da się oszacować, k. a. 1 K, jeżeli zobowiązanie da się oszacować, wedle wartości sk. II.

Poświadczenia hipoteczne od a. 2 K.

Poświadczenia wagi, jeżeli się z nich nie robi użytku sądowego lub urzędowego, wolne od stempla.

Pożyczkowe układy, na mocy których komuś oddaje się rzecz jaką bezpożyteczną bezpłatnie do używania, od k. a. 1 K.

Pożyczki, patrz **Skrypty dłużne**.

Prawo obywatelstwa od ark. 2 K.

Prenumeracyjne karty wolne od stempli aż do użytku sądowego.

Prolongacye wekslowe uważają się za nowe weksle i opłacają się według sk. I. Jeżeli prolongacya termin sześć, lub dla zagranicy 12 miesęcy przekracza, należytość opłaca się według skali II.

Protokoły: w sprawach sądowych; a) w postępowaniu spornem w sprawach do włącznie 100 K., 24 h., powyżej tej sumy 1 K., z prawem ubogich, bez stempla; b) zawierające rekursy, rewizye i t. d., jak rekursy, emisye etc.; c) w sprawach niespornych 1 K. od k. a.

Protokoły spisane zamiast podania, stemplować jak podania — zawierające akty prawne ulegają oprócz stempla jako protokoły, także stemplowi od aktu prawnego.

Protokoły wolne od stempli spisane przez sąd ze świadkami testamentowymi celem usta-

lenia rozporządzenia ostatniej woli, ogłoszenia rozporządzenia ost. woli i wogóle protokoły w sprawach niespornych, spisane z urzędu, o raz protokoły o uzdolnieniu kandydata na posadę w jakiejkolwiek gałęzi służby publicznej. Protokoły spisane w ustnem postępowaniu apelacynem lub rewizyjnem jeśli żadna strona się nie jawi i nie przeprowadza się dowodu, spisane w kancelaryi sądowej i nie zawierają wniosku o którymby sąd rozstrzygał; protokoły obejmujące wnioski o sprostowanie wyroku. lub uchwały po myśli §. 419, 421 i 430 proc. cyw.

Protokoły licytacyjne według aktu jaki zawierają i należytość od protokołu.

Protestów księgi notaryuszów od k. l. należytość stała 10 h.

Protesty wekslowe: a) sporządzone przez notaryusza po 2 K. od k. a,; b) sporządzone przez sąd do 400 K. — 4 K., powyżej 400 K. 6 K.

Przekazy kupców lub do kupców, na zlecenie lub bez zlecenia, jeżeli opiewają na sumę pieniężną, jak weksle, a jeżeli opiewają na inne świadczenia i jeżeli według sk. II. nie wypada niższa należytość, po 1 K. — służbodawców i mandantów do sług i pełnomocników wolne od stempli — inne przekazy według sk. II.

Przekłady zaprzysiężonych tłómaczów od k. a. 2 K.

Przyznanie spadku jure crediti: a) co do ruchomości wedł. sk. III.: b) co do nieruchomości 1 K. i n. od, p. w. według wysokości przyjętych długów.

Punkty przedugodowe ulegają tej samej opłacie co stanowcze kontrakty.

Rachunki:

1) osób do ich składania obowiązanych, składane osobom na żądanie rachunków uprawnionym, wolne od stempla, dopóki nie powstanie spór o nie, lub nie będą użyte jako załączniki. W razie sporu ulegają stemplowi 1 K., jako załączniki stemplowi 30 h. od a.;
2) z wydatków poczynionych przy sprawowaniu interesów państwa lub publicznych zakładów pod zarządem państwa lub gminy, jak rachunki kosztów podróży, zaopatrywania więźniów i chorych i t. p. wolne od stempli;
3) konta, noty, wykazy, i książeczki do zapisywania wybranych towarów i t. p. rachunki kupców i przemysłowców w zakresie ich przedsiębiorstwa prócz kontów bilansowych: a) po 10 h. od a. — jeżeli pretensya kwotę 100 K. przenosi; b) od 20 do 100 K. — 2 h. od a.; c) do 20 K. wolne od stempli;
4) konta saldowane, jeżeli z nich się czyni użytek sądowy lub przedkłada publicznej kasie zamiast kwitów, według sk. II.
5) rachunki prowadzone dla własnego użytku oraz rachunki, konta, wyciągi i t. p. jakie osoba prywatna nie będąca kupcem ani przemysłowcem przesyła osobie trzeciej, co do pretensyj, jakie ma do niej, są wolne od opłaty, jeżeli nie zawierają w sobie potwierdzenia odbioru — inaczej ostemplować je należy jak kwity;
6) absolutorya osób prywatnych udzielone składającemu rachunki sądowe lub pozasądowe po 1 K. od. a.
7) uznanie rachunków 1 K. od ark.
8) jako alegaty przy podaniach, od a. 30 h.
9) rachunki adwokatów, notaryuszów i lekarzy wolne od stempla.

Recepisy patrz **Kwity**.

Rekursy (Ust. z d. 26 grud. 1897, L. 305).

Renty — kontrakty: 1) co do ruchomości od wartości sk. III.; 2) od nieruchomości od k. a. 1 K. i należytość przenośna jak kupna.

Rewersy patrz **Kwity**.

Rewizye od wyroków sądow. patrz ustawę z d. 26 grud. 1867 L. 305.

Rozwód, podania o takowe 1 K.

Rubra t. j. odpisy rubrum podań w sporze, wolne od stempla.

Skargi sądowe: a) w sprawach o służebności od a. 24 h.; b) w sprawach najmu usług od a. 24 h.; c) skargi do 100 K. od a. 24 h.; d) ponad 100 K. od a. 1 K.; e) w sprawach o rozwód lub rozdział małżeński od a. 1 K.; f) w postępowaniu upominawczem, nakazowem, skargach usprawiedliwiających jak c) i d); g) o unieważnienie małżeństwa z §. 94 k. c. wolne od stempla, w innych przypadkach 1 K.; h) w sprawach wekslowych jak c) i d). Ust. z d. 26 grudnia 1897. L. 305).

Skargi do Trybunału administracyjnego po 1 K. od k. a., zresztą jak podania.

Skład — kontrakty składu za wynagrodzeniem, jak kontrakty o świadczenie usług, — zresztą po 1 K. od a.

Skrypty dłużne od wysokości pożyczki według sk. II.

Służebności, ustanowienie tychże: a) bezpłatne, między żyjącymi jak darowizny. b) bezpłatne, na przypadek śmierci od pierw. a 2 K., od dalszych 1 K.; prócz tego należytość spadkowa, c) opłatne, użytkowanie lub używanie nieruchomości, d) opłatne, zrzeczenia się wykonywania od użytkowania sk. II.

Obliczenie wartości służebności używania, pomieszkania i użytkowania nieruchomości następuje: 1) przy odpłatnem nabyciu lub przeniesieniu służebności, na czas życia pewnej oznaczonej osoby, według 10-krotnej wysokości rocznego świadczenia, względnie znoszenia lub zaniechania; — na czas życia 2 lub więcej osób, według 15 krotnej wysokości, — na czas nieograniczony, albo jeżeli czas trwania rozciąga się na czas istnienia pewnej na nieograniczony przeciąg czasu ustanowionej korporacyi lub zakładu, według 20-krotnej wysokości rocznego świadczenia, względnie znoszenia lub zaniechania; — na niepewny czas według 3-krotnej wysokości rocznego świadczenia, — na czas trwania służebności na czas oznaczony, lecz nie dochodzący lat 10, według sumy obliczonej za cały ten czas, — na czas trwania służebności na czas na 10 lub wyżej 10 lat ustanowionej,

według 10-krotnej wysokości wartości rocznego świadczenia, względnie znoszenia lub zaniechania.

Spadki patrz **Pertraktacye** spadkowe.

Spółki, kontrakty spółek nie obliczonych na zysk 4 K. od pierw. ark. — obliczonych na zysk: a) bez wkładek majątkowych, obejmujących jedynie połączenie pracy 10 K. od a.; b) spółek akcyjnych zawartych na czas dłuższy jak 10 lat według sk. III.; c) spółek komandytowych na akcye zawartych na czas dłuższy jak 10 lat, od wkładek innych komandytników według sk. III.. od wkładek spólników według sk. II, d) innych spółek według sk. II., jednak nie mniej jak 10 K.

Świadectwa:

1) wszelkie wystawione przez rządowe władze administracyjne 2 K. od a., wystawione przez inne władze, urzędy lub prywatne osoby po 1 K. od a.
2) dla sług, czeladników, terminatorów, wyrobników i osób z dziennego zarobku żyjących, po 30 h. od a.
3) szkolne z egzaminów półrocznych i półrocznej frekwencyi w szkole, po 30 h.;
4) egzaminów rządowych na wydziale prawa i administracyi, z egzaminu na kursie kucia koni, absolutorya uniwersyteckie 2 K.;
5) *wolne od stempli*: świadectwa ubóstwa, świadectwa potrzebne do przyjęcia do zakładów dla ubogich, świadectwa z egzaminów w szkołach ludowych, świadectwa lekarskie dla uczniów, świadectwa z nauki religii, świadectwa o zgłoszeniu prześcia z jednego wyznania chrześcijańskiego do drugiego, świadectwa szczepienia, świadectwa wpisane do książek służbowych i wędrownych, patrz zresztą pozyc. 117 taryfy.

Syndykackie zażalenia 1 K.

Terminatorowie i uczniowie, umowy o ich przyjęcie i wyżywienie w zamian za świadczone przez nich usługi bez pieniężnego wynagrodzenia po 1 K. od ar.

Testamenty i kondycyle po 2 K. od a., należytość płatna po śmierci testatora.

Tłómaczenia urzędowe patrz **Przekłady.**

Towarzystwa. Podania do władzy politycznej o zezwolenie na utworzenie towarzystwa 1 K., dołączone do tego podania egzemplarze statutów (5 egzempl.) od k. a. 30 h. Prócz tego dołączyć należy na egzemplarz statutu, który ma być zaopatrzony klauzulą przyjęcia, od pierw. ark. stempel na 2 K., od dalszych 1 K.

Ugody sądowe oprócz stempla do protokołu taki stempel, jaki wypada od aktu zawartego w ugodzie, a więc np. od pożyczki, kupna i t. d.

Usługi — nominacye urzędników oraz osób sprawujących stale interesa, jeżeli od nominacyi nie należy się taksa, według skali III., — kontrakty o usługi wraz z dostarczeniem materyału jak kupna — zresztą według skali II.

Wekle wystawione w państwie, jeżeli termin płatności nie przekracza 6 miesięcy wedle sk. I., żyra takich weksli nie podlegają już stemplowi, jeżeli termin płatności jest dłuższym jak 6 miesięcy, wedle sk. II., o żyra wedle sk. I., weksle zagranicą wystawione jeżeli termin płatności nie przekracza 12 miesięcy i przeniesione są do tut. państwa wedle sk. I., jeżeli termin płatności jest dłuższy jak 12 miesięcy wedle skali II.

Wekslowe nakazy i nakazy w postępowaniu mandatowem do 50 K. 1 K., — do 100 K. 2 K., do 400 K. 5 K., — do 1600 K. 10 K., — powyżej 1600 K. $^{1}/_{2}$% i 25% dodatku.

Wekslowe nakazy trzecie i każde dalsze wygotowanie podlega w sporach wyżej 100 K. stemplowi na 2 K., w sporach do 100 K. stemplowi na 1 K.

Wnioski sądowe: a) w sprawach spornych do 100 K. od a. 24 h.; b) w sprawach o służebności, najmu, usług, o wymowy, służebności mieszkania, od a. 24 h., w innych sprawach od k. a. 1 K.

Wpisy hipoteczne (Ust. z d. 18 czerw. 1901 L. 74 Dz. pp.)

Wyciągi: a) z ksiąg gruntowych i hipotecznych, depozytowych i z rejestrów handlowych po 2 K. od a.; b) z pism urzędowych lub urzędownie przechowywanych, pism prywatnych, jeżeli je sąd wydaje. 1 K.

Wyjaśnienia, oświadczenia: 1) wymowy 1 K., 2) służebności 1 K., 3) od zabezpieczonych praw najmu i dzierżawy, nawet z zastrzeżeniem osobistego prawa i wartości sk. II., (obliczenie jak przy najmach), 4) prawa zastawu przy zupełnem wygaśnięciu sk. II.

Wygodzenia kontrakty: 2) bezpłatne od a. 1 K., 2) odpłatne jak najmy.

Wygrane na loteryi liczbowej po 15% — na innych loteryach 20% od wygranej po strąceniu nominalnej wartości losu stawki.

Wyroki sądowe (Ust. z d. 26 grud. 1896 r. L. 305).

Wyroków duplikaty od a. 2 K.

Zakład, od wartości sk. III, przy rozmaitych wartościach, od wyższej. Jeżeli na podstawie zakładu następuje przeniesienie własności albo służebności użytkowania lub używania nieruchomości, od a. 1 K. i należytość przenośna, mianowicie jeżeli czynność prawna może być uważana za darowiznę, jak od darowizn. Przy totalizatorze 5% od ogólnej sumy wkładek zakładowych.

Załączniki podań, jeżeli nie są już stemplowane, lub jeżeli nie opłacono od nich należytości bezpośrednich:

a) w sprawach spornych do 100 K., 20 h.
b) w innych wypadkach po 20 h. od a.
c) wolne od stempla poz. 21 taryfy).

Zamiany, kontrakty, zamiany o ruchomości według sk. III., a gdyby choć jedna z rzeczy zamienianych była nieruchomą, oprócz 1 K. od a. kontraktu n. od p. w. (Ust. z dn. 18 czerwca 1901 L. 74 Dz. pp.)

Zapisy długu (obligi) na okaziciela według sk. III., zresztą według sk. II.

Zapowiedzi, po 1 K. od każdej pary narzeczonych.

Zastawów ustanowienia, jak hipotek ustanowienia.

Zażalenia przeciw wykonawczym urzędom od a. 1 K.

Zezwolenia na wpis hipoteczny przez osoby zobowiązane do ich zeznania, osobno wy stawione, po 1 K. od a.

Zrzeczenia się praw: a) odpłatne, jeżeli przedmiot nie da się oszacować, po 1 K. od a., zresztą według sk. II., b) bezinteresowne jak darowizny.

Rozmiar arkuszy.

Arkusz papieru z reguły, a więc o ile wyraźnie inaczej nie postanowiono, nie powinien mieć więcej powierzchni jak 1750□ cm. Od arkusza o większej powierzchni należy opłacić podwójną należytość stemplową, jeżeli od zwykłego formatu opłaca się mniej jak 1 K.; w innych przypadkach należy prócz zwykłej należytości dopłacić 1 K. Stemple na dokumentach należy przepisywać pierwszym wierszem tekstu dokumentu. Dokument powinien być ostemplowanym przed podpisaniem. Przestemplowanie stempli prywatnemi stampiliami nie jest dozwolonem.

Ulgi stemplowe.

a) przy wypowiedzeniu drobnych najmów.

Ustawa z 26 grudn. 1897 L. 305 Dz. u. p.

§. 1. Sądowe podania, zawierające wypowiedzenie mieszkania, podlegają stemplowi po 24 h. od każdego egzemplarza i arkusza, jeżeli termin wypowiedzenia nie przekracza jednego miesiąca; jeżeli wypowiedzenie tego rodzaju jak powyżej, spisano w protokole sądowym, protokół podlega stemplowi po 24 h. od k. a. Sądowy odpis takiego protokołu 50 h. od k. a.

§. 2. W sporach awizacyjnych przeciw wypowiedzeniom wymienionym w § 1 mają odpowiednie zastosowanie przepisy §. 19 i 22 ust. z 22 lutego 1864 r. (L. 20 Dz. u. p.) o obowiązku opłacania stempli, w których rozchodzi się o przedmiot nie mający wartości powyżej 100 K.

Uwaga. W myśl § 2 w sprawach tam wymienionych, opłaca się zatem takie stemple, jak w każdym sporze drobiazg.

b) w sprawach sług.

Ustawa z 13 czerwca 1896 r. L. 95 Dz. u. p. uwolniono od stempli należytości:

§ 1. Wszelkie w sprawach sług do władz politycznych wnoszone podania, spisane tam protokoły, intymaty, (Ausfertigungen) i zawarte ugody.

§ 2. Kwity sług na zadatki, bez względu na to, że kwity te zawierają poświadczenie treści umowy słubowej, lub innego urzędowego użytku, w sprawie nie wchodzącej w zakres spraw służb.

§ 3. Książeczki służbowe i wpisane w nich świadectwa.

FRASZKI.

Dwie wole.

— Skoro się człowiek ożeni, niema już żadnej woli.

— O, przepraszam, ma wtedy dwie...

Chybione współczucie.

Lekarz: Jak ty strasznie kaszlesz, biedaku! Chodź ze mną, może cię wyleczę...

Żebrak: O, dziękuję panu; gdyby nie ten kaszel, już byłbym dawno umarł z głodu.

Nieudałe polecenie. *(Matka* starej panny do gościa):

— Mówię panu, że moja Ludwisia to perła prawdziwa: Jakaby to z niej była żona!...

Gość (kawaler) Wierzę, wierzę, bo panna Ludwika urodziła się jeszcze za tych dawnych dobrych czasów!

W wagonie, między podróżnymi.

— Jaki deszcz pada!

— Co pan mówi?

— Mówię, że okropny deszcz pada!

— Przepraszam, ale nie słyszałem..

— Powiadam, że straszny deszcz pada!

— Et! nie warto było o tem mówić, przecież ja to sam widzę!...

Na odwrót. — Patrz mężu, oto mój *nowy* kapelusz, według *ostatniej* mody.

— E, jabym wolał, żeby to był *ostatni* kapelusz, według *nowej* mody.

Szczęśliwego roku 1905!

Mistrz kalendarza życzy Wam Szanowni Czytelnicy i lube Czytelniczki wiele szczęścia i jak najlepszego zdrowia.

Jak co roku, tak i obecnie myśleliśmy o tem, co też najlepszego przynieść by Szanownym Czytelnikom. Nie będziemy tu mówili o rosyjsko japońskiej wojnie z jej możliwemi ofiarami, jeno chcemy tem obdarzyć Czytelników, co najlepsze. A cóż „najlepszem“ nazwać się godzi? Co zarówno u biednych, jak u bogaczy ma jednaką, najwyższą cenę?

Zdrowie.

Ileż to razy widzi się bogaczy, otoczonych zewsząd zazdrością, którzy jednak w domu jęczą i wzdychają, ponieważ brak im zdrowia. A właśnie zdrowia jak najmniej się oszczędza. Dopiero po utracie zdrowia człowiek wie, co ono warte.

Kochani Czytelnicy! Jeśli rolnik poczciwą ziemię coraz obficiej nawozem użyźnia, aby wydawała tem lepsze plony, to rozsądny człowiek powinienby ciągle troskliwie zważać na utrzymanie swego zdrowia i powinien zawsze mieć pod ręką dobry wzmacniający i orzeźwiający środek domowy, by zastosowywać go od czasu do czasu nawet zdrowym będąc, gdyż rozsądniej jest, poświęcić trochę grosza na zachowanie zdrowia, aniżeli zaniedbywać zdrowie, a następnie po utracie odzyskiwać je dopiero kosztem wielkich ofiar, a często okropnych bolów i męczarni. Pomyślcie tylko o potwornych bolach i męczarniach, które ponosić muszą np. ludzie z wąskiemi piersiami, lub walczący z dolegliwościami żołądka, nawiedzeni gośćcem, cierpieniami reumatycznemi, kurczami, rwaniem w członkach, biciem serca, kaszlem i wielu innemi udręczeniami. Już bole zębów lub głowy sprawują tyle bolesnych godzin.

Dlatego winniście Kochani Czytelnicy zachować ostrożność i zawczasu myśleć już o zdrowiu. Ważną jest rzeczą, mieć pod ręką dobry środek domowy i stosować go dla zachowania zdrowia i dla zapobieżenia wielkim bolom. Takim to środkiem domowym jest w pierwszym rzędzie 1000-krotnie zachwalany Fellera wonny fluid z esencyj roślinnych z marką „Elsa-Fluid.“ Koi on boleści, łagodzi kurcze, rozpuszcza flegmę, hamuje wymioty, nudności, podnieca apetyt. Używają go chętnie nawet najwrażliwsze osoby, a im starszy, tem lepszy, dlatego też w każdym domu powinien znajdować się stale zapas tego środka domowego, aby mieć szybką pomoc, jeśli na razie nie ma się lekarza w pobliżu. Zmieszawszy Fellera „Fluid“ z wodą i używając go do mycia twarzy, powiek, czoła uzyskuje się na sprężystości skóry, nabiera się bystrości wzroku, widzi się znowu doskonale, gdyż umywanie oczu Fellera „Fluidem“ jest doskonałym środkiem przeciwko osłabieniu wzroku. Przy rwaniu członków, kłóciu, bolu zębów, cierpieniach reumatycznych skutkiem zaziębienia, przeciągu lub wilgotnego powietrza, przy kurczach, postrzale i wielu podobnych cierpieniach, używać należy Fluidu Fellera z marką „Elsa-Fluid“, a po krótkiem wcieraniu, bolesne, osłabione części ciała będą wzmocnione i zdrowsze. Kto codzień używa płukanki, zapobiega bolowi zębów. Fellera Fluid nie zawiera żadnych szkodliwych substancyj, a koi bole i wzmacnia mięśnie, użyty jako wcieranie zwłaszcza po trudach, przy znużeniu lub osłabieniu. Chwalą go szczególnie listonosze, żołnierze, myśliwcy, robotnicy, lub osoby, pracujące w kopalniach, w polu, lub wogóle zajęte ciężką pracą.

Troskliwe matki wiedzą, dlaczego umywają swym dzieciom zranione miejsca rozczynem wodnym Fluidu Fellera, jakoż ogólnie chwalą ochładzające i suszące właściwości tego leku. W końcu Fellera Fluid jest najlepszym środkiem dla odświeżania i oczyszczania powietrza w izbie chorych,

w pokojach gdzie wielu ludzi mieszka razem. Jedna jedyna próba najzupełniej wystarczy, by przekonać się, że Fellera Fluid jest prawdziwym środkiem domowym i w żadnym domu braknąć go nie powinno. Dla Austro-Węgier wyrabia się prawdziwy Fellera Fluid jedynie u Eugeniusza V. Fellera w Stubicy Nr. 422 (Kroacya). Fellera Fluid odznaczony na wystawie w Paryżu, Rzymie, Londynie, Nizzy, Berlinie pierwszemi nagrodami, złotymi medalami i dyplomami honorowymi. P. Aptekarz Feller mianowany został nadwornym aptekarzem Jego Ces. i Król. Wysokości ks. Filipa Bourbon i otrzymał także srebrny medal hiszpańskiego orderu Czerwonego Krzyża.

Wobec tylu doświadczeń, któżby nie miał zaufania, zwłaszcza, gdy Kochani Czytelnicy dowiecie się, że p. Eugeniusz Feller w Stubicy Nr. 422 (Kroacya) otrzymał 60.000 pism dziękczynnych z całego świata od swych wdzięcznych klientów. Przytoczymy tu tylko kilka: Proboszcz i kierownik probostwa, Don Marin Leszicz w Poprad, o. p. Korczula pisze dnia 27. kwietnia 1904, jak następuje: „Dotąd używam Pańskiego Fluidu, podziałał on przedziwnie w trzech chorobach: 1. przeciwko cierpieniom oczu, na które cierpiałem od lat dwu, a które z chwilą, jak zacząłem używać Pańskiego Fluidu, przeszło, jakby kto ręką odjął; 2. przeciwko nieustannym od ośmiu miesięcy bolom żołądka, a 3. podziałał Fluid natychmiast i skutecznie w wypadku zaziębienia“.

Że zaś także pp. lekarze zadowoleni są z Fellera Fluidu z wonnych esencyj roślinnych z marką „Elza-Fluid“, dowodzą ich orzeczenia lekarskie. Przytaczamy tu kilka takich orzeczeń, które otrzymaliśmy od lekarzy. Dr. Józef Estmeister, lekarz w Wildenau o. p. Aspach, Innkreis, Tyrol, przesyła następującą pochwałę: „Pański Fluid jest wybornym środkiem domowym, który oddaje ogromne usługi przy codziennych zaburzeniach i alteracyach zdrowia“. — „Z oddanym mi do dyspozycyi Fluidem Fellera osiągnąłem doskonałe wyniki. Dr. med. Gottlieb Popper, c. k. lekarz pułkowy w Komotau, Czechy.

Nieprawdaż Szan. Czytelnicy, że takie odznaczenia, ze strony tych, którzy używali Fellera przyjemnie woniejącej esencyi roślinnej, Fluidu z marką „Elsa-Fluid“, są najlepszym dowodem, że wymieniamy we Fluidzie Fellera najlepszy, rzeczywiście wypróbowany środek domowy. Abyście zaś zapomocą tego środka mogli istotnie zachować zdrowie i zapobiedz cierpieniom, musicie też zachować wszelką ostrożność przy nabywaniu Fellera Fluidu z marką ochronną „Elsa-Fluid“, a zwłaszcza zważać na markę ochronną i na to, by na każdej flaszce znajdował się podpis „Feller“. Ponieważ ten artykuł nie jest właściwie żadną reklamą, nie mogliśmy w tem miejscu przedstawić marki ochronnej. Dlatego zechcą Szanowni Czytelnicy wyszukać w tym kalendarzu notatkę p. t. „Sprawiedliwość zwycięża“, a znajdą tam podobiznę marki ochronnej. Na tę markę należy pilnie baczyć przy nabywaniu Fellera Fluidu z marką ochronną „Elsa-Fluid.“

A wiecie, czem jest zazdrość? Jest to przymiot, posługujący się ohydnymi środkami i zdziałał też już wiele złego. W najnowszych również czasach dużo jest ludzi zawistnych, których gniewa to, że p. Eugeniusz V. Feller w Stubicy Nr. 422 (Kroacya) posiada tyle odznaczeń i tylu zwolenników i przyjaciół i swój rzeczywiście znakomity Fluid Fellera z marką „Elsa Fluid.“ Owóż ci zazdrośni wprowadzają naśladownictwa Fluidu Fellera pod podobnie brzmiącemi nazwami wprost niestosownie, nieraz w sposób poprostu obrzydliwy. Tak n. p. niedawno temu jeden ze sług p. Fellera przychwycony został na tem, jak przywłaszczył sobie adresy najlepszych klientów, którzy zawsze zamawiali Fellera Fluid.

Niejeden z Was, Kochani Czytelnicy, sam miał sposobność wypróbować, ile złego zrządzić mogą ludzie zazdrośni. Dlatego jeszcze raz powtarzamy: strzeżcie się przed naśladownictwami. Nie idźcie na lep niższej ceny i podobnie brzmiących nazwań, jak np. Luisa-Fluid, Goldelsa-Fluid, Salvator-Fluid, Anker-Fluid, Kräutergeist i t. p. i wiele innych jeszcze Fluidów światowych.

Jeśli chcecie ochrony, chcecie pomocy i ulgi, jeśli chcecie Kochani Czytelnicy,

prawdziwej z tego artykułu korzyści, to zapamiętajcie sobie dobrze, jedyny prawdziwy adres i zamówcie Fellera Fluid z marką „Elsa-Fluid“ bezpośrednio listem i wypiszcie dokładnie adres: An Eugen V. Feller in Stubica Nr. 422 (Kroatien).

Tanim jest ów środek domowy, jak mało który. Nie rozsyła się wprawdzie mniej jak 12 małych lub 6 wielkich flaszek, ale zapamiętajcie sobie te niskie ceny: Zamawiajcie 12 małych lub 6 podwójnych flaszek, a zapłacicie tylko 5 koron franco bez żadnych kosztów. 24 małych lub 12 podwójnych flaszek kosztuje 8 koron 60 hal. Jeśli zaś zamawiacie 36 małych lub 18 podwójnych flaszek, kosztuje to 12 koron 40 hal.; za 48 małych lub 24 wielkich flaszek płaci się 16 koron, wreszcie za 60 małych lub 30 wielkich flaszek 20 koron. Aby ów wyborny środek wszędzie dostał się i aby nawet najubożsi mogli go zamawiać, zarządzono, iż nie opłaca się żadnego porta ani innych kosztów, jeżeli zamawia się wprost od E. V. Fellera, Stubica Nr. 422 (Kroacya).

W dalszym ciągu zwrócić chcemy uwagę Szanownych Czytelników na drugi również wyśmienity środek domowy, a mianowicie na Fellera przeczyszczające pigułki rebarbarowe, z marką „Elsa-Pillen.“ Te pigułki działają pewnie, szybko i bez bolu przy zaparciu stolca, zatwardzeniu i innych powstałych stąd dolegliwościach, a są zupełnie nieszkodliwe i dla tego przekładać je należy ponad inne drastyczne środki Te pigułki działają odprowadzająco już po upływie kilku godzin, u twardych natur regulują stolec, podniecają apetyt, łagodzą parcie do wymiotów. Zażywa się je z przyjemnością przy złem trawieniu, wzdęciu, kwaśnem odbijaniu, zgadze i innych podobnych dolegliwościach. Kto regularnie zażywa te pigułki, nie cierpi wtedy na zatkanie, ale strzeżcie się przed naśladownictwami. 1 rulonik z 6 pudełeczkami kosztuje wszędzie franco 4 korony.

Po trzecie, chcemy zwrócić uwagę Szan. Czytelników na nowość i jesteśmy pewni, że każdy wdzięczny nam będzie, tj. proszek na owady Fellera z marką „Elsa“. Na próbę zamówić możecie jedną puszkę Fellera proszku przeciw owadom, a zapłacicie za puszkę tylko 1 koronę. Bez Fluidu zaś zamówić musicie co najmniej 4 puszki proszku przeciw owadom; kosztują one 5 koron franco do każdego miejsca.

Po czwarte chcemy odpowiedzieć zwłaszcza rolnikom na ich trwożne częstokroć zapytania, co począć, aby utrzymać wieprze w zdrowiu, tłuste i dobrze płatne, aby od krów uzyskać dobre, tłuste mleko; aby mieć zdrowe, opasłe rumaki i zdrowy drób. Wszystko to osiąga się, zastosowując znakomity Fellera proszek odżywczy dla bydła z marką „Elsa“, dodając go codzień bydłu do karmy. Najlepiej jest, jeśli jeden pakiet proszku odżywczego dla bydła zamawia się na próbę razem z Fellera Fluidem z marką „Elsa“, wówczas bowiem pakiet proszku odżywczego dla bydła kosztuje 1 koronę, a tuzin Fellera Fluidu, który da się bardzo dobrze używać razem z proszkiem odżywczym dla bydła, kosztuje franco 5 koron do każdego miejsca. Jeżeli zaś macie już Fellera Fluid u siebie, a chcecie zamówić sam tylko proszek odżywczy dla bydła, musicie zamówić co najmniej 4 puszki proszku odżywczego, one zaś kosztują franco 5 koron.

Wystrzegać się należy wszelkich naśladownictw i wystosowywać zamówienia wyraźnie pod adresem: An Eugen V. Feller w Stubicy Nr. 422 (Kroacya). (Główny skład u Józefa Török, Budapeszt, Königgasse 12).

Jeszcze raz zwracamy Waszą uwagę, byście zapamiętali, że wszystkie preparaty jedynie wtedy dostaniecie prawdziwe, jeśli adresować będziecie pisma z zamówieniem dokładnie „An Eugen V. Feller w Stubicy Nr. 422 (Kroatien)“.

Zapamiętajcie, Kochani Czytelnicy co powjedzieliśmy Wam w tym artykule, a będziecie zadowoleni. Wówczas zaś także w roku przyszłym podamy dalszy ciąg tego artykułu, zawiadamiając Was, co wypróbowaliśmy i uznaliśmy za dobre.

A teraz na zakończenie życzy Wam, Kochani Czytelnicy, mistrz kalendarza jeszcze raz dużo szczęścia, zdrowia i

Szczęśliwego roku 1905!

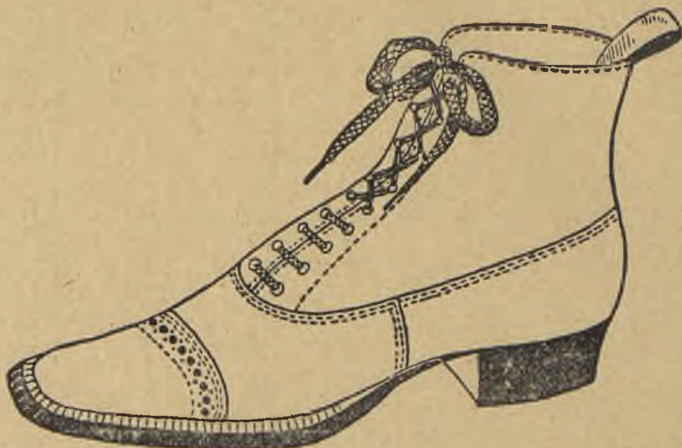
Skład i Pracownia obuwia

dla dam, mężczyzn i dzieci

Karola Czekańskiego

w STANISŁAWOWIE, ul. Gołuchowskiego 23.

Wykonuje wszelkie zamówienia bardzo gustownie i po najprzystępniejszych cenach.

Odznaczona na licznych wystawach

Pierwsza krajowa fabryka wyrobów cementowych

GIOVANNI ZULIANI i SYN

Lwów, ul. Świętego Piotra l. 21. — Telefon Nr. 658.

FILIE: **Stanisławów, Zarwańska 18.** — Kraków, Zwierzyniec 14.
Czerniowce, Bahnhofstrasse 28.

Utrzymuje na składzie: Wielki zapas rur betonowych różnych wielkości, płyty chodnikowe, posadzkowe i kominowe, jakoteż inne wyroby z cementu. **Wykonuje:** posadzki weneckie terrazzo, mozajkowe i granitowe, jakoteż: posadzki jednolite, bez fug „Holzit“ systemu Schmidta. Kanalizacye, zbiorniki i fundamenta, stropy, schody, balkony, żłoby i wszelkie inne roboty budowlane w zakres betoniarstwa wchodzące. — **Kosztorysy, cenniki i wzory na żądanie bezpłatnie.** Łaskawe zamówienia miejscowe i z prowincyi uskuteczniamy jak najstaranniej, wzorowo i trwale, po cenach umiarkowanych.

Od wydawnictwa.

Celem „*Kalendarza Stanisławowskiego*“ jest dostarczenie jego Czytelnikom jak największej sumy dokładnych informacyj. Chcąc temu zadaniu jak najlepiej odpowiedzieć, zapraszamy do współpracownictwa wszystkich naszych Czytelników i prosimy ich o zawiadamianie nas o spostrzeżonych omyłkach, jak również o zwracanie uwag na spostrzeżone braki. Podawanie adresów połączone jest z wielkiemi trudnościami dla braku urzędowych podręczników, we własnym interesie zatem upraszamy Szan. Czytelników o łaskawe powiadomienie naszego Wydawnictwa o zaszłych w ciągu roku zmianach; o ile one nas dojdą **przed końcem lipca,** poczynimy odpowiednie sprostowania w kalendarzu na rok następny.

Spis ulic w Stanisławowie.

Dzielnica	Nazwa ulicy
IV.	Abgarowicza
Śródm.	Antoniewicza
II.	Batorego
I.	Belwederska
III.	Bema
Śródm.	Berka
„	Bielowskiego
III.	Bilińskiego
Śródm.	Bóżnicza
IV.	Dąbrowskiego H.
Śródm.	Farna
I.	Ferdynanda
Śródm. Pl.	Franciszka
II. Pl.	Franciszka Józefa
Śródm.	Fredry
I.	Garbarska
I.	Gazowa
II.	Gillera
III.	Głowackiego
III.	Gołuchowskiego
Śródm.	Gosławskiego
I.	Halicka
Śródm.	Br. Hirscha
II	Issakowicza
III.	Jachowicza
III.	Św. Józefa
IV.	Kamińskiego
Śródm.	Karpińskiego
II.	Kaźmierzowska
IV.	Kilińskiego
Śródm.	Kolińskiego.
IV.	Kopernika
Śródm.	Kościuszki
„	Kossakowskiej
IV.	Koszarna
IV.	Krasińskiego
IV.	Kraszewskiego
Śródm.	Krótka
II.	Krzywa
II.	Lipowa
I.	Masarska
III.	Matejki
Śródm.	Meiselesa
„ Pl.	Mickiewicza
III.	Moniuszki
II.	Mroczkowskiego
Śródm.	Ormiańska
IV.	Pełesza
Śródm.	Podzamcze
III.	Pola
Śródm.	Potockiego
„ Pl.	Potockiego
IV.	Racławicka
I.	Rejtana
I.	Roguskiego
IV.	Romanowskiego
Śródm.	Rynek
III.	Sapieżyńska
I.	Sedelmajerowska
IV.	Słowackiego
II.	Smolki
II.	Sobieskiego
Śródm.	Św. Stanisława
IV.	Szewczenki
IV.	Szopena
Śródm.	Szpitalna
III.	Szydłowskiego
I. Pl.	Targowica
IV.	Trzeciego Maja
Śródm.	Trybunalska
„ Pl.	Trynitarski
„	Trynitarska
IV.	Wałowa
Śródm.	Wązka
„	Św. Wincentego
III.	Wojskowa
IV.	Wołczyniecka
IV.	Zabłotowska
I.	Zamkowa
I.	Zarwańska
III.	Zosina-Wola

EKSPOZYTURA

C. K. UPRZ. GALIC. AKCYJNEGO

BANKU HIPOTECZNEGO

W STANISŁAWOWIE.

Załatwia **wszelkie** interesa bankowe i transakcye w zakres kantorów wymiany wchodzące.

Przyjmuje wkładki na rachunek bieżący.

Przyjmuje gotówkę na **książeczki wkładkowe.**

Eskontuje weksle.

Udziela zaliczki na podkład papierów wartościowych.

Przeprowadza wszelkie obroty giełdowe.

Kupuje i sprzedaje papiery wartościowe, waluty i przekazy.

Wymienia kupony i wylosowane papiery wartościowe.

Inkasuje weksle.

Przyjmuje do depozytów papiery wartościowe, zarządza niemi i udziela na nie zaliczki.

Rewiduje bezpłatnie losy i papiery wartościowe, podlegające losowaniu.

Przyjmuje na skład do własnych

Magazynów

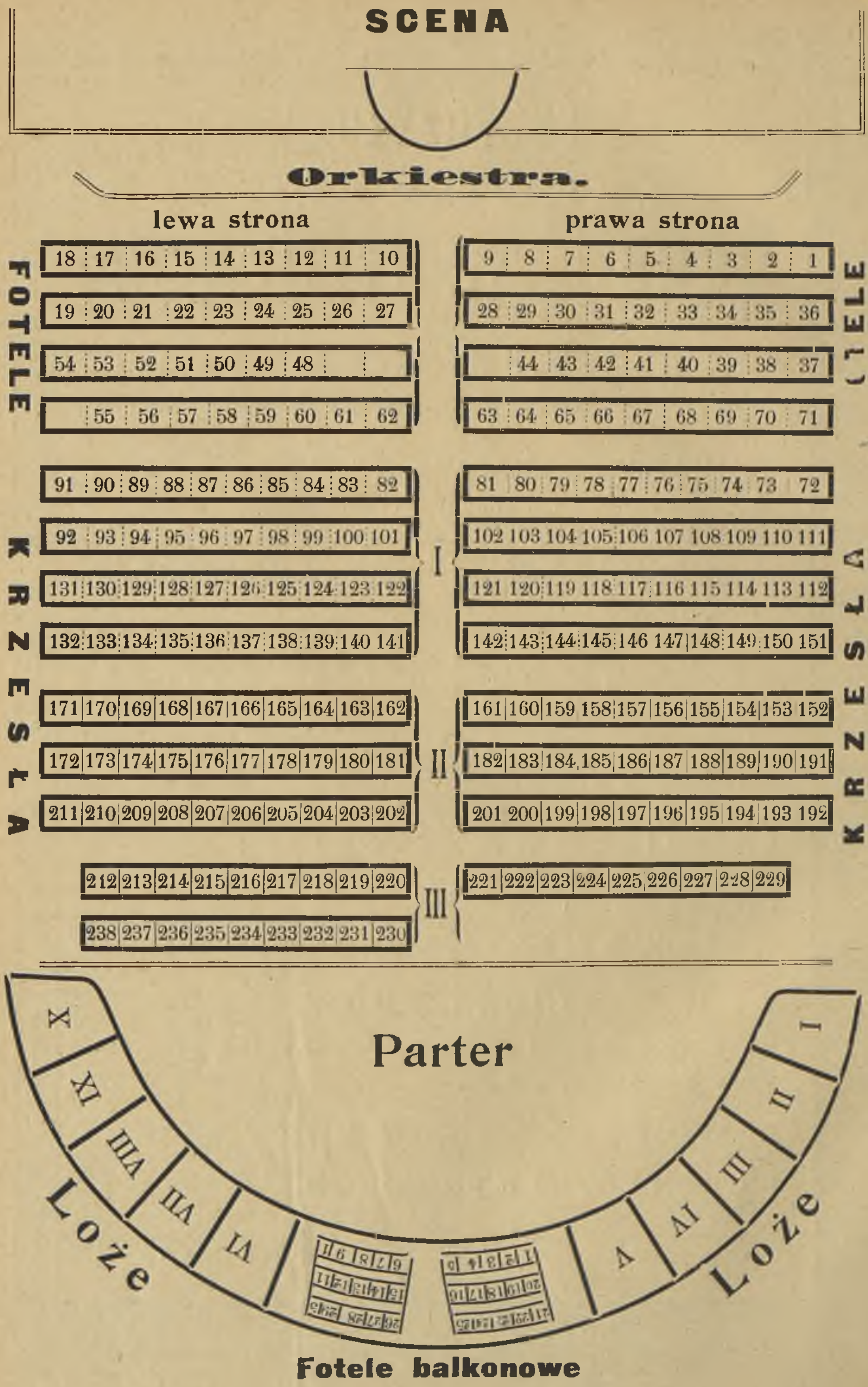
wszelkiego rodzaju zboża, produkty rolne, oraz towary kolonialne, zaś do

wolnego składu spirytusu

przyjmuje spirytus w przechowanie.

Kierownictwo.

Rozkład miejsc w sali teatralnej im. Moniuszki.

Szematyzm miasta Stanisławowa
i powiatu Stanisławowskiego.

Duchowieństwo:

a) rzym.-kat. Dziekan i proboszcz ks. kan. Piaskiewicz Józef.

Wikaryusze: Miś Winc. dr., Pasieczny Edw., Wałęga J.

b) orm.-kat. Dziekan i proboszcz ks. kan. Romaszkan Michał.

Kler zakonny.

Klasztor OO. Jezuitów w Stanisławowie:

Super. Miszkiewicz Ignacy. 7 księży, 4 braci.

Klasztor OO. Dominikanów w Jezupolu: Fund. r. 1694 przez Jakóba Potockiego, wojewodę bracławskiego.

Przełożony: Biernacik Dam., 2 księży, 1 brat.

Klasztor OO. Dominikanów w Bohorodczanach

Fund. w r. 1691 przez Konstancyę z Truskolaskich Potocką i St. Kossakowskiego, kasztelana.

Przełożony: Ziołkowski Aimo, 3 księży, 2 braci.

Klasztor OO. Dominikanów w Bołszowcach

Fund. w r. 1624 przez Marc. Kazanowskiego, wojew. podolskiego.

Przełożony: Giercuszkiewicz Alfons, 3 księży i 1 brat.

Klasztor OO. Dominikanów w Tyśmienicy

Fund. w r. 1631 przez Mik. Potockiego, kasztelana krakowskiego.

Przełożony: Rączkowski Franciszek 3 księży, 1 brat.

Klasztor OO. Minorytów w Haliczu.

Fund. w r. 1238 przez Bolesława Wstydliwego, w r. 1423, nowofund. przez Mik. Błunickiego.

Przełożony: Matejkiewicz Kamil, 3 księży, 1 brat.

Konsystorz biskupi grec.-katol.

Biskupstwo założone w r. 1885.

Biskup: Ks. Dr. Grzegórz Chomyszyn.

Archipresb: Mitrat-Faciewicz Bazyli.

Dziekan: Litwinowicz Jan.

Kustosz: Miejsce opróżnione.

Kanonicy gremialni: Grobelski Jan, Bohonos Bazyli, 1 miejsce nieobs.

Kanclerz prowiz: Litwinowicz Grzegórz dr.

Kanonicy honorowi: Lisiewicz Teodor, Oleśnicki Grzegórz, Mandyczewski Kornel, Kostecki Celestyn.

Dziekani: Paczowski Cyryl, bohorodczański; Oleśnicki Jan, buczacki; Kostecki Celestyn, czerniowiecki; Michalewicz Jan, czortkowski; Petruszewicz Teofil, jezupolski; Kobrzyński Aital, horodeński; Bachtałowski Daniel, husiatyński; Hlebowicki Paweł, kołomyjski; Lisiewicz Teodor, kossowski; Hankiewicz Izydor, kudryniecki; Mandyczewski Kornel, nadwórniański; Tymiak Grzegórz, pistyński; Mićkowski Piotr, skalski; Zarewicz Michał, śniatyński; Bohonos Bazyli, stanisławowski; Hlebowicki Jan, suczawski; Stupnicki Porfiry, tłumacki; Kaliński Leon, tyśmienicki; Skalisz Longin, zawiadowca uściecki; Skulski Frnc., zaleszczycki; Tychowicz Józef, żukowski.

Klasztory OO Bazylianów.

W Buczaczu, założony w r. 1712. przez małż. Szczepana i Annę Potockich.

Przeor: Dacij Julian.

W Pohoni, założony w r. 1659 przez Jakóba Potockiego.

Przeor: Hrycak Metody.

W Ułaszkowcach, założony przez Mikołaja Potockiego.

Przeor: Łomnicki Jan.

W Michałówce założony w roku 1895 przez Jana Daszkiewicza.

Przeor: Ortyński Soter.

Gr. kat. Prezbyterium, założ. w. r. 1886.

Dyrektor: Faciewicz Bazyli.

Inne wyznania.

Galicyjsko-Bukowińska Superintendentura wyznania augsburskiego i helweckiego.

Proboszcz: Zöckler Teodor. (Knihynin Kolonia).

Wyznania starozakonne.

Rabin: Horowitz Izak.

Członkowie izb deputowanych.

Dzieduszycki hr. Wojciech (z większych posiadłości). Jezupol. Stwiertnia Paweł inż (z okręgu miast Stanisławów-Tyśmienica) Stanisławów. Mandyczewski Kornel ksiądz kanonik (z mniejszych posiadłości) Nadwórna. Walewski Colonna Jan dr. (z kuryi powszechnej) Nossów p. Zawałów.

Członkowie Sejmu krajowego.

Chomyszyn Grzegórz ks. dr. biskup gr. kat. (ze stanu duchow.) Stanisławów. Brykczyński Stanisław, (z większych posiadłości), Lwów, Wydział krajowy. Dzieduszycki hr. Wojciech, (z większych posiadłości), Jezupol. Biliński Leon dr., gub. Banku austro-węg., (z miast i izb handl. przemysł.), Wiedeń. Huryk Józef, (z gmin wiejskich).

Władze autonomiczne.

Rada powiatowa.

Członkowie z grupy większej posiadłości:

Brykczyński Mieczysław, Cieński Stanisław, Kozicki Edward.

Członkowie z grupy gmin miejskich:

Eiselt Jan, ks. kanonik, Fischler Eliasz dr., Jaegermann Józef, Fiedler Karol, Sawicki Michał, Kiesler Kasiel, Nimhin Artur dr. praw, Piskorz Karol, Regenstreif Zygmunt, Dzieduszycki Wład., Gelehrter Sal., Mandyczewski Włodz.

Członkowie z grupy gmin wiejskich:

Ciuciak Michał, Gełemej Iwan, Beńko Stefan, Mychniak Iwan, Kohutiak Ołeksa, Obelnicki Dmytro, Winniczuk Łazarz, Świtny Iwan, Huryk Józef.

Wydział powiatowy.

Prezes: Cieński Stanisław.
Zast. prez.: Eiselt Jan, ks. kanonik.
Członkowie Wydz.: Nimhin Artur, Regenstreif Zyg., Winniczuk Łazarz, Rauch Edm., Dzieduszycki Władysław.
Zastępcy: Ciuciak Michał, Jaegermann Józef, Fiedler Karol, Kozicki Edm., Rubinstein Selig, Switny Iwan.

Urzędnicy:

Sekretarz: Bukowski Eustachy.
Inżynier: Schloss Hersch.
Lustrator: Smulski Władysław.
Rachmistrz: Bylina Aleksander.
2 konduktorów, 22 dróżników.

Biuro melioracyjne
ul. Lipowa 73.

Inż.: Gryziecki Józef.

Oddział techniczno drogowy Wydziału kraj.
ul. Sapieżyńska 62.

Inż. Barancewicz Antoni.

Wydział okręg. galicyjsk. Tow. kredytowego ziemskiego
gmach Rady powiatowej.

Prezes: Brykczyński M., zast.: Burzyński Jan; członk.: Jaroszyński Zygmunt, Łukasiewicz Kazim.; Detaks.: Burzyński Jan, Brykczyński M., Janko Jan, Kozcki Edward, Asłan Paweł, Stojowski Zdiz.; Deleg.: Brykczyński M. Zast.: Burzyński Jan.

C. k. Towarzystwo gospodarskie we Lwowie.

Oddział bohorodczańsko-stanisławowski.
(Gmach Rady powiatowej.)

Przew.: Cieński Stanisław.

Rada miejska.

Radni: Adlersberg Herman, Blumenfeld Ozyasz, Boral Herzel, Dr. Boral Leon, Byk Adolf, Ks. Eiselt Jan, Ks. Faciewicz Baz., Fangor Art, Fiedler Kar., Dr. Fischler

Eliasz, Dr. Gelehrter Salam., Geyer Gustaw, Horowitz Izak Mayer, Jaegermann Józef, Dr. Jurkiewicz Włodzimierz, Kiesler Kassiel, Kiesler Juliusz, Kwaśniewski Feliks, Mahler Berl, Majewski Leopold, Mandyczewski Włodzimierz, Marcinkiewicz Kazimierz, Pilecki Mat., Dr. Nimhin Artur, Piskorz Karol, Proskurnicki Kornel, Rubinstein Selig, Schorr Horacy, Sobota Edward, Sroczyński Józef, Sternhell Mojżesz, Weidenfeld Eisig *) Weingarten Leon, Weishaus Aron Hersch, Zajączek Antoni, Żukowski Aleksander.

Zastępcy radnych: I. Koło. Serafiński Apolinary, Doboszyński Włodzimierz, Dr. Krasowski Stanisław, Dr. Krynicki Bolesław, Ebenberger Apolinary.

II. Koło: Banner Hersz, Jonas Kalman, Fischler Wolf, Weissbach Salamon, Dr. Jonas Aleksander.

III. Koło: Eichner Chuna, Kreisler Szaja, Dziekoński Michał, Wechsler Abisz.

Magistrat.

Burmistrz: Nimhin Artur dr. pr.

Zast.: Fiedler Karol.

Asesor.: Fischler Eliasz dr. pr. Kiesler Kasiel, Piskorz Karol.

Radca: Wierzejski Józef, Sekr.: Kurzer Maksymilian; Ofic.: Biliński Edward, Fischler Mojżesz, Gorecki Adam, Lewicki Maks. Schapira Maur., Tworowski Szczęsny, Ziemiak Franciszek. Prakt. manip.: Barancewicz Jan, Hendrychowski Wład. Wieliczko Teodor, Wójcik Tom. Nacz. biura budowniczego: Lewicki Adam, budow: Zacharjasiewicz Karol; insp. bud. Babczyszyn Jan; inż. asyst: Goldschlag Akiwa; rachmistrz: Ochęduszko Piotr; kasyer: Jakimowicz Dyonizy; kontr.: Neuman Wład. Adj. rachunkow: Mosiewicz Piotr; prakt. rachunkowi: Gordziewicz Ignacy, Zelmanowicz Stefan; dyr. zakładu gaz.: Dziurzyński Antoni; syndyk: Fischler Eliasz dr. praw. insp. polic.: Wojtasiewicz Stan.; kom. straży ogniow.: Geisler Edw.; lekarz: Drzewicki Stefan dr. med., Rubinstein Jakób, dr. med., Stenzel Bern. dr. med.; Weter.: Hofmokl Oskar; kom. targ.: Banach Ant.; 4 egzekutorów, 2 ogrod., 1 strażnik plantacyi, 1 zegarmistrz, 5 woźnych, 2 stróż. kancel., 1 konduktor dróg, 1 dyetaryusz techniczny, 10 dróżników, 1 grabarz, 1 oprawca, 1 gazmistrz, 1 zastęp. gazmistrza, 4 ślusarzy, 20 latarników, 3 palaczy.

Straż ogniowa składa się: z 1 ogniomistrza, 1 sierżanta, 1 nadpompiera, 18 pompierów i 10 fornali.

Straż policyi: 2 wachmistrzów, 1 sierżant, 4 kaprali, 61 polic. 2 ajentów.

Podział biur w Magistracie.

Biuro I. Sprawy prezydyalne, osobiste, finansowe, budownicze, sanitarne i przynależności, referent radca Józef Wierzejski.

Biuro II. Sprawy wojskowe, referent oficyał Maks Lewicki.

Biuro III. Sprawy szkolne, szpitalne, i ubogich, referent sekretarz Maks Kurzer

Biuro policyjne: Sprawy policyjne. fiakrów, sług, szupasowe, referent inspektor policyi, Stanisław Wojtasiewicz.

Biuro techniczne: naczelnik Adam Lewicki.

Biuro rachunkowe: referent rachmistrz, Piotr Ochęduszko.

Fizykat miejski: referent Dr. Stefan Drzewicki.

Instytucye miejskie.

Miejska Kasa oszczędności.

Prezes wydziału: Eiselt Jan ks. kan. zastęp przew.: Gelehrter Salamon dr. przew. dyr. Fischler Eliasz dr.; Syndyk zakład.: Katzenelenbogen Ludwik dr.; dyrek.: Fischler Eliasz dr.; przew. Jaegermann Józef.

Członkowie: Kiessler Kassiel, Nimhin Artur, dr., Piskorz Karol, Chowaniec Stanisław, Kakowski Stefan.

Urzędnicy:

Nacz. biura: Milerowicz Felicyan; buchh. Suchanek Antoni; kasyer: Biliński Antoni; kontr.: Łucki Emil; likwid.: Biliński Julian; adjun.: Gelehrter Albert, Stesłowicz Stanisław; kanc.: Smutny Michał; prakt.: Jonas Izydor.

Zakład zastawniczy.

Kasyer: Trinczer Jakób; kontr.: Sponar Edward; Magaz.: Sponar Stanisław; Taksator: Vogel Isr.

*) Powołany z grona zastępców w miejsce radnego Z. Regenstreifa.

Rada gminna w Knihyninie wsi.

Naczelnik: Mojżesz Lazar Kahan; zast.: Iwan Jasiński; asesor: Buchwalter Sam., Eigenfeld H., Glasberg Ch., Hryculak S., Kohutiak J., Lieberman F., Litaniuk J., Lichtenberg I., Pawłowicz J., Roczniak J., Turkiewicz O.

Radni: Bojakowski J., Bihun W., Bleiberg M., Bleibardt H. Jasiński M., Karatnicki J., Kudisch L., Kohutiak I., Locker H., Löw M., Litaniuk W., Michalewicz F., Olinger J., Rottenberg A., Silber A., Spiegei Ch., Szmertiler H., Świżewski Fr., Teper Abr., Turkiewicz O., Wiszniewski Wal., Weingarten Sam., Weichsel J.

Rada gmin. w Knihyninie Kolonii.

Naczelnik: Leib Eigenfeld.

Skład Rady gminnej zakwestyonowany i jest przedmiotem protestów.

Urząd miejski w Haliczu.

Obszar miasta 4328 morgów. 4829 mieszkańców, 991 łać. obrz. 2263 gr. kat, 1453 izr., 119 karaimów Majątek gminny 887·199 kor.

Burm: Segin Michał; zastęp.: Musiakiewicz Onufry; ases.: Kirschen S.; Messing A.; Siwecki Ant.; sekr.: Dr. Jerzy Osterman; kasyer: Musakowski Augustyn; kontr.: Ćwiklicki Tyt.; insp. pol. Dobrzański Kl.; konc. Punicki Spir.; Janowicz Jul.; lekarz: Zins Kl. dr.; weteryn.: Geller Wolf; syndyk: Lityński Jan dr.; 1 dyet.; arkusz: Obiorek Olimpia.

Władze polityczne.

C. k. Starostwo

(ul. Kazimierzowska).

Starostwo obejmuje obszar 8061 □ miriam; mieszkańców 132·569 w 75 gminach politycznych, a 69 katastralnych; 2 sądy powiatowe: w Stanisławowie i Haliczu.

Radca dworu: Prokopczyc Juliusz; star. kom.: Pol Winc. dr. pr.; sekr. nam.: Rettinger Zygm.; przydz. kom.: Potocki Stan.; konc.: Maszkowski Jan; praktyk. konc.: Ostrowski Witołd; star. kom. insp. leśnej: Dobrucki Wiktor; lekarz: Gołębiowski Karol, dr. med.; star. weter: Grodecki Miecz; sekr.: Strasser Karol, Panatowski Adam; przydz. kom. policyi: Janicki Kazimierz; 2 ajentów polic.

Oddział budowniczy

(na powiaty Stanisławów, Bohorodczany, Buczacz, Kałusz i Tłumacz.)

Radca bud.: Pindelski Piotr; star. inż.: Jurczyński Jan, Budzyński Wiktor; inżyn.: Paar Julian; Lorsch Stanisław, Riszka Stan. (obaj przy kierownictwie dróg wodnych; ul. św. Józefa); 6 drogomistrzów, 3 dozorców rzek, 37 dróżników i 3 dozorców mostów.

Oddział podatkowy.

Radca skar.: Juchmanko Antoni; star. inspektor podat.: Emisberger Ant.; kom. skarb.: Grossberg Sew., Golonka Józef; konc.: Franz Aug., Kawa Kasper; prak. konc. Markiewicz Eug.; adjunkt podatk.: Łozowy Jan, Beck Adolf; prakt. podatkowy: Weitzman Mojż.

Główny urząd podatkowy.

(ul. Kamińskiego.)

Głów. pobor.: Hawryłów Stefan; głów. kontr.: Zając Piotr; star. oficyał cłowy: Kolouschek Alfr.; oficyał pod: Kopczyński Jan, Jasiński Leon, Kalik Franc., Omeis Józef; adj: Bubnicki Franc., Cegielski Józ., Podoliński Piotr, Przystasz Szymon, Łazarewicz Erazm, Kaloniuk Józef, Świderski Ant., Seńkowski Jul.; prakt.: Zwonarz Eug., Schmer Ant., Wunderman Mojż., Jakubowski Winc., Herbert Ant.

C. k. Urząd utrzym. ewid. podatku gruntow.

(ul. Kamińskiego.)

Star. geom.: Zajączkowski Wilh.

Urząd cechowniczy miar i wag.

Naczel i rachmst: Panatowski Adam; wagm.: Brzozowski Zenon.

C. k. urząd podatkowy w Haliczu.

Poborca: Mihowicz Aleks.; kontr.: Jirsa Franc.; adj.: Shollenberger Jan, Załanowski Jan; praktyk.: Orzechowski Michał, Monciebowicz Zen.

Władze sądowe.

C. k. Sąd obwodowy.

Prezyd. radca dworu: Sahanek Adolf, dr. praw; wiceprezydent: Fangor Artur; Radca wyż. sądu krajow.: Mandyczewski Włodzimierz. 1 posada nieobsadzona.

Radcy: Plutyński Jul., Serafiński Apol., Soyka Józef, Dimmel Wład., Tangl Andrzej, Eiselt Ludwik, Lechicki Józef, Kohmann Franc., kierownik Sądu powiat., Ebenberger Apol., Łazoryk Jan, Piskozub Antoni Kazimierz, ases. doch. skarb., Sokal Józef, Karanowicz Józef, Proskurnicki Kornel, Latoszyński Fil., Łucki Wadziak Antoni, Sobota Edward, Körber de Körberau Karol, Steblecki Stanisław, ases. dochodów skarb., Kafliński Waler., dr. praw, Bertoni Fryd., Krynicki Bogdan, dr. praw, Jarina Jan, Gawacki Mar., Szankowski Światosław.

Sekret.: Sekler Mojżesz, Kmiecik Jan, Wesołowski Hilary, Ilaszewicz Rud., Drohomirecki Stefan, Mogilnicki Aleks., Plahner Herman, dr., praw., Kowszewicz Roman dr. praw.

Adjunkt: Słoniewski Wiktor dr. praw; 1 posada nieobsadzona.

Ausk.: Hoszowski Ign., Kozłowski Eug., Wysocki Franc., Wojciechowski Gwido, Karaczewski Teofil, Goldfeld Izydor dr. pr., Srokowski-Schabenbeck, Kisielewski Józef, Dziurzyński Feliks, Weisenberg Maks, Tymiaków Ant., Lewicki Włodz., Roślakowski Edmund, Smerczyński Jan, Ojak Edward, Tajerle Kaz.

Kancelarya sądowa.

Star. naczel. kancel.: Floręcki Wład. naczel. kanc.: Laskowski Wład.; asystent kanc,: Terlecki Michał; prow. ks. gr.: Pieracki Karol, Sochaniewicz Leon, Zerebecki Zenon; starsz. ofic. kanc.: Kruszelnicki Wład.; Dobrzański Lud.; ofic. kanc. Ostern Menasche; Dębicki Adolf; Seile Ant.; Głuchowski Konst. (w prokuratoryi państwa); Wolf Aleks., Lissowski Wład., Kupfermann Henryk (Hersch), Zieliński Walery; kanc.: Ornstein Aron Dawid, Knobel Abraham, Wilgusiński Franciszek, Kapri Jerzy, Hauser Józef, (w prokuratoryi państwa), Burczyk Mieczysław, Radłowski Marceli, Ziehrer Henryk, Diamand Herman, Gibel Jan, Wyżliński Józef, Mianowski Józef, Humeniuk Antoni; zarządca więzień: Friebes Karol.

Służba zdrowia.

Lekarz: Dawidowicz Emil dr. medycyny; Majewski Juliusz dr. med.

Pieczą duchowną w domu więziennym zawiaduje kler miejscowy parafii rzym i greck. kat. obrządku.

Notaryusze.

Stanisławów: Burzyński Franciszek, ul. Kaźmierzowska 12. Zdrasil Ign, Rynek 11.

Tłumacz: Orski Alfred.

Halicz: Sawicki Michał.

Kałusz: Groblewski Zygmunt.

Wojniłów: Czechowicz Wincenty.

Sołotwina: Friedmann Józef.

Delatyn: Grossmann Bernard.

Bohorodczany: Pelewicz Teodozy

Monasterzyska: Gorczewski Józef.

Buczacz: Teliszewski Konstanty.

Tyśmienica: Schiller Antoni.

Nadwórna: Rechtenberg Eugeniusz.

Potok złoty: Tanczakowski Stefan.

Ottynia: Strocki Aleksander.

Adwokaci w Stanisławowie.

Aleksiewicz Leon, Sapieżyńska 10. Bacher Gabryel, Kazimierzowska 12. Bibring Leon, Kazimierzowska 1. Blaustein Salomon, Trzeciego Maja 4. Blumenfeld Maks., Sobieskiego 7. Boral Leon, Sapieżynska 2. Dołżycki Jan, Sapieżyńska 15. Falk Herman, Rynek 4. Falk Izydor, Lipowa 4. Fischler Eliasz, Sobieskiego 14. Gehlerter Salamon, Sapieżyńska 1. Halpern Fryderyk, Karpińskiego 6. Hordyński Włodzimierz, Ormiańska 15. Hulles Maurycy, Smolki 1. Jurkiewicz Włodz. 3 Maja 14. Jonas Rubin, Lipowa 26. Jonas Esig i Jonas Dawid, Sobieskiego 8. Katzenellenbogen Ludwik, Kazimierzowska 14. Kwiatkowski Karol, pl. Franciszka Józefa 2. Liebesman Rachmiel, Kolińskiego 3. Lorsch Edmund, Bielowskiego 6. Mandyczewski Jan, Lipowa 10. Meller Aron, Rynek 16. Mosler Józef, Szydłowskiego 2. Ostermann Aron Marek, Sobieskiego 18. Sager Maurycy, Sapieżyńska 3. Schratter Jakób, Kazimierzowska 5. Słotwiński Zdzisław Fredry 2.

Buczacz: Alter Leon. Ausschnit Izydor. Lisowski Jan. Meerengel Emanuel. Reiss Emanuel. Stern Henryk.

Delatyn: Andermann Jakób. Berlstein Izydor. Łahodyński Mik.

Halicz: Lityński Jan. Hahn Abraham. Kałusz: Kos Jędrzej. Stanecki Miecz Weisenberg Jon. Wittlin Bernard.

Monasterzyska: Chamajdes Leon. Wielochowski Józef.

Nadwórna: Frey Dawid. Markiewicz Wincenty.

Ottynia: Blumenfeld Izydor.

Tłumacz: Letz Majer (Maks). Orłowski Stanisław.

Assesorowie handlowi z tytułem radców cesarskich.

Adlersberg Herman, dr. Beill Alf., Boral Herzel, Blumenfeld Ozj., Hauswald Karol, Horoszkiewicz Stan., Kakowski Stef. Łucki Emil, Mayer Maks, Piskorz Karol, Rauch Edmund, Suhanek Ant.

Tłómacz sądowy.

Weissberg Maks, dla języka hebrajskiego.

Znawcy dla ocenienia większych dóbr gospodarstwa rolniczego i leśnego.

Cetwiński Klemens, Dobrucki Wiktor, Potworowski Henryk, Stojowski Zdzisław.

Okręg Bohorodczany.

Slama Jan, Łysiec Stary.

Okręg Buczacz.

Borysikiewicz Franciszek, Cwitowa. Potocki Lubicz Władysław, Rukomysz. Wachowicz Ignacy, Trybuchowce.

Okręg Delatyn.

Gromnicki Mikołaj, Osławy. Sym Ant., Mikuliczyn.

Okręg Halicz.

Janko Jan, Załukiew. Linderski Henryk, Pacyków. Markowski Leopold, Temerowce. Pieniążek Stanisław, Meducha.

Okręg Kałusz.

Poluszyński Ferdynand, Kałusz. Kunaszewski Jan, Kałusz. Bojowski Kazimierz, Humenów.

Okręg Monasterzyska.

Łucki-Wadziak Michał. Luka ad Uście Zielone. Dettlof Godzisław, Podhajce.

Okręg Nadwórna.

Stojowski Michał, Nadwórna.

Okręg Ottynia.

Łukasiewicz Dom., Ottynia. Neuhaus, Rudolf, Zakrzewce. Pinterhoffer Stanisław, Winogród.

Okręg Potok złoty.

Bogdanowicz Marceli, Woziłów. Gniewosz Włodz., Potok złoty. Lubieniecki Rudolf, Sokołów.

Okręg Sołotwina.

Sękowski Jan, Starunia.

Okręg Tłumacz.

Abgarowicz Antoni, Bratyszów. Jakubowicz Jan, Puźniki. Kobylański Stan., Ottynia. Kropiwnicki Feliks, Kutyska.

Okręg Tyśmienica.

Ajdukiewicz Stan., Kłubowce. Lubomirski Zdzisław, Markowce. Małecki Justyn, Ladzkie szlacheckie.

Okręg Wojniłów.

Barzykowski Bron., Siółko. Czarkowski Konst., Niegowce. Mierzeński Henryk Dubowice.

Znawcy dla ocenienia realności z większemi przedsiębiorstwami przemysłowemi dla całego okręgu c. k. Sądu obwodowego w Stanisławowie.

Jaegerman Józef, Stanisławów. Nadachowski Adam, Stanisławów, Siebauer Benedykt, Stanisławów.

Znawcy dla oceniania realności przemysłu górniczego dla całego okręgu c. k. Sądu obwodowego w Stanisławowie.

Biliński Jan, Starunia koło Sołotwiny. Schnell Karol Maryan, Pasieczna. Surowiecki Aleks., Dzwiniacz koło Sołotwiny. Koświński Zdzisł., Delatyn. Zajączkowski Emil, Majdan koło Rosulny. Papierkowski Franc., Stanisławów.

Prokuratorya państwa.

Prok. Kilian Jan. Zast.: Schneider Jan, Ant. Swoboda Wiktor. dr. pr., Kulczycki Klemens. 2 urzędników manipulacyjnych.

C. k. Sądy powiatowe.

W obrębie c. k. Sądu obwodowego w Stanisławowie.

W Bohorodczanach: naczel. radca Kulczycki Michał; w Buczaczu: naczel. radca Marków Teodor; w Delatynie: naczelnik radca Kulczycki Julian; w Haliczu: naczel. radca Wierzchowski-Korczak Hieronim; w Kałuszu: nacz. sędzia Wojna Kaz.; w Monasterzyskach: naczel. sędzia Brückman Aleksander; w Nadwórnie: naczel. radca Dyduszyński Gust.; w Ottynii: nacz. radca Granowski Karol; w Potoku złotym: naczelnik sędzia Schneider Jan; w Sołotwinie: naczelnik radca Smolnicki Karol; w Tłumaczu: naczel. sędzia Burdowicz Emil; w Tyśmienicy: naczel. radca Mayer Fryderyk; w Wojniłowie: naczelnik sędzia Fontana Marya Julian.

Zakład kary w Stanisławowie.

Budowę tego zakładu rozpoczęto w r. 1878, a ukończono w r. 1883, otwarty zaś został 6. lipca r. 1883. Zakład ten urządzony jest na 950 więźni płci męskiej na karę wyżej roku zasądzonych.

Poddany jest zakład nadzorowi c. k. nadprokurat. państwa we Lwowie, a stanisławowski prokurator państwa funkcyonuje jako komisarz domowy.

Kom. dom. Prok. Kilian Jan; Naddyrektor: Bryła Kazimierz; Zarządca: Herman Józef; Kontr.: Stark Rajmund; Adj.: Pribil Wacław, Steiner Karol; Lekarz dom: Kopaczyński Wład., dr. med.; Kapłan obrz. gr. kat. Filipowicz Eug., Kamiński Konstan., oryent.: Brendzan Casian dr.; naucz.: Jakubowicz Eug., Domitraszkiewicz Józef; Insp. star. więź.: Dziubiński Wacł.; Straż więzienna 10 nadzorców i 64 dozorców.

Władze skarbowe.

C. k. Dyrekcya okręgu skarbowego.

Dyr.: Majewski Leopold, star. radca skarbu; Radcy skarbu: Ślezak Jan, Heppe Tadeusz, Bier Antoni; Star. kom: Kaszyński Jan, Kuryś Seb., Lityński Kazim., Armatys Tom.; Kom: Czorneńki Teod., Rejnarowicz Ant, Fisch Edw., Leśniowski Józef, Krawczyk Wład., Leszczyński Franc. Gyurkovich Leon, Komorek Jan, przydz. do Ministerstwa skarbu; Koncepiści: Koncki Tadeusz dr. praw, Bodek Jakób, dr. praw; Stupnicki Włodzimierz, prakt. konc.: Skawski Maryan, dr. praw, Bartischan Herman, dr. praw.; Ofic. kancel. Koczerski Maryan, Kopyta Józef; Adj. podat.: Altheim Emil; Rew. rach. Szygowski Aleks.; Ofic. rach.: Baryluk Michał; Asyst. rach.: Mokrzycki Wład., Krawczewski Władysł. Zatorski Zenon; Insp. techn. kontr.: Adelman Aleks.; Kontr. techn.: Eder Wład.

Urzędnicy straży skarbowej.

Starsi kom.: Chodziński Longin, Buczacz; Turzański Leon, Dolina; Engel Mieczysław, Kałusz; Leitner Maksymilian, Monasterzyska; Zawidowski Jan, Potok złoty. Kom.: Wyszyński Edward, Tłumacz. 14 respicyentów, 40 nadstrażnik., 26 straż. ogółem 80 ludzi.

Główny Urząd cłowy II. kl. i Urząd kontroli towarów.

Star. Ofic.: Kolouszek Alfred.

C. k. Urząd górniczy okręgowy.

Nadkom. górn.: Szwabowicz Marcin.

Sądy rozjemcze dla górniczych kas brackich.

Przew.: Lechicki Józef; Zast. Karanowicz Józef.

C. k. magazyn sprzedaży tytoniu,

pod zarządem c. k. generalnej Dyrekcyi monopolu tytoniowego we Wiedniu.

Zarz.: Wegemann Ludwik; Ofic. kontr.: Milacek Emanuel. 1 woźny.

Urzędy pocztowo-telegraficzne.

1. **Stanisławów** (miasto). St. zarządca: Posad. nieobs.; tymczas. kierownik, zarz.: Laskownicki Józef; star. kontr.: Diakowicz Onufr.; Kontr.: Błotnicki Stan., Jastrzębski Stan., Buczek Wład.; st. ofic. Piotrowicz Fel., Jastrzębski M.; ofic.: Jakonowicz Cypr. Bar Seb., Getter Ant. Goldner Ant., Krzyżanowski Stan., Zegzda M., Lustgarten Ferd., Ziegler Józef, Scheininger Ign., Gawlikowski Józef, Stasina Józef, Walczewski Jul., Bardach Rom.; asyst.: Stanowski Kazimierz, Kański Leon, Petecki Mich.,

Wollisch Abr., Tillinger D., Szydłowski Jan; manip.: Orescowich Cel., Flechner Honorata, Szeps Anna, Krauss Rom., Jamińska M. Szeps Ag., Pappik K., Szybalska E., Nowicka Am., Ilaszewicz A., Kolessa Edm., Jakubsche M., Jatrzębska Helena; urzęd. pomoc.: Weich L., Schorr Sew., Piszczak T., Markiewicz Alfr., Makohoński R., Merz A., Jasiński Kazimierz, Kulczycki Br.

Sekcya przewodów telegraf.

(ul. Romanowskiego.)

Kierown. adj. bud. inż.: Bedernik Jan. 3 dozorców, 1 woźny.

2. Stanisławów (dworzec).

Zarządca: Pos nieobs.

Prow. kier.: starszy kontr. Diakowicz Onufry; ofic.: Lindenbaum Mojżesz, Markiewicz Maryan, Domiczek Oskar, Steiner Jakób; asyst., Denenfeld Franc., Łękawski Kazimierz, Herzan Edm., Haase Karol.

3. Stanisławów (filia).

Pocztmistrz: Mazurek Michał. 2 siły pomocnicze.

Knihynin wieś.

Pocztmistrz: Posada nieobs.

Urząd pocztowy w Haliczu.

Nacz. zarząd.: Gocki Leon; asyst.: Chomicki Jar., Kowal Jan. 2 urzęd. pomoc.

C. k. Dyrekcya kolei państwowych.

C. k. Dyrektor: Festenburg Gerard Cesar, radca dworu; I. zastępca: Gayer Gustaw, radca rządowy; II. zastępca: Lang Mieczysław, st. insp.

I. Oddział

dla spraw personalnych, humanitarnych i sanitarnych.

Nacz.: Hołyński Jan dr. insp.: zast.: Wenzl Paweł kom. kolei. Kom. kolei: Grauer Jakób dr., Krzyształowicz Wincenty dr.; adj.: Iwanowicz Eusignie; koncyp.: Miller Wiktor, Okołowicz Stanisław, Sitsch Adolf; asyst.: Solecki Leon (junior), Lercel Adam, Kumala Jan, Gryczuk Józef; manipulant: Kerekjarto Józefa; kanc.: Winiarski Emil; doradca sanitarny: Żukowski Aleks. dr. m.; zast.: Drzewicki Stefan dr. m.

II. Oddział

dla spraw prawniczych i administracyjnych.

Nacz.: Solecki Leon, insp.; zast.: Mossor Stefan, dr.; star. rew.: Bogdanowicz Antoni, Czyżewicz Wład.; komis.: Tanenbaum Izydor dr.; koncyp.: Ertel Henryk, Luster Adolf dr., Berliński Marc.; asyst.: Wunderman Jak., Frankiewicz Jan; dyet.: Kordasiewicz Klemens, Szymański Fel.; manip.: Strauss Z., Kerekjarto O. Urzędy pomoc.: nacz.: Bufan Aleks.; adj.: Pelczarski Władysław; asystent: Hausmann Sender, Waltuch Markus, Baum Adam, Pleser Juda, Ehrlich Leo; manip.: Smólska Zofia, Rudnicka Ludm., Leszczyńska Bronisł., Iwanejko Malw.; kanc.: Hudeczek Emil, Platko Wiktor, Nowosielski Władysław; pomoc. kanc.: Klimek Stan., Świechowski Stanisław.

III. Oddział

dla konserwacyi kolei i budowy.

Nacz.: Luft Bernard, star. insp.; zast: Czyżewski Józef insp.; Mianowski Ludwik insp.: star. kom. bud. Łopatiak Jan, Plechawski Karol, Gerstmann Jan; kontrolor kons.: Komora Tadeusz star. kom. budow., Elster Edmund; star. kom. bud.: Wierzbowski Stanisław, Schwarc Oswald, Grzybiński Jan; kom. bud. Łopuszański Bol., Tannenbaum Jakób; komisarz maszyn.: Myron Jan; kom. bud. Katz Jakób, Wasserstrom Pinkas, Kuźmiński Eug, Walewski Adam; adj.: Sternhel Izrael, Bugod M., Gelber J, Schrager A., Schall H.: asyst.: Esslowicz Mendel; geom. 2 kl. Specht Ferd; asyst.: Pollak Leop., Kozub Michał; Winter Edward; kanc.: Popiela Błażej, Szatarski Jan, Nemetz Jan, Uwizel Jan, Spytkowski Jan.

IV. Oddział

dla służby maszynowej i warsztatowej.

Naczel.: Bitner Juliusz, starszy insp.; zastęp: Keler Emeryk, insp., Hora Adolf, star. kom. masz., Kirschner Alfred, Tokarski T., kom. masz.; rewid.: Miszkiewicz S.; adj. masz.: Unterchütz Jan, Herbst Edm.;

Peitzer Mojżesz, Katz Mojżesz; asystenci: Hacker Leib, Weich Tadeusz, Beres Isser, Herz Oskar, Wiśniewski Stanisław; aspir.: Kusiba Tadeusz, Schreiber Markus, dyet., Bigeleisen Szymon, kanc.; Rew. woz.: Fiałkowski Józef, Świżewski Franciszek.

V. Oddział
dla spraw ruchu.

Nacz.: Piasecki Feliks, radca ces. insp.; zast.: Potuczek Wacław, star. rew.; kontrolor telegraf.: Lewicki Zenon; starszy komis. bud.: Wyżykowski Ludwik, kontrolor ruchu; star. rew.: Röhr Karol, kontrolor ruchu, Rzechaczek Rudolf, Rybczuk Piotr; rew.: Kapitain Karol; kom. bud: Stelzer Jan, Dryliński Daniel; rew.: Hoszowski Wład., Krausz Samuel, Moskwa Ludwik, Rechter Joach.; adj.: Wiszniewski Stan., Eckhardt Adolf, Niementowski Mieczysław, Döller Hugo, Grenn Stanisław, Geissler Józ., Szpor Zdzisław, Bochdalek Jan, Graubart Filip, Hilczer Edmund, Kropiński Gwalbert, Nowobilski Eman., Wierzejski Antoni; asyst: Żiszka Kazimierz, Pawełczak Nestor, Wołosiecki Aleksander, Safka Michał; manipul: Kraśniańska Wacława, Lepiarz Emilia, Ilków Marya, Henisz Helena, Wojnarska Karolina; Pollak Marya, Wojnarska Stefania; kanc.: Lewicki Wiktor, Romanowski Wład., Zyzoń Wiktor; elektrm.: Wood Juliusz. Laszkiewicz Tad., Zacher Karol, Kundyk P.

Biuro dyrygowania taboru wozowego.

Nacz.: Bolwiński Emil, star. kom. bud.; zastępca: Dziekoński Michał. star. rew.; adj.: Kleczewski Stanisław, Hanika Alojzy, Różyczka Jan.

VI. Oddział
dla służby komercyalnej.

Nacz. insp.: Lux Józef; zast. star. rew.: Sawicki Franc., Leszczyński Teodor; kontr. transp: Herman Franciszek; kontr. taryf.: Czarnecki Jan; star. rew.: Dobrzański Aleksander; rew.: Adamowicz Robert, Janota Marceli, Czerny Józef, Grabowski Mieczysław, Krzeczkowski Władysław, Bukowski Józef, Blumenthal Ludwik, Antoniewicz Wład.; kontr. transp. rew.: Gordziewicz Em.; Rewid.: Szubert A., Piero A.; Hauser Józef, Kuncewicz St.; kom: Schäffer Edmund dr.; adjunkci: Dreher Fryderyk, Dworski August, Wolański Karol; koncepiści kolej.: Horowitz Mojżesz, Epstein Ignacy dr., Matoga Witołd; adj.: Willmann Jan; asyst.: Chełmicki Józef, Radzięda Jan; manip.: Rutkowska Leontyna; kanc.: Rawski Wincenty, Kauf Jakób; rewiz. pociąg.: Radzięda Michał, Romański Michał, Miecik Stanisław, Ochrymowicz Eustachy.

VII. Oddział
dla kontroli dochodów.

Nacz.: Lettocha Ignacy, starszy rew.; zastęp.: Gorzycki Edmund, starszy rew.; rew. kas.: Wyspiański Ferd., star. rew.; rew.: Olinkiewicz Andrzej, Samborski Feliks, Baudisch Karol, Kahl Wilhelm, Mecenseffy Bron., Hillenbrand Adolf; Schneider Ferd.; rew. kas: Nowak Tytus rew., Kaszuba Stan., Dąbrowski Ludwik, Gadziński Antoni, Jedynakiewicz Leopold; kom.: Iwaniszyn Emil; rew.: Strzegocki Józef, Berger Hipolit, Błażek Franc.; adj. Bugno Stanisław, Mayer Em., Begejowicz Bog., Tomeczek Rud., Słonczyński Ignacy, Fischer Antoni; rewiz. kas: Środoń Władysław, Rücker Zefiryn, Szolin Wacław, Regiec Józef, Orzechowski Stanisław, Kantor Zygmunt, Szymański Stanisław, Witoszyński Tomasz, Wainer Karol, Fedewicz Andrzej, Pisarski Władysław; koncepista: Flach Gustaw, adjunkt: Machnowski Marc.; asyst.: Virtel Hersch, Dąbrowski Józef, Medun Aleks., Piotrowski Jul., Kolankowski Euz., Korman Jul., Welz Bron., Seńkowski Ludwik, Rauch Leopold, Jurkowski Józef, Eckhardt Hugo, Dempniak Tadeusz, Szubert Hen., Pilarz Edward, Grycko Aleksander, Pilarz Gwido; manip.: Gwiazdonik Marya, Szramm Marya, Himmel Marya; kanc.: Deputowicz Karol, Bernhard Tadeusz, Błażek Józef, Dauksza Zygmunt, Pecz Karol.

VIII. Oddział
dla służby skarbowej i rachunkowej.

Nacz: Posada nieobsadzona; zastępca dla działu rachunk.: Kotrba Antoni insp.; zast. dla działu materyał.: Linhardt Wilh., star. rew.; starszy rew.: Chilarski Antoni; starszy kom. bud.: Dydyński Leon; rew.: Monné Tadeusz, Hillich Jan, Pikuziński Jul., Horoszkiewicz Karol, Lisicki

Łubin; geom. I. kl.: Śliwiński Zygmunt; rew.: Rotter Alfred, Sternberg El., Brunner Ign., Wojciechowski Jan, Mokrzycki Andrzej; adj.: Grania Marceli, Nawojski Edward, Pollo Stanisław, Krogulski Rom., Härting Albert, Gliniecki Tomasz, Herr Izak, Żukowski Aleks., Kosak Jul., Krasnożan Dymitr; asysten.: Roczniak Jan. Machnowski Feliks, Żmurkiewicz Michał, Kittner Zygmunt, Heinrich Stan., Borth Władysław, Trinczer Eisig, Tokarski Kazimierz; asp.: Rerutkiewicz Józef, Widy Andrzej, Lisowski Kazimierz; dyet.: Witwicki Piotr; kanc.: Bukowski Ludwik, Klaften Rafał, Kopczyński Maryan, Szewczuk Cyryl.

Kasa dyrekcyjna.

Kas.: Hyziak Józef, star. rew; kontrolor: Szczepanowski Ign., rew.; rew.: Seidel Teodor, Radoszewski Kaz.; adj.: Lauterstein Saul; asyst.: Köhler Alfred, Grondalczyk Ludwik; kanc: Zoller Lipa.

Sekcye konserwacyi kolei.

Stanisławów I.

(Jezupol-Korszów.)

Nacz.: Siebauer Benedykt, insp.; zast.: Meth Herman, star. kom. bud.; adj. bud.: Fischler Bernard; asyst.: Schreyer Antoni; Szymański Zygmunt; aspir. Kalita Roman; kanc.: Jiruszka Franciszek.

Stanisławów II.

(Krechowice-Stanisławów.)

Nacz.: Krupka Włodzimierz, star. kom.; zast.: Błoński-Biberstein Emil, star. kom.; adj. bud.: Diamant Mojżesz; kanc.: Zieliński Stan., Gembarowicz Franciszek.

Stanisławów III.

(Chryplin-Monasterzyska.)

Naczelnik kom. budow.: Nagiel Bern.; kanc.: Gleich Franc.

Stanisławów IV

(Stanisławów-Delatyn.)

Nacz.: Łapicki Józef, star. kom. bud.; Ostrowski Jan, starszy kom. bud.; kancelista: Muszynkiewicz Franciszek.

Kierownictwo ogrzewalni.

Naczelnik: Zajączkowski Józef, insp.; zastęp.: Steckel Henryk, star. kom. masz.; ofic.: Donnersberg Zygmunt; kom. masz.: Szczypczyk Włodz.; rew.: Appermann Jakób; adj. masz.: Hutter Oziasz; adj.: Małek Wojciech; asyst: Keck Ludwik, Weissberg Manes, Eber Abraham; kanc.: Telenka Jerzy, Schramm Wilhelm, Mokrzycki Grzegórz; pomoc. kan.: Dyrdziński Juliusz.

Kierownictwo warsztatu.

Naczelnik: Blauth Feliks insp.; zast.: Stwiernia Paweł star. kom. masz.; starszy rew.: Gosławski Teofil; star. kom. masz.: Barwiński Szymon, Darm Izak; kom. masz.: Masłowski Ryszard, Schercinger Roman; rew.: Wiśniowski Waleryan; kom. masz.: Romański Ryszard; adj. masz: Gryglewski Bogusław, Madejski Juliusz, Łysy Michał, Sochacki Zygmunt, Lewicki Antoni, Bohosiewicz Andrzej; asyst.: Romanowski Władysław, Weiss Wilhelm, Graff Ludw., Hunca Zygmunt; kancelista: Hrycan Romuald; pomoc. kanc: Raynoch Julian, Schreier Rudolf.

Magazyn materyałowy.

Nacz.: Hellinger Ottokar, star. rewid.; zast.: Charwat Józef rew.; rew.: Malinowski Józef; adj: Kramer Wilhelm, Nistenberger Marceli; asyst.: Rzonca Stanisław, Zins Eliasz, Stegmann Józef; manipulant: Iwanejko Malwina; kancel: Łukasiewicz Julian. 5 magaz., 5 dozorców, 5 pomoc., 5 służ.

Stacya Stanisławowska.

Nacz.: Eiselt Jan, insp.; zast.: Stamper Franciszek starszy ofic.; ofic.; Bentkowski Teofil, Wiśniewski Feliks, Silberbach Józ., Hecht Eliasz, Nagórzański Xenofon; adj.: Lerch Juliusz, Nemetz Em., Wagner Aleksander, Teliczka Dym., Jach Ferdynand, Tyll Leon, Wiliński Kazim., Pollak Michał, Gierunowicz And., Skopec Adolf, Skraba Wojciech; adjunkci: Pieszkiewicz Zygmunt, Remizowski Stanisław, Rutkowski Juliusz, Świderski Klemens, Radzie-

jowski Klem., Tucek Ottok.; asyst: Grünstein Bogum., Herz Oziasz, Wiśniewski Stanisław, Mrowec Kazimierz, Gerstmann Tadeusz, Kawecki Władysław, Wiśniewski Kazimierz, Kwiatkowski Jan; manipul.: Zajączkowska Helena, Meissner Cecylia; kanceliści: Mayer Franciszek, Wiszniewski Antoni; pomoc. kancel.: Konarski Eliasz, Rojek Franciszek, Lecher Ant., Wolański Mieczysław, Rajkowski Mik, Loveth Mich., Jakubowski Antoni.

Załoga wojskowa.

Komenda dywizyi kawaleryi.
(Sobieskiego 52).

Komendant: Jenerał major Nachodsky Robert.

Komenda brygady kawaleryi
(Sobieskiego 52).

Komend.: Pułk. Fleischman v. Theissruck.

Komenda wojskowa i stacyjna
(Sobieskiego 52).

Komend.: Jenerał major Nachodzky Robert. Ofic. stac.: Kap. Slaski Jarosław.

Komenda 20 pułku obrony kzajowej
(Lipowa 15).

Komend.: Pułk. Szulakiewicz Franc.

Komenda 24 pułku piechoty
(3 Maja 5).

Komend.: Pułk. v. Collard Herman.

Komenda 58 pułku piechoty I. Batalion
(Kopernika 15).

Komend.: Major Steindl Rudolf.

Komenda 14 pułku dragonów
(ul. Wojskowa).

Komend.: Pułk. Hirsch Maks.

Komenda 31 pułk dyw. artyleryi
(ul. Bilińskiego).

Komend.: Pułk. Kral Jan.

Komenda 33 pułku dyw. artyleryi
(ul. Zosina wola).

Komend: Lunda Edward.

Kadra 58 pułku piechoty
(Gosławskiego 3).

Komend.: Major Wojakowski Emil.

Kadra 30 bat. strzelców.
(Gosławskiego 3).

Komend.: Major Juliusz Ritter Rukawina v. Vezinovac.

Kadra 8 pułku ułanów
(Gołuchowskiego 89).

Komend.: Rotm. Rutkowski Teobald.

Komenda stacyjna 20 p. obr. kraj.
(Lipowa 15).

Komed.: Pułk. Szulakiewicz Fr.

Komenda posp. ruszenia (Landsturm)
(Lipowa 83).

Komend.: Podpułk. Wikulil Karol.

Komenda uzupełniająca 20 p. obrony kraj.
(Lipowa 51).

Komend.: Podpułk. Wikulil K.; Oficer uzupeł. Puchalak Matias.

Kadra 20 pułku obrony kraj.
(Lipowa 51).

Komend.: Kap. Philippowic Karol.

Magazyn prowiantowy
(ul. Sapieżyńska).

St. zarządca: Hiltscher Rudolf.

Szpital wojskowy
(ul. Szpitalna).

Komend.: Lek. sztab. dr. Herz Leop.
Aptekarz wojsk.: Schneid Stanisław.

Lekarze wojskowi.

Lekarze szt.: dr. Herz Leop., dr. Stöckel Sal., dr. Lech Stan.
Lekarze pułk.: dr. Hahn Fel, dr. Czyrniański Jul., Kopriva Edm., dr. Bardecki Grzeg., dr. Heissfeld Jak., dr. Unsing G.

Nadzór budowy wojskowej
(ul. Gołuchowskiego)

St. werkm. Vitek Franc.

C. k. komenda żandarmeryi Nr. 6
(ul. Lipowa 46).

Komend.: Pos. nieobs.
Porucz.: Tschamler Karol.
Nadporucz. rach.: Jungfrau Riven Leib.

Władze szkolne.

Rada szkolna okręgowa.

Przew.: Prokopczyc Juliusz; zast.: Facyewicz Bazyli ks. kan.; insp.: Kostecki Stanisław; członk.: Piaskiewicz Józef, ks. prob.; Nimhin Artur, Eiselt Jan, ks. kan., Winniczuk Łazarz, Skarbowski Franciszek ks., Zubczewski Julian, Terlikowski Franciszek. 1 miejsce opróżnione.

Zakłady naukowe.

C. k. wyższe gimnazyum
(pl. Ferdynanda.)

Dyr.: Terlikowski Franciszek; profesor.: ks. Semenow Michał, katecheta gr.-kat., Kohn Aron, Erben Teofil, Latoszyński Władysław, Konstantynowicz Michał, Szarga Stanisław, Sabat Mikołaj, dr. filozofii. Ciliński Leon, Terlecki Wład., Ks. Malawski Feliks, katecheta rzym.-kat., Trusz Włodzimierz, Blauth Józef, Pelczarski Tadeusz; Rybczuk Prokop, Sroczyński Józef, Wondaś Andrzej, Szuba Bronisław, Weissberg Majer, rel. mojż., Raczyński Adam dr. med. gimn.; zastęp. naucz. Szujski Władysław, Muzykarz Jan, Kalinowski Piotr, Krzyszkowski Jerzy, Danysz Nicefor, Tułecki Józef, Merwin Emil; naucz. pomocniczy: Ks. Borodajkiewicz Jarosław, Saloni Aleksander.

Nauczyciele przedmiotów nadobowiązkowych.

Sroczyński Józef dla histor. kraju rodz., Wondas Andrzej dla histor. kraju rodz., Szarga Stanisław dla kaligrafii, Sporn Karol dla rysunków, Urbanyi Zygmunt, dla śpiewu.

Na rok szkolny 1904/5 zapisało się uczniów publicznych 981, prywatnych 12.

C. k. wyższa szkoła realna
otwarta w r. 1874. uzupełniona w r. 1878.
ul. Sapieżyńska.

Dyr.: Nowosielski Franciszek; profesorowie: Seidler Leopold, Grünberg Kazim., Byliński Ludwik, Załuski Jan, Westwalewicz Maryan; naucz.: Cehak Adam. Ruxer Stanisław, Nowicki Franciszek, Feliński Gerard, Kraśnieński Franciszek, Dr. Szymański Zygmunt, Swiątkiewicz Piotr Włodzimierz, dla gimnastyki; zastęp. nauczycieli: Sporn Karol, Żosel Witold, Litwin Józef ks., Szmerykowski Eustachy ks. katech. gr.-kat., Nogaj Jan ks. katecheta rz.-kat., Sobol Jan, Juński Stefan, Biedrawa Józef. Naucz. przedmiotów nadobow.: Gajkowski Stanisław, (śpiew). Weissberg Majer, (rel. mojż). Leszczyński Miron, (stenografia). Asyst.: Piskozub Michał, (rys. odr).

Seminaryum nauczycielskie.
Pl. Trynitarski.

Dyr. Zubczewski Julian; Naucz. głów.: Rotter Antoni, Porajko Jan, ks. gr.-kat. katecheta, Skarbowski Franciszek, ks. rzymsko-kat. katecheta, Markowski Tomasz, Markowski Włodzimierz. Naucz. szkoły ćwicz.: Ludwik Rudolf, Helfer Jan, Zakliński Roman, Weber Stefan, Gołębiowski Jan, Saloni Aleks., Zarzycki Grzegórz, Dewosser Michał, Adamus Antoni, Urbanyi Zygmunt, (muzyka śpiew). zast. nauczyciel: Orzechowski Adam; pomoc. nauczyciele: Merunowicz Eustachy, (rysunki) Dewosser M., (dla nauk. zręcz.) Weissberg Majer, (dla rel. mojż)

Komisye egzaminacyjne dla nauczycieli i nauczycielek szkół ludowych.

Dyr.: Zubczewski Julian; zast.: Nowosielski Franciszek; człon.: Adamus Ant., Dewosser Michał, Forowicz Jan, Gołębiowski Jan, Helfer Jan, Kostecki Stanisł., Ludwik Rudolf, Rotter Antoni, Rybczuk Prokop, Saloni Aleksander, Merunowicz Eustachy, Nadachowska Aloyza, Nemetz Wilhelmina, Seidler Leopold, Urbanyi Zyg., Weber Stefan, Zakliński Roman, Zarzycki Grzegorz.

Delegaci i egzaminatorowie do egzaminów specyalnych i udzielania nauki religii: Piaskiewicz Józef, dziek. i prob. delegat kons. obrz. rzym.-kat.; Skarbowski Franciszek, ks. egz. obrz. rzym.-kat.; Faciewicz Bazyli, ks. prałat i mitrat del. kons. bisk. gr.-kat.; Porajko Jan, ks. egz. religii gr.-kat.; Weissberg Majer, egz. wyzn. mojż.

Szkoła wydziałowa żeńska 5-kl. połączona z 4-kl. szkołą ludową im. król. Jadwigi.
ul. Trzeciego Maja.

Dyr.: Nemetzowa Wilhelmina; katecheta: Limanowski Bronisław, ks. rzym.-kat.;

Litwinowicz Grzegórz, dr. ks. gr.-kat; nauczyciel rel. mojż.: Szipper Naftali; nauczyciel. wydz.: Winter Paulina, Diener Helena, Elektorowicz Marya, Daniec Zofia, Wallek Zofia; naucz. lud.: Litwinowicz Anna, Nowicka Kaz., Wojciechowska K.; nadetat.: Łopuszyńska Józ., Müller Wanda, Kerekjarto Marya, Błażowska Zofia, Pogorzelska Roz., Ogonowska Klement., Seidler T., Bączalska Alina, Jaworowska Jan.

Szkoła wydziałowa żeńska 3-kl. połączona z 4-kl. szkołą ludową im. król. Zofii
ul. Gillera

Dyr.: Nadachowska Alojza; kat.: Stelmaszyński Józef, ks. rzym.-kat.; Borodajkiewicz Jarosław, ks. gr.-kat.; naucz. rel. mojż.; Jonas Zygmunt; naucz. wydz.: Litwinowicz Anastazya; lud.: Stachiewicz Mich., Gołębiowska Franc., Nawrocka T., nadet.: Dobrowolska Marya, Zając Mich., Seńkowska Wanda, Wilczyńska Wanda, Gerstmann Halina, Fuk Helena.

Szkoła wydziałowa męska 3-kl. połączona z 4-kl. ludową im. Adama Mickiewicza
pl. Mickiewicza.

Dyr.: Nadachowski Michał; kat.: Maryńczuk Ant., ks. rz.-kat.; Litwin Józef, ks. gr.-kat.; naucz. rel. mojż.: Offenberger Ozjasz; naucz. wydz.: Tyszecki Piotr, Hanusz Szczęsny, Ostapowicz Rud.; nauczyciele lud.: Rokicki Karol, Winiarski Mir., Jakimowski Mar.; nadet.: Borowski Wiktor, Halarewicz Józef, Strutyński Józ., Horbowy Adolf, Rzepecki Zbig. Falkowski Edmund, Jarosz Piotr.

Szkoły ludowe pospolite.

4-kl. im. Czackiego, ul. Lipowa.

Naucz. kier.: Wolański Bazyli; (katech. jak w szkole im. Mickiewicza); nauczyciele: Hollender Kaz., Frankowski Leon, Gajkowski Stan., Nawrocki Emil, Stefanów Mar., Paliszek Mat., Lityńska Stef., Drohomirecka Janina.

4-kl. Nr. III. im. Kl. Hoffmanowej.

Naucz. kier.: Fiałowska Teod.; katecheci (jak w szkole św. Zofii); naucz.: Danda Em., Świątkiewicz Marya, Lang Kaz.; nadet.: Schiller Józ., Witoszyńska Otylia, Jasielska Anna, Kessler Klara, Kalmuss Marya.

5-kl. Nr. I. im. św. Alojzego w Knihyninie Górce.

Naucz. kier.: Forowicz Jan; katecheta: Pasieczny Edw. ks. rz.-kat.; Hrehorowicz Aleksander, ks. gr.-kat.; naucz. rel. mojż.: Seliger Jak.; naucz.: Ziobrowski Kazim.; nadet.: Sierecki Jul., Dubiecki Ludwik, Mecenseffy Marya, Izdebska Walerya.

4-kl. Nr. II. im. św. Alojzego w Knihyninie Górce.

Naucz. kier.: Zagajewska Herm.; katecheta (jak w szkole męskiej); naucz.: Kadajska Em., Jurkiewicz Hel., Schercinger Marya; nadet.: Wagner Zofia, Dobrzańska Stan., Łuczyńska Marya.

4-kl. Nr. III. im. św. Józefa w Knihyninie wsi.

Naucz. kier.: Bojakowski Jan; katech. Miś Wincenty, ks. rz.-kat.; Wieliczkowski Włodz., ks. gr.-kat.; naucz. rel. mojż.: Ingber Majer; naucz.: Kurowski Seweryn, Schmidt Kaz., Oleśnicka Helena, Weber Kaz., Falk Sal., Ossuchowska Julia, Daszkiewicz El.

5-kl. Nr. IV. im. św. Stanisława w Knihyninie Kolonii.

Naucz. kierow.: Onysymów Winc.; katecheta (jak w szkole Nr. III); naucz.: Wysocki Mar., Muryn Grzeg., Kostecka El., Dobrowolska Hel., Uzarski Karol.

6-kl. męska w Haliczu.

Naucz. kier.: Szeparowicz Aleksander.

6-klasowa żeńska.

Naucz. kier.: Staszkiewicz Weronika.

4-klasowa w Jezupolu.

Naucz. kier.: Kniaź Ludwik.

4 kl. z dopeł. kursem rolniczym w Maryampolu.

Naucz. kier.: Wicherek Stanisław.

Szkoły prywatne z prawem publiczności.

4-kl. szkoła męska izrael. polska fundacyi br. Hirscha
(ul. Sedelmajerowska).

Naucz. kierow.: Blaustein Bern.; naucz. rel. Reinhold Zachar; naucz.: Robinsohn Jakób, Weissmann Süssie, Gross Joach, Rost Febus, Fischer Sara, Hoffman Mark., Hönigsberg Abr., Reinheld Hel.

Szkoły prywatne bez prawa publiczności.

Gimnazyum żeńskie.

Kazimierzowska 19.

Dyr.: Prof. Sabat Mik. dr.

4-klascwa wydziałowa żeńska.

Kazimierzowska 19.

Naucz. kier.: Grusiewicz Zuzanna.

3 kl. szkoła wydział. żeńska z 4-kl. ludową.

(ul. Trzeciego Maja 3).

Naucz. kier.: Dąbrowska Melania.

Wyższy instytut naukowo wychowawczy im. Lenartowicza

(ul. Halicka 15).

Dyr.: Skarbowski Franc., ks. katech. w Semin. męskiem.

Szkoła handlowa

(ul. Sobieskiego 70).

Kier.: S. Weinberg.

Szkółki froeblowskie.

Ant. Blautowej, (Lipowa 74).
Anny Wollmann, (ul. 3 Maja 11).

4-kl. męsk. ewangelicka w Knihyninie Kolonii.

Naucz. kier.: Bardoń Jan; naucz. rel. Zöckler Teodor; naucz: Lescher Ant., Liechti Marya, Bandler Chan., Anweiler Gustaw.

Krajowa szkoła stolarska.

Kurat.: Gajer Gustaw; kier.: Merunowicz Eustachy; naucz. rys.: Piskozub Mich. przod.: Terczka Robert; pomoc.: Łysiuk Józef; werkmistrz: Rygiel Józef.

Szkoła muzyczna Tow. im. Moniuszki

ul. Fredry (gmach własny).

Kier.: Tarnawska P.

C. k. urząd regulacyi Bystrzycy

(ul. Bilińskiego 3)

Kierownik: Inż. Malinowski Jakób.

C. k. Urząd regulacyi Dniestru

(ul. św. Józefa 3).

Kierownik: St. inż. Czechowicz Karol.

C. k. Inspektorat przemysłowy

ul. Lipowa.

Kier.: Smyczyński Ludw.

Lekarze.

Atlas Jakób, Sobieskiego 68. Balko Stanisław, ul. Kolejowa. Berghoff Feliks, Barona Hirscha 16. Chołowiecki Leonard, św. Józefa 1. Dawidowicz Emil, Kazimierzowska 6. Dobrucki Gustaw, Szpital powszechny. Drzewicki Stef., Gołuchowskiego 12. Goldhaber Jakób, Gołuchowskiego 3. Gołębiowski Apolinary, Bielowskiego 2. Hacker Dawid, Gosławskiego 9. Janowicz Włodzimierz, Kazimierzowska 20. Kopaczyński Władysław, Lipowa 59. Krasowski Stanisław, 3 Maja 21. Kreutz Jan, okulista, Sapieżyńska 15. Lachowiec Apolinary, 3 Maja 11. Lehman Alojzy, Sapieżyńska 3. Majewski Julian Adam, Szpitalna. Opolski Jan, Szydłowskiego 2. Ochsenhorn Maurycy, Ormiańska 3. Ostafiński Maryan, okulista, Ormiańska 7. Pacyna Józef, Szydłowskiego 2. Raczyński Adam, dentysta, plac Mickiewicza 1. Rosenbaum Jerzy, Kolińskiego 1. Richter Arnold, Sobieskiego 14. Rubinstein Jakób, Sobieskiego 32. Stenzel Bernard, Kazimierzowska 5. Stefanicki Jan, dentysta, Sobieskiego 5. Wnękowicz Stanisław, Ormiańska 15. Żukowski Aleksander, Sapieżyńska 1.

Stock Jakób, Halicz. Zins Klemens, Halicz. Zalewski Kazimierz Mariampol.

Apteki.

Amirowicza Albina (dzierżawca Fuchs) ul. Karpińskiego 22.

Macury Jana Spadk. (zarządca Dąbrowski), ul. Karpińskiego 10.

Beila Adolfa Spadk. (dzierż. Fischer), Rynek 4.

Adama Gustawa, ul. Zabłotowska 3.

W Haliczu.

Ormezowskiego Juliusza.

Technicy dentystyczni.

Löwner Jakób, Sobieskiego 8. Weingarten I., Rynek 23.

Chirurdzy.

Grader Maurycy, Zabłotowska 7. Loewner Adolf, Sobieskiego 12. Rosenbaum Maks, Ferdynanda 3. Pomeranz Filip, Rynek 19.

Weterynarze.

Banach Antoni, Lipowa 53. Grodecki Mieczysław, Kamińskiego 7. Hofmokl Osk., 3 Maja 25.

Wojskowi: Mlaker Ferd., Gołuchowskiego 92. Hruza Otto, Isakowicza 1.

Akuszerki.

Okręgowe i gminne: Kula Małgorzata Stanisławów. Choral Scheindel, Pobereże, Lewicka Teof., Bednarów. Obiorek M., Halicz. Biale Hel., Knihynin wieś. Schuster Beila, Maryampol, Wróblewska Em., Pacyków. Wołoszyn Agn., Wołczków.

Wykaz akuszerek praktykujących w Stanisławowie.

Stark Henia, bar. Hirscha 20. Popik Selda, św. Stanisława 8. Mazes Bajla, Sedelmajerowska 24. Wałach Malcia, Sedelmajerowska 39. Kessler Ester, Sedelmajerowska 13. Vogel Chana, Belwederska 29. Stiftel Ettel, Stiftel Chaja. Roguskiego 4. Kessler Ettel, Roguskiego 22. Mahler Ryfka, Kazimierzowska 43. Machler Rachel Kazimierzowska 57. Weissman Debora, Kazimierzowska 65. Jarema Albina, Kazimierzowska 127. Wróblewska Emilia, Lipowa 41. Rogoziewicz Anna, Lipowa 36. Brejczuk Anna, Gołuchowskiego 14. Kalinowska Helena, Gołuchowskiego 13. Pomańska Marya, Gołuchowskiego 34. Bronowicz Aniela, Zosina wola 58. Biala Helena, Zosina wola 123. Siemasz Ksawera Zosina wola 122. Czyż Marya, Sobieskiego 100. Mahler Frima, Sobieskiego 54. Korpak Józefa, Sapieżyńska 26, Listowska Marya, Sapieżyńska 49. Kozak Teresa, Romanowskiego 18 Bily Elżbieta, Wołczyniecka 17. Zaufal Emilia, Zabłotowska 50. Pollak Rosa, Halicka 34. Rager Pesia, Halicka 30. Laufer Rajzia, Halicka 34. Schuster Fryma, Halicka 40. Brosch Teresa, Halicka 68. Denenfeld Rozalia, Zarwańska 10. Kobylańska Anastazya, Knihynin Kolonia. Fleischhacker Marya, Zosina wola 56.

Szpitale.

Szpital powszechny im. „Arcyks. Ferdynanda" w Stanisławowie,

założony w r. 1841 dla 120 chorych. (Ul. Kazimierzowska).

Zawiadowczyni; Królikowska Marya, przełożona SS. Miłosierdzia, 6 Sióstr.

Dyr.: Krasowski Stanisław, dr. med. Sekund. I.: Dobrucki Gustaw, dr. med. Sekund. II.: Kreutz Jan, dr. med.

Szpital żydowski

(ul. Sapieżyńska).

utrzymywany przez Zbór izraelicki na 24 łózek.

Prym.: Dr. Bernard Sztencel. Sekund. Dr. Dr. Juliusz Wittels.

Towarzystwo wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie.

Sekcya w Stanisławowie.

Naczelnik Sekcyi: Pilecki Mateusz; zastępca: Poshinger Jan; urzędnicy: Kabarowski Stanisław, Sochacki Jan, Chmielewski Jan, Mierczuk Stefan, Redliński Łucyan, Nadwodzki Aleks., Jeżowski Seweryn, Prorok Franc., Wencek Stan., Nawojski Miecz., Serafinowicz Stan., Fischer Jan, Gałdeński Zyg.; Praktyk.: Tusch Gustaw, Kunz Ant., Sokulski Just., Spitzer Bolesław, Michel Alfr, 5 dyetaryuszów, 3 manipulantki, 3 woźnych.

Filia Austro=Węgierskiego Banku.

Nacz.: Pokorny Wiktor; adj.: Schubuht Kornel; urzęd.: Jabłoński Kazimierz, Godlewski K.; asp.: Kozioł Jan. 2 woźn.

Ekspozytura c k. uprzyw. galic. akc. Banku hipotecznego.

Kierownik: Patraszewski Wacław: urzędnicy: Lamm Joachim, Rauch Bernard, Perlmutter Herman, Bobelek Stanisław, Kohane Emil, Hoffmann Józef, Ebner Jak.

Powiatowa Kasa chorych.

ul. Belwederska l. 5.

Prezes: Dr. Maks. Seinfeld; zastępca: Dr. Maryan Wilczyński; kier. biura: Adam Ludwig.

Lekarze: Dr. Kopaczyński, ord. od g. $11-12^{30}$; Dr. Lehman ord. od g. $4-5^{30}$; Dr. Hacker, ord. od. g. 10—11; Dr. Raczyński, ord. od g. 2—6; Dr. Kreutz, ord. 12—1 i od 3—6.

Kasa zapomogowa dla chorych pod wezwaniem św. Józefa.

ul. św. Józefa.

Przew.: R. Chlebowski; zast. przew:

Ł. Słonczyński; urzęd.: Starzyński A., Limanowski F.

Lekarze: Dr. Opolski, dr. Ostafiński, dr. Stefanicki.

Geometrzy.

Czajkowski Adam, em. st. geom, Romanowskiego 9. Schloss Getzel, Sobieskiego 7. Zajączkowski Wilh., Lipowa 54.

Budowniczowie.

Bojan Felicyan, Lipowa 13. Obmiński Jan, Gołuchowsktego 18. Szporek Jan, Gołuchowskiego. Schloss Getzel, Sobieskiego 7. Zachariasiewicz Karol, (budowniczy miejski) Lipowa 43.

Inżynier: Jaegerman Józef, Lipowa 4.

Architekt: Kudelski Jan, Kazimierzowska 20.

Przedsiębiorcy budowlani i majstrowie murarscy.

M. Lipowski, F. Troskiewicz, T. Kurzempa, A. Konowalski, J. Ster, P. Kopański, M. Wołoszczuk, J. Pajer, M. Manrüber, M. Oleszek, J. Stempler, A. Jantschin, L. Daskel, Ch. Pressler, A. Manksz, M. Greif, S. Rubinstein, J. Rogalski, (Bohorodczany).

Majstrowie ciesielscy.

P. Iwanczuk, J. Korowaj, P. Stefinin, L. Kalkstein.

Kaflarze i betoniarze.

F. Kubin, G. Zuliani.

Rzeźbiarze i kamieniarze.

Br. Jentys, K. Bębnowicz, L. Józek, S. Seinfeld, S. Bartalski, W. Barbir.

Stowarzyszenia.

„Agudas Achim“, przew. J. Kolnik; „Achwos Chesed“, Knihynin; Bractwo św Mikołaja dla utrzymania ruskiej bursy, przew. ks. Jan Litwinowicz; „Brüderlichkeit“, przew. M. Schrager; Bauhandwerker Verein, przew. M. Manrüber; Chór robotniczy, przew. E. Kamiński; „Chesed Weimeth“, A. H. Weishaus; „Chebra Kadische“; Czytelnia kolejowa, przewodn. K. Zauderer; „Dorszei Tow“, przew. L. Horowitz; „Eres Izrael“, grupa miejscowa Zionu, przew Dr. S. Schür; Filie: Tow. lekarzy galic., przew, Dr. Stef. Drzewicki; Tow. opieki nad uwolnionymi więźniami ks. mitrat Facjewicz; Tow. „Rodzina“, przew. Fr. Papierkowski; Izrael. „Alianz“ in Wien; Tow. im. Kaczkowskiego; Tow. nauczycieli szkół wyższych, przew. Dr. M. Sabat; Tow. „Narodna Torhowla“; „Gamche Chasadin“, przew. H. Neumann; „Hochnoses Kaloh“, przew. Ch. Zecher; Stow. rękodz. im. Kilińskiego, przew. inż. Cukrowicz; Instytut zapomogi księży ubogich, wdów i sierót gr. kat. dyecezyi stanisław, przew. ks. Iwan Litwinowicz; Izrael. Bethaus-Verein Sadagorer Klaus, przew. Sucher Berisch Jonas; Izrael. Volksküche i izrael. Trauer-Verein, przew. Marya Margolin; Izrael. „Bethaus-Verein“ Czortkower Klaus, przew. P. Thau; „Jad Charuzim“, przew. M Mistal; Stow. zawod. robotników wyrobów skórnych „Jedność“; „Kółko rolnicze“, Knihynin wieś, przew. Józef Pawłowicz; „Kółko rolnicze“, Knihynin Kolonia, przew. Wojciech Toruń; Koło męskie Tow. Szkoły ludowej, przew. Mateusz Pilecki; Koło Pań T. S. L., przew. Wilh. Nemetzowa; Koło Pań T. S. L. im. Sienkiewicza, przew. Mroczkowska; Kuchnia ludowa chrześcijańska, przew. Hel. Festenburgowa; Czytelnia im. Kaczkowskiego, przew. Dr. Aleksiewicz; Stow. katol. narodowe im. św. Józefa, przew. Stan. Horoszkiewicz; „Młodzież polska“, przew. K. Sobota; Stow. zawod. garbarzy, przew. K. Kunzelman; Stow. ruski „Sokił“; przew. Dr. Janowicz; Miejsc. grupa wiedeń. stow. ku wspieraniu ubogich żydów; Stow. zawodowe robot. piekarskich, przew. Jan Schumacher; Stow. sług katol. im. św. Zyty, przew. Cel. Cieńska; Stow. Ruska ochronka, przew. ks. Bohonos; Stow. „Nor Tumid Hachnusas Orhim“, przew. Ch. P. Adler; Stow. certyfikatystów wojskowych; „Ahaveth Chased“ (Dobroczynności), Knihynin Kolonia, przew. Wolf Rodres; Stow. „Bar Kochba“, przew Osk. Weingarten; Stow. „Safa Bezura“, przew. Selig Vogel; Stow. Klub maszynistów, przew. Jan Kratochwil; Stow. Chłopska Rada, przew. M. Koroluk; Stow. urzędników pocztowych, przew. Laskownicki; Stow. Klub kancelistów kolej., przew. Jan Nemetz; Stow. łowiec-

kie, przew. Roch Poszmurny; „Dorsche Tora“, przew. Hersch Broch; Koło panien polek, przew. Hel. Gerstmanówna; Czyt. im. Kaczkowskiego, Knihynin Kol., przew. J. Dutczak; „Sicz“, Knihynin Kol. przew. P. Kohutiak; Stow. im. św. Piotra, przew. ks. Jan Litwinowicz; „Pomoc przemysłowa“, przew. Jan Poschinger; Związek wchod.-galic. stow. zarob. i gospod., przew. K. Kiesler; „Wola“, Knihinin wieś, przewodniczący K. Szewczuk; „Kilath Jakob“, Knihinin wieś, przewodn. Salamon Stein; „Narodna Spółka“, przew. S. Tworowski; „Ruski Klub“, przew. K. Proskurnicki; Stow. żyd. pracy kobiet przew. M. Halpern; Stanisł. kupieckie; wzaj. pomocy nauczycielek, przew. Piotr Tyszecki; ruskich kobiet, przew. Olena Baryszewa; izral. Bratnia Pomoc, przew. dr. Gelerter; Tow. pedagogiczne, przew. ks. Skarbowski; „Gwiazda“, przew. Paweł Stwiertnia; „Sokół“, przew. Barancewicz; Komisantów i buchalterów; „Poale Żedek Losträger Verein“, przew. Iser Hersch Schmerz; Bursy urzędników skarbowych, przew. Leop. Majewski; Wincentego à Paulo, przew. Leop. Seidler; św. Józefa z Arymatei; pogrzebowe maszynistów kolejowych, przew. M. Piwoński; Klub cyklistów dr. Beil; „Bojan“, przew. Dr. Słoniewski; Myśliwych, przew. dr. Beill; „Oświaty ludowej“ przew. St. Błotnicki; Ruskij „Narodnyj Dim“, przew K. Proskurnicki; Grupa austrj. Towarz. dla opieki prawnej w Wiedniu, przew. Józef Vedral; Stow. „Bikor Chojlem“ (zaopatrzenie chorych), przew M. Hochman; Stanisł. grupa austrj. stow. urzędników kolejowych; Stow. „Ruska chata“ przew. T. Czermiakowski; Stow. syonistycznych subjektów handlowych „Achwa“ przew. Sal. Glass; Stow. „Zgoda“ przew. Mich. Lemruk; Stow. Credit Reform“ przew Jonas Viertel; Komitet budowy rz. kat. kaplicy w Jaremczu; Kasyno mieszczańskie, przew. A. Ebenberger; „Klub towarzyski“, przew. Dr. E. Fischler; „Linos Hacedek“, przew. S. Rubinstein; Modlitewnia izrael., przew. D. Margules; Stow. zawodowe młynarskich robotników, przew. Jan Halski; „Marbicej Tora“, przew. J. H. Weishaus Ochotn. straż ogniowa, przew. Józef Wierzejski; Ochronka dziewcząt sierót im. arcyks. Zofii Fryderyki, przew. Mroczkowska; Filia rusk. Tow. pedagog., przew. Prokim Rybczuk; „Reim Aschulim“, przew. Sam. Klelter; Stow. żyd. kobiet „Rochela“, przew. M. Horowitz; „Ruska Besida“; Stow. zawod. robotn. piekarskich itd, przew. Josel Doringer; „Proletaryat“, przew. Ant. Kulman; „Scherres Achim“, przew. K. L. Retter; „Szkilna Pomicz“, Iwan Porajko; Stow. pań ku wspieraniu położnic, przew. Sch. Kiesler; Stow. zawod. pomoc. dorożkarskich, przew. Sch. Glaser; Stow. wsparcia chorych i grzebania umarłych, przew. Karol Hauswald; Stow. weteranów wojskowych, przew. E. Drobisch; „Harmonia kolejowa“, przew. Feliks Blaut; Polska Bursa im. Kraszewskiego przew. B. Siebauer; Stow. „Die treue Brüder“, przew. O. Grindlinger; Stow. diaków, przew. ks. Bohonos; Tow. muzyczne im. Moniuszki, przew. Br. Fr. Romaszkan; Tow. fiakrów i spedytorów, przew. O. Spacer; Stow. kobiet. przew. Ksawera Mroczkowska; Stow. pomocników handl., przew. Sal. Glass; Stow. izrael. świątyni, przew. Dr. E. Fischler; Stow. „Siła“, przew. M. Wilczyński; Stanisław. Związek inżynierów kolei państ., przew. Józef Czyżewski; Stow. restauratorów i kelnerów, przew. Leon Kessler; Stow. dla osierociałych chłopców, przew. Leop. Seidler; „Gmilath Chasudin, przew. J. Ungar; „Tyonbee Hala“, przew. dr. Braude; „Chawizath Beth Lehem“, Knihynin wieś; „Achios Bachmorujos“; Żyd. Tow. ku wspieraniu chorych „Ognisko“, przew. Sch. Sussman; Zaopatrywanie wdów i sierót „Judyta“; Oddz. Towarz. prawnej ochrony podatników, przew. Z. Jaroszyński; Bursa włościańska polska im. Kościuszki, przew. Terlikowski; Wzaj. pomoc dla żyd. położnic; Tow. „Organizacyi narodowej“, przew. J. Zubczewski.

Straże pożarne ochotnicze.

a) Stanisławowie,

założona w r. 1870, liczy 36 członków czynnych.

Prezesem straży jest burmistrz miasta dr. Nimhin, naczelnikiem Józef Wierzejski.

b) kolejowa.

Nacz. jest Leon Daniel.

c) w Knihininie wsi,

Nacz.: Zygmunt Kozłowski.

d) w Knihininie Kolonii,

Nacz.: Filip Geib.

Park miej. im. ces. Elżbiety

przy ulicy Lipowej i Gołuchowskiego.

Zarządza komisya z Rady miejskiej. Ogrodnik miejski: K. Miszorowicz.

Zakłady dobroczynne.

Chreśc. Kuchnia ludowa i Herbaciarnia, Ormiańska 8. Izrael. Kuchnia ludowa, Berka 5. Stow. im. św. Józefa z Arymatei, Romanowskiego 19. Stow. im. Wincentego a Paulo, Gazowa 65. Towarz. grzebania umarłych, Gołuchowskiego 11. Tow. panien opiek. sierót, 3-go Maja 3. Tow. katol. narodowe im. św. Józefa, Romanowskiego 19

Bursy.

a) polskie:

1) im. Kraszewskiego (ul. Kraszewskiego 1). 2) im. Issakowicza. 3) włościańska im Kościuszki. 4) urzędników skarbowych (ul. Gazowa 65).

b) ruskie:

1) im. św. Mikołaja, Gołuchowskiego 9. 2) rusk. Towarz. pedagog., Lipowa 80. 3) selańska, Halicka 71.

Przytulisko Brata Alberta

im. papieża Leona XIII. w Knihininie wsi przy ul. Długiej.

Wybudowane na gruncie m. Stanisławowa za fundusze m. Kasy Oszczędności Zarządza brat Rajmund.

Dom kalek m. Stanisławowa.

Dom dla starców przy kośc. paraf. obrz. łac. w Stanisławowie, założony przez Jędrzeja na Potoku Potockiego w r. 1662. Cel: pomieszczenie i utrzymanie starców nieudolnych, na których cięży obowiązek pełnienia posług kościelnych. Majątek zakładowy w obligacyach 8640 kor. Dochód koło 1500 kor. Przełożony: każdoczesny proboszcz obrz. rzym.-kat.

Dom kalek i starców

w Knihyninie wsi, na 40 osób.

Zarządza komitet wybrany przez Radę m. Stanisławowa. Zarządca Jan Szwabowicz.

Zakład pow. ochronki opuszczonych chłopców

(ul. Gazowa 65).

Kurator: ks. kanonik Piaskiewicz Józef. Przeł.: Seidler Leopold. Zast. przeł.: Ostafiński Maryan dr., kasyer: ks. Limanowski Bronisław. Gosp.: Czerwiński Franciszek i Kisielewski Jakób.

Fundacya im. arcyks. Gizeli

dla wyposażenia ubogich dziewcząt (sierót) b. obwodu stanisławowskiego. Kapitał zakładowy 32.347 kor. 38 hal.

Zarząd należy do starosty powiatowego.

Stanisławowski fundusz inwalidów.

Kapitał zakładowy wynosi 17.545 K. Zarząd należy do c. k. starosty powiatowego.

Zakład dla sierót i chorych w Zakładzie SS. Miłosierdzia w Marjampolu.

Założony przez ks. Jabłonowskich w celu utrzymania i leczenia chorych ubogich obojga płci na 40 łóżek i utrzymanie osieroconych dziewcząt i wychowywanie tychże. Majątek zakładowy 95.967 K. w obligacyach i folwarku w Dubowcach. Przewod.: Przełożona klasztoru.

Zakłady finansowe.

Bank mieszczański, Sapieżyńska 15, Bank zaliczkowy, pl. Franciszka 24; Bank związkowy ruski, Belwederska 5; Bank ludowy Rynek 18; Bank dla kupców i rzemieślników, Gosławskiego 8; Bank dla handlu i przem., Franciszka Józefa 3; Bank związk. właść. realn. i grunt., Sobieskiego 15; Credit-Escompte Bank, Sapieżyńska 1; Giro-Bank, Rynek 9; Stow. kredyt. obrotu handl., Rynek 7; Kupiec. Towarz. oszczęd. i kredytu, Sapieżyńska 9; Ruska mieszczańska Kasa, pl. Franc. Józefa 3; „Samopomoc," Sapieżyńska 10; Stanisł. Towarz. kredyt. dla handlu i przemysłu, Rynek 6; Towarzystwo bankowe, Belwederska 1; Zakł. kredyt. komercj. Gosławskiego 4; „Zgoda", Kolińskiego 3.

Redakcye:

„Kurjer Stanisławowski", Belwederska 8; „Nowiny", Gołuchowskiego 5; „Nowa Sicz", Belwederska 5.

Jarmarki i targi

w powiatach: Bohorodczańskim, Kałuskim, Nadwórniańskim, Stanisławowskim i Tłumackim.

Bohorodczany miasto powiat. Jarmarki: 14. stycznia, w środopoście (ruskie), 7. lipca, 8. listopada. Co wtorku i piątku targ tygodniowy.

Delatyn powiat Nadwórna. 25. marca, 1. czerwca, 27.' sierpnia, 30. listopada, 21. grudnia na T. K. B. i P.

Halicz powiat Stanisławów. 7. stycznia, 5. kwietnia, 5. lipca, 12. października. Co piątku targ tygodniowy.

Jezupol pow. Stanisławów. 27. czerwca, 28. lipca, 29. września.

Kałusz miasto pow. 18. stycznia, 11. lutego, 13. marca, 20. kwietnia, 16. maja, 6. czerwca, 20. lipca, 1. października, 18. listopada, 10. grudnia (przez 2 dni), 27. sierpnia, (przez 5 dni), 28. września (przez 3 dni). Co piątku targ.

Łanczyn powiat Nadwórna. 18. stycznia, 5. maja (przez 8 dni), 11. lipca, 13. października (przez 3 dni). Co poniedziałku i czwartku targ.

Łysiec pow. Bohorodczany. 2. stycznia, 11. lutego, 8. marca, 24. czerwca, 11. lipca, 18. sierpnia, 26. października, 26. listopada

Nadwórna miasto powiatowe. 18. stycznia, 11. lipca, 13. października (przez 3 dni), 5. maja, (przez 8 dni). Co poniedziałku i czwartku targ.

Niżniów pow. Tłumacz. 19. stycznia, 11. lutego, 29. marca, 4. maja, 24. czerwca, 6. lipca, 13. sierpnia, 10. września. 7. października, 20. listopada, 3. grudnia. Co czwartku targ.

Ottynia pow. Tłumacz. 16. stycznia, 2. lutego, 8. maja, 11. lipca, 6. sierpnia, 20. października. Co wtorku targ.

Sołotwina pow. Bohorodczany. (Jarmarki na bydło podług starego kalendarza) 2. lutego, w 1-szy poniedziałek po Wielkanocy, we czwartek po Wniebowstąpieniu, 20. lipca, 8. listopada, 6. grudnia. Każdego piątku targ tygodniowy.

Stanisławów miasto pow. 15. lutego, 29. marca, w piątek po Bożem Ciele, 13. września, 4. grudnia. Co czwartku targ.

Tłumacz miasto powiat. W piątek po Wniebowstąpieniu rusk., 6. grudnia. Każdej środy targ.

Tyśmienica pow. Tłumacz. W poniedziałek po ruskim Nowym roku, we środę przed rusk. Wielkanocą, we czwartek przed rusk. Ziel. Świąt., 26. czerwca. Co poniedziałku targ.

Ułaszkowce pow. Czortków. Od 24. czerwca do 12. lipca wielki ożywiony jarmark.

Uście zielone powiat Tłumacz. 12. stycznia, 21. marca, 5. maja, 6. października, 3. grudnia. Co czwartku targ.

Wojniłów powiat Kałusz. 14. i 15. stycznia, 6. i 7. maja, 12. i 13. lipca, 19. i 20. sierpnia.

1905.

. . . .

Naprzód! przez zawichrzone ludzkości przewały!
Naprzód! przez kolumn świata złomy i zwaliska!
Naprzód! poprzez przeklęte wojen bojowiska
I jasne cisze świętej pokojowej chwały!

Naprzód przez głód i przesyt, przez skarby i nędzę,
Naprzód przez śmierć i życie, rozkosz i męczeństwa,
Naprzód przez cały wielki wszechbyt człowieczeństwa!

Niemożem przestać istnieć — więc natężmy wolę
Los zwalczać i szczęśliwszą wydzierać mu dolę!
Moc ducha przeciw ślepej fatalnej potędze!

Naprzód! Lepiej w gonitwie do słońca w proch runąć,
Niż czołgać się po ziemi! Krwi swej wylać rzeki
W obronie pragnień życia, niżby przyszłe wieki
Naszej epoce miały w twarz z pogardą plunąć!

Kazimierz Tetmajer.

Pomnik Bartosza Głowackiego

dłuta Michała Korpali,

odsłonięty d. 9. września 1904 r. w Tarnobrzegu.

BARTOSZ GŁOWACKI.

Ogrom leży, a bez czucia,
Jeszcze trzeba iskry z nieba
A nie z ziemi — do rozkucia
Marzącego w śnie olbrzyma.

Krasiński,

Żadne znaki szczególne nie przepowiadały starej Bartoszowej z Rzędowic, że dziecię, które własną, chłopską wykarmiła piersią, kiedyś szlachcicem na własnym zostanie łanie; — ani przeczuwał stary Bartos, że syn, którego „Wojtkiem" ochrzczono, stanie się bohaterem narodu!

A jednak wszystko to stało się rzeczywiście, a stało dzięki Kościuszce, który tak potężne uczucie miłości Ojczyzny w łonie swojem nosił, że rozdrobiwszy je w miliony atomów, miliony umysłów zjednywał, — a w czyje serce padła iskra tego uczucia, wnet jasnym rozpalała się płomieniem, i obejmowała w wyłączne posiadanie nietylko ciało, ale i duszę takiego wybrańca.

Taka iskra padła w serce Wojciecha Bartosa, który wprost z „pańskiego" — pożegnawszy młodą żonę i dzieci, wraz z wielu innymi na wojenkę pociągnął, — i ta właśnie iskra roznieciła w duszy jego ów płomień miłości Ojczyzny, pod której sztandarem zgrupowały się szeregi Kościuszkowskie.

A jakiż mundur, jakie uzbrojenie wziął Bartos na tę wyprawę?

„*Na wojenkę kosa w rękę, kobiałka przez ramię,*
A na piersi Matki Boskiej Przenajświętsze znamię."

Dwa tysiące takich chłopów zebrał członek komisyi porządkowej, Jan Ślaski, z przyległych do Krakowa powiatów i oto w blasku wiosennego słońca zabłysło nagle 2000 kos „na sztorc" na drzewcu osadzonych, o których śpiewa poeta:

„*Przed ziemią i niebem*
Dasz świadectwo z siebie,
Że kraj żywisz chlebem
I bronisz w potrzebie!"

Zastęp ten, złączony z główną, zaledwie 3000 głów przenoszącą armią zbrojną, stanął d 4 kwietnia 1794 r. rano oko w oko z wybornie wyćwiczonem, 6000 regularnego żołnierza liczącem wojskiem jenerała rosyjskiego, Denisowa.

I zajęły stanowiska wojenne obie armie: armia płatnych najemców i hufiec rycerzy w służbie narodu.

Chwila, a rozległ się ryk dwudziestu dwunastofuntowych dział rosyjskich, którym nieśmiało, bo tylko z 6 małych armat odpowiedziała baterya polska.

Ale co strzał — to piorun!

Trzykrotne odparcie jazdy Zajączka i Madalińskiego, powoduje chwilową rozterkę w kawaleryi polskiej, równocześnie jednak armaty i strzały ręczne lewego skrzydła polskiego witają zbliżającą się kolumnę rosyjską i zmuszają ją do cofnięcia się.

Niebawem okazuje się Denisow, z trzecią, najsilniejszą kolumną, rozdzielony atoli wąwozem od reszty swoich, stoi w niepewności. Korzystając z tej sytuacyi, zwraca się Kościuszko do kosynierów ze słowami: „Zabrać chłopcy te armaty!“ i rzuca się na środek armii nieprzyjacielskiej.

Kosynierzy zrywają się jak burza, a pośród dzielnych chłopów, biorących tutaj krwawy chrzest narodowy, wysuwa się naprzód Wojciech Bartos z Rzędowic, wpada na baterye i czapką przykrywa zapał armaty, do której artylerzysta moskiewski właśnie lont przykładał.

Nadludzka ta odwaga Bartosa zagrzewa resztę; — chłopi zbitą ścianą uderzają na Moskala, i straszne wśród jego zastępów czynią wyłomy.

Kwietniowy zachód słońca ozłocił krwawe pobojowisko racławickie, na którem — po sromotnej ucieczce nieprzyjaciela, — zawrzała radość i okrzyki Polaków.

A oto nagle odezwały się bębny i trąby, — pośród obozu stanął Kościuszko, a skinąwszy na Bartosa, w obliczu całego wojska oddał hołd męstwu krakowskiego chłopa, i nadając mu godność szlachecką z nazwiskiem „Głowackiego“, polecił adjutantowi przypiąć mu do sukmany oficerskie szlify.

A gdy dopełnił jeszcze obowiązku pochwalenia imiennie wszystkich, którzy w jego oczach męstwem dnia tego się odznaczyli, zdjął z siebie jeneralski mundur kawalerzysty i przywdział sukmanę krakowską, oddając tym sposobem hołd polskiemu ludowi.

Właściciel Rzędowic, starosta Szujski, uwiadomiony pismem Kościuszki o nobilitacyi Głowackiego, uwolnił tak jego, jak i potomków jego raz na zawsze od pańszczyzny, a Głowacki, wolny już obywatel narodu, na pamiątkę rodowego nazwiska przybrał sobie imię: „Bartosza.“

I długie, długie lata, bo przeszło wiek cały minął od owego zwycięstwa, — wszędzie jednak, gdzie tylko serca polskie biją, z prawdziwą czcią wspominają chłopa bohatera; — gdziekolwiek znalazł się pieśniarz, który natchnionem słowem ową dziejową chwilę opiewał, zawsze stawiał na pierwszym planie sympatyczną postać Bartosza, a i tam nawet, gdzie nie dotarły wyższego polotu utwory, unieśmiertelnił pamięć Głowackiego popularny dziś mazurek Korytyńskiego:

„Hej tam w karczmie za stołem“ . . . .

I temu właśnie „grackiemu Krakusowi“, co to

„. . . . . w karczmie, czy w domu,
Czy to taniec, wesele,
Nie dał bruździć nikomu,
Wszędzie sam był na czele“ . . . .

postawiono w Tarnobrzegu pomnik, którego uroczyste odsłonięcie odbyło się d. 9 września 1904 r., wobec kilkudziesięciu tysięcy ludu, przybyłego z za kordonu, by uczcić bohatera wyszłego z ich łona, i uczestniczyć w zainscenowanej dnia tego na polach dzikowskich bitwie racławickiej, w której wzięła udział przybyła z posłem Krempą banderya konna i wspaniały zastęp kosynierów.

Wzniesiony staraniem ludu ze składek groszowych, zbieranych przez komitet pod przewodnictwem włościanina Słomki, ma pomnik ten więcej symboliczne niż historyczne znaczenie.

Jest on niejako wyrazem zgodnej ofiarności i zgodnych uczuć całego narodu polskiego, który z pełną świadomością swej przeszłości i swych obowiązków do umiłowanego zdąża celu, a wsparty potęgą wiary i ufności w miłosierdzie Boże, z większą może dzisiaj niż ongiś nadzieją, śpiewa:

„Bartoszu, Bartoszu, oj, nie traćwa nadziei,
Bóg pobłogosławi, Ojczyznę nam zbawi.
Tam w górę, tam w górę, spoglądaj do Boga,
Większa miłość Jego, niżli przemoc wroga!"

Aniela Piszowa.

Racławice.

„Naprzód! W ogień! Za wiarę! Za Ojczyznę waszą!"
Krzyk ogromny się podniósł, zachrzęściały kosy:
„Dalej chłopcy na wroga!" — Huf siermiężny, bosy
Ruszył ławą,—armatnie kule go nie straszą.

„O! pod Twoją obronę!... Bądź ucieczką naszą,
„Maryo święta!..." Huk armat głuszy rannych głosy;
Krew a trupy! — Hej! naprzód przez tych trupów stosy!
Idą, lecą — i lonty już czapkami gaszą!

I dział paszcze umilkły. Bosy huf siermiężny
Zdobył szańce rękoma od roli i pługa —
Wiarą w ogień wiedziony i nadzieją mężny...

Potem klękli wśród trupów; — cisza była długa,
Aż hymn w niebo uderzył — zwycięski, potężny.
— A wódz patrzył — i łez mu popłynęła struga...

Jerzy Żuławski.

Gdzieżeście mi się podziały?

Gdzieżeście mi się podziały
Wy moje róże?
Czy was po ziemi rozwiały
Te ciągłe burze?
Czyli was słońce spaliło
W tem skwarnem lecie?
Czy was me serce zgubiło
W tułaczym świecie?...

Gdzieżeście mi się ukryły
Dumne nadzieje?
Czy was w głębokie mogiły
Schowały dzieje?
Czyżeście zginęły od stali
W burzliwej dobie?
Czy ludzie was zakopali
W serc swoich grobie?...

Andrzej Niemojowski.

Słowo zaklęcia.

(Fantazya.)

Pewnemu młodemu rzeźbiarzowi śniło się, że wykuł posąg kobiecy tak cudowny, iż wszyscy, którzy na niego patrzyli, wykrzykiwali mimowoli:

— Ach! czemuż to tylko posąg!

Ale raz przyszła do artysty wróżka, która rzekła:

— W tym posągu tkwi życie. Trzeba li znaleść słowo zaklęcia dość potężne, abyś go zbudził!

Rzeźbiarz myślał i szukał, ale nie znajdując nic, zaprosił swoich przyjaciół i wszyscy naradzali się długo w noc, zapatrzeni w posąg, który stojąc w głębi pracowni, oblany niebieskawem światłem wielkiej, wiszącej lampy, zdawał się czekać.

Wreszcie jeden z obecnych wstał, podszedł do kamiennej kobiety i rzekł:

— Jesteś można!

Ale posąg pozostał martwy jak poprzednio.

Zaczem zbliżył się drugi i powiedział:

— Jesteś piękna!

Po rzeźbionych rysach coś przebiegło, jakby znak milczący, że marmur słyszy.

Trzeci z artystów, zachęcony tem, zawołał:

— Jesteś sławna!

Obecnym wydało się, że w zamkniętych ustach posągu wykwitł lekki uśmiech — smutny i jakby pogardliwy zarazem.

Ale był to jedyny, może złudny objaw życia i arcydzieło stało dalej — nieruchome.

Więc czwarty głos rzekł:

— Jesteś kochana!

Teraz już nie można było wątpić.

Cudowna pierś marmurowej kobiety podniosła się głębokiem odetchnieniem, powieki jej zatrzepotały jak skrzydło ptaka, gdy chce lecieć ku słońcu, usta drgnęły; zdawało się, że coś w niej walczy i próbuje zerwać pęta, ale po chwili zmartwiała znowu.

Wówczas jeden z pozostałych odezwał się niecierpliwie:

— To darmo, nie zbudzicie jej nigdy! To było najpotężniejsze dla kobiety zaklęcie.

Na te słowa powstał inny mężczyzna, już niemłody, o twarzy cierpiącej i mądrej, i zatrzymując się przed posągiem rzekł z cicha:

— Jesteś potrzebna!

A marmurowa postać spojrzała na niego oczami, w których nagle rozbłysło życie, ręce jej wyciągnęły się, jak gdyby coś chciała ogarnąć i wszyscy ujrzeli jak zstąpiła z piedestalu, mówiąc wyraźnie i słodko:

— Idę! . . .

* * *

Rzeźbiarz zbudził się i w pierwszej chwili chciało mu się śmiać.

Ale potem pomyślał, że jednak sen jego niezupełnie był niedorzecznym, bo w świecie dużo jest serc kobiecych, szlachetnych a nieszczęśliwych nad miarę, które łatwo mogłyby się obrócić w kamień, gdyby głos jakiś nie szeptał im:

— Żyj! Czuj! Jesteś potrzebna!

Hajota.

Vox mistica.

. . . .

. . . .

I rozwiodę przed tobą wielką drogę ducha,
i pójdziesz nią nie wiedząc, dlaczego i po co,
bo na pytanie twoje moja wola głucha...

Gdzieś daleko we mgłach się nowe świty złocą
i nowa się na wschodzie zapala jutrzenka,
ku której swą tęsknotą porwiesz się sierocą...

I nieraz cię na drodze złamią ból i męka
i nieraz ci znużenie zasunie powieki —
a wciąż iść będziesz, dokąd wiedzie moja ręka...

Bo gdy pierwszy krok zrobisz—loś już mój na wieki;
krwawe ci pomazanie na czole wypiszę —
i będzie ci dnia zamęt obcy i daleki...

Powiodę cię w zadumę mrocznych pól i ciszę
i tajemnicze głębie przed tobą roztworzę
i w rytm cię wirujących globów rozkołyszę...

Łabędzią twą tęsknotą będzie śpiewać morze,
i ziemia będzie dudnić twoich pragnień szałem,
i do wtóru ci będą grać łkające zorze...

Bo będzie wielkość ducha twoim ideałem...
więc Bytu cię mistycznem będę wiódł korytem —
i nie będzie-ć doczesny kształt dzielącym wałem...

Twój śmiech—będzie echowym nowej wiosny świtem,
płacz Twój—skargą zbłąkanej w żarach pustyń rzeszy,
twa cisza—jasnem śnieniem niebios i błękitem...

A nie będzie weselić cię, co wielu cieszy:
bo wszystkie będziesz sprawy oglądał przez wnętrze
i dlatego nie pójdziesz tam, gdzie tyle spieszy...

Inne trudy dla twoich stóp tułaczych spiętrzę,
inna cię noc omroczy w czas rozpaczy znojny,
i inne ci z gromowych burz wyświecę tęcze...

Ale dla ciebie chowam balsam ów ukojny,
co jest przystanią słodką dusz, które udręczę;
świętą ci wiarę w duszę dam — umrzesz spokojny...

Henryk Salz.

4/VIII. 903.

Urodzeni w niewoli.

— Jakiem prawem chcecie mi dziecko zabrać, gdy mi tylko życia tyle i błysku tylko tyle, co w jego przyszłości?... Kto może dawać rozkazy tak srogie i barbarzyńskie? Czyż owdowiałym żonom po bohaterach nie zostawicie nawet dzieci drobnych?..

Pani Sierakowska tuli do siebie czteroletniego Zygmusia i ochraniając go rękami, powtarza z silną skargą:

— Zabiliście mu ojca. Osierociliście go tak wcześnie, dość waszej opieki. On mój... to jedyne dziecko moje, nikt niema prawa go zabrać.

Lecz oficer rosyjski z uśmiechem zadowolenia powiada:

— Wszystkie dzieci płci męskiej, wszyscy synowie, pozostali po powstańcach poległych w walce, muszą być zabrani przez rząd i wychowywani wedle naszego planu. W Polsce źle synów chowają... w Polsce tylko na buntowszczyków kierują, my musimy wziąć waszych synów pod naszą opiekę.

Straszny, okropny wyrok zabierania z domów synów po powstańcach roku 1831 pogrążył jeszcze w większą żałobę i tak nieszczęściami skołatane rodziny nasze. Tak i pani Sierakowska za waleczną śmierć męża swego w bitwie pod Latyczowem, musi oddać Zygmusia, bo mógłby wyróść na niebezpiecznego dla Moskwy Polaka...

Nieszczęśliwa matka!...

Na myśl o tem w pół umiera, a równocześnie odczuwa w sobie jakąś siłę bohaterską, odwagę nieugiętą i unosząc na ręku chłopaka, woła jeszcze raz:

— W niewoli urodzony, ale wolnym będzie... Nie wy mu duszę będziecie upadlali swojem wychowaniem, ale on wam powie, iżeście niewolnikami niezdolnymi wyróść na wolnych!...

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

Cały dobytek poszedł na opłacenie tej drogi, którą się wysłanników moskiewskich wyprowadza z domu..

Zygmuś urasta w domu, wdowa po powstańcu z roku 1831 wychowuje go tą metodą, która urodzonych w niewoli umie czynić wolnymi w duchu.

I nie źle go wychowała.

W serce jego wpiła wieczne pragnienie szczęścia dla Ojczyzny. Myśl jego wyniosła wyżej nad ukochanie złota, chrestów i protekcyi carskiej, Duszę jego uczyniła nieugiętą przed wielkością „Wielkiej Rosyi“... więc gdy nadszedł rok 1863, gdy w dniu 23 stycznia zadzwoniło wielkie serce dzwonu wołającego do walki za wolność — Sierakowski jak ptak zleciał na Żmudź, oddział sformował i począł walczyć...

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

W połowie maja, Wilno zranione bolesną wieścią. — Sierakowski ranny!... Sierakowski schwytany!...

Od domu do domu, od okna do okna, od ust do ust wieść ta rzucała się jak skra piorunowa, jak strzała zatruta, jak dzwonu pogrzebowego jęk.

Aż wpiła się ostrzem miecza w serce młodej żony Zygmunta.

— O Polsko!... — z jękiem rozpaczy zawołała nieszczęsna kobieta. Zabierasz mi wszystko, co miałam... obyś tylko była szczęśliwa! Oby tylko

ten syn jego, który ma wkrótce świat ten powitać, nie był urodzonym w niewoli, okutym w powiciu!...

— — — — — — — — — — — — — — — — —

Wiozą go rannego.

Leży na wozie słomą usłanym, kość pacierzowa przebita kulą — gorączka pali czoło, oczy mgłą zasnuwa.

Nie wie, iż wjeżdża do Wilna, że naprzeciw niego idą tłumy mieszkańców, że na wóz jego rzucają kobiety wieńce kwiatów wiosennych, że i żona jego, blada, zmieniona niema, naprzeciw wyszła, a ujrzawszy go, pada zemdlona na bruk pod kopyta kozackich koni...

Nie wie, gdy w ciasnem, wilgotnem więzieniu długo leży, i Murawiew wyrok powieszenia pisze, iż żona wszystkich dróg szuka, wszystkich próśb używa, wlecze się sama do Murawiewa, ażeby wyjednać życie dla niego, a całe grono pań wnosi podanie do carowej, aby litość swą okazała... lecz wszystko daremnie.

Nie wie, iż śmierć już rozpina sępie swe skrzydła na szubienicy w Wilnie i on, „urodzony w niewoli", dopiero poza brzegiem mogiły wolnym będzie... nieszczęsny niewolnik.

Dnia 26 czerwca Murawiew w wielkiej swej łasce pozwolił żonie odwiedzić i pożegnać skazańca. Na kwadrans wpuszczono ją do celi, gdzie on leży.

Na drugi dzień wieziono go pod szubienicę, a na rusztowanie wynieśli go żołnierze na rękach, ponieważ nie miał tyle siły, ażeby mógł usiąść.

Zginął!

Cały dzień ciało jego na szubienicy wisiało, cały dzień dzwony Wilna jęczały głuchem, strasznem łkaniem żałoby, cały dzień żona jego tuliła się do tego słupa, po którym sączyły się krople dżdżu płaczącego nieba.

— — — — — — — — — — — — — — — — —

Na drugi dzień przyszli sołdaci i wiodą wdowę do Murawiewa.

— Pojedziesz stąd!... W Petersburgu będą ciebie strzegli... jak się urodzi syn — będzie nasz.

— Jakto?... więc już wyrok wydany na dziecko, które jeszcze na świat nie przyszło?... Więc na syny bohaterów piszecie sądy potępienia już wtedy, gdy one jeszcze do synów ziemi się nie liczą?

— Po takim buntowniku dziecko musi być ostrożnie chowane. My go już wyuczymy jak należy... on nasz będzie...

I powiedli Sierakowską gdzieś w głąb Rosyi i z wyrokiem na syna czekali, kiedy go porwać będą mogli, kiedy go poczną truć jadem piekielnej nauki, zabijać w nim ducha i czynić służalca...

A matka w łzach i modłach o to tylko błagała Stwórcę świata, ażeby jej syna nie dawał.

Wyrok Murawiewa został niewykonany. Na świat przyszło wątłe, chore dziecię i w godzin kilka umarło....

Tak w niewoli urodzeni przekazują dzieciom swoim wyroki potępienia przez wrogów kreślone i tak z męczeniem niewinnych ofiar rodzi się owa potęga życia narodu, który bezustannie mordowany zmartwychwstaje na nowo, ciągle zabijany żyć umie i żyć będzie!...

Ale rodzonych w niewoli trzeba wychowywać hasłem wiary i nadziei wolności.

Jan Świerk.

Nie damy się!

(Dyalog dzieci).

Małopolanka.

O czem tak dumasz chłopczyku młody,
Na świat oczami patrząc smutnemi?

Wielkopolanin.

Bo w mej ojczyźnie niema swobody,
Bo wróg nas gnębi w poznańskiej ziemi.

Małopolanka.

A ja słyszałam, że tam w poznańskiem
Są kraje polskie z dziada, pradziada.

Wielkopolanin.

Ale tam rządzą prawem szatańskiem:
Tam Prusak włada!

Małopolanka.

I cóż ten Prusak czyni wam złego?
Jakież wam cięgi zadaje nowe?

Wielkopolanin.

On nam wydziera co najdroższego,
Ojczystą mowę!

Małopolanka.

Więc tam się w szkołach nie uczą dziatki,
Ojczystej mowy i polskich pieśni?

Wielkopolanin.

Tam nas katują, więżą nam matki,
Jak się niedawno stało we Wrześni.

Małopolanka.

Proścież więc Boga w tej ciężkiej doli,
A On złość wrogów pewnie uśmierzy.

Wielkopolanin.

Cóż, kiedy wróg ten nam nie pozwoli
Mówić po polsku nawet pacierzy.

Małopolanka.

Więc na bolesną serc waszych bliznę,
Już żadnej rady niema rodacy?

Wielkopolanin.

Jest jedna rada: kochać ojczyznę,
I dla jej dobra nie szczędzić pracy!

Cmentarz podolski.

Twardo posnęli i nie wyjdą w pole,
Choć dzwonią sierpy wśród złotej kurzawy,
A dziewki, idąc wśród zbożowej ławy,
Wian dożynkowy przynoszą na czole.

Posnęli w krzyżów trójramiennych kole,
Wśród jagód krasy, miętą wonnej trawy,
Gdzie gwiazdooki kwitnie mlecz złotawy
I pachną kwiaty w cmentarnianym dole.

Krasną opończę i pojas czerwony
Włożono gazdom na ostatnie święto.
Nad nimi trawy pachną rutą, miętą.

I dym się z chałup wlecze na zagony,
I błogosławi im przez carskie wrota
Bogarodzica, bizantyńska, złota.

Kazimiera Zawistowska.

Sąd o sądzie Salomona.

Mówią, że Salomon to najmędrszy z ludzi i dlatego zawsze za wzór go stawiają, a tymczasem ja wam dam dowód, że to nieprawda. Człowiek mądry ma tylko jednę żonę, bo i z tą jedną dosyć ma kłopotu, a sprzykrzy mu się czasem monotonność małżeńska, to sobie ją po cichu urozmaici; — a ten Salomon trzymał cały harem! Czyż to podobna, by człowiek mądry chciał żyć ciągle w takim młynie, gdzie kobiety mielą bez przerwy językami? Nie, nie chciałby! Człowiek mądry zbudowałby sobie młyn parowy. Chcę hałasu, to puszczam w ruch maszynę, a chcę spokoju, to ją zatrzymuję.

Albo ten sławny sąd z dzieckiem! Jak można wymyśleć coś podobnego! Bo proszę tylko zastanowić się: tu stoi jedna kobieta, tj. pierwsza matka,— a tu stoi druga. Ja jestem Salomon, a ten dolar, który trzymam w ręku, to dziecko. Obie matki upominają się o dziecko. Cóż ja tedy robię? Czy pójdę między sąsiadów, aby się wywiedzieć, do której matki dziecko sprawiedliwie należy i tej je oddam zdrowe i całe, jakby to uczynił każdy, co ma choć trochę oleju w głowie? Otóż właśnie że nie! Ja biorę siekierę, rozrębuję dolar na dwie części i daję jednę połowę jednej matce, a drugą drugiej. Przecie Salomon tak postąpił z dzieckiem. A teraz pytam się, naco komu zda się dolar przecięty? Co za to kupisz? Nic! A jeżeli dolar przecięty na nic się nie przyda, to cóż dopiero dziecko! Za milion takich przeciętych dzieci nie dałby nikt ani centa. Czyż więc w tym sądzie Salomona jest choć trochę rozsądku? Nie, niema go ani krzty! Sprzeczka nie toczyła się przecie o połowę dziecka, tylko o całe dziecko, a człowiek, któremu się zdaje, że sprzeczkę o całe dziecko załagodzi połową dziecka, niema ani za grosz rozsądku.

Ale ja się Salomonowi nie dziwię, bo cóż to u niego dziecko, skoro harem żon trzymał! Weźmy np. człowieka, który ma jedno, albo

dwoje dzieci, — czy taki człowiek będzie szafował dziećmi? Nie, nie będzie, bo go nie stać na to i zna wartość dziecka. Ale weźmy drugiego, co ma hałasujących w domu z pięć milionów dzieci, albo i więcej, to zupełnie co innego. Taki na poczekaniu przetnie dziecko jak kota. Tak też było i z Salomonem, któremu jedno dziecko więcej czy mniej, nie robiło żadnej różnicy.

Mark Twain.

Pełnia.

Księżyc w pełni... srebrzyste światło jego pada
na zrąb dachów, na mury, drzewa i ulice —
i drga lekko, by tonów przecichych kaskada,
wiodąc duszę spragnioną gdzie marzeń świątnice...

Lunatykiem tak duszo, jako tobą włada
fascynacya księżyca — porzucasz granice
cielesne, nieprzytomna, omdlała, bezrada,
by tam iść, kędy marzeń tryskają krynice...

I zatapiasz się w świetle tem srebrzysto sinem,
upojona i ciszą i marzenia winem,
zatapiasz się szczęśliwa, senna, rozmarzona —

i kładziesz wiotkie palce na strunach świetlistych
i wydzwaniasz przecichą pieśń rozmarzeń mglistych,
płynącą, by zefirów gędźba uskrzydlona...

Stodor.

Na pniu.

Morze zieleni.

Słońce rysuje na niem jasne i ciemniejsze plamy i igra figlarnie wierzchołkami kłosów.

Po prawej ręce w najciemniejszym pasie, stoi młodzieniec ubrany z angielska i patrzy badawczo w twarz żyda, chałatowca.

Ten ścisnął ramiona i rozkłada ręce, jakby mówił że więcej dać nie może.

Kto wie jaki zbiór będzie?

Może się wysypać, wylęgnąć, a pieniądz teraz drogi — bardzo drogi?

Łany słuchają zdziwione, a pojedyncze kłosy wyciągają ciekawie wydłużone szyjki.

Wtem poszedł szmer — jak fala po zagonach: „Nie marnuj nas! nie marnuj“!!

„My w jesieni zapełnimy twe spiehrze po same zasieki, zapłacimy złotem w czwórnasób“.

Głupie łany!

Alboż one wiedzą, co to dług honorowy?

Zresztą Lola dziś czeka z kolacyą i... ruletką.

Leon Zatorski.

Narcyz i tulipan.

(Legenda).

Był sobie pan, bogaty pan i wspaniały pałac miał, gdzie dzisiejsze Krzeszowice.

W pałacu swym — a temu lat już kilkaset — samotnie żył, mimo młodego wieku.

Żonę pono miał, lecz nie żył z nią — bo miłości nie czuł dla niej. Pojechała ona w świat — a hrabia został sam, wielki pan — odludek.

Pałac przepychem lśnił, bogactwa było w bród, a po komnatach pan się snuł niby cień i w dzień i w noc, jak pustelnik po lesie.

A milczał wciąż, jak milczy grób — mówić nie miał z kim; nie trzymał wiele sług, nie przyjmował gości.

Jak się zwał, nie pomni dzisiaj świat; lud o nim mówił „pan", — a pamięta jeszcze dziś, że miał on na imię Narcyz.

Nie lubian był ów pan; stronił od niego lud... Lecz zresztą na ów czas zdaleka zawsze bywał chłop od pana i od dworu.

* * *

Dokoła pałacu hrabiego Narcyza ciągnął się ogromny park. Pan bardzo kwiaty lubił, w ogrodach się kochał i ogrodników więcej trzymał, niźli służby w pałacu.

To też w jego parku czarownie było, jak w raju.

W ogrodzie latem spędzał on całe dni i sypiał w pogodne noce w tej czy owej altanie, których miał mnóstwo, jedna do drugiej nie podobna.

Kiedy razu pewnego siedział pan w wieczór księżycowy — u kresu swego parku w altance modrzewiowej nad sadzawką z łabędziami, zauważył, że ktoś po za nim skrada się z cicha.

Obejrzał się nagle.

Tuż przy altanie zatrzymała się jakaś dziewczyna ze wsi...

Patrząc nieśmiało w stronę pana hrabiego, rzuciła mu pod nogi pęk bławatów z pola i niezapominajek z nad ruczaju.

Kwiatki rozsypały się w altanie u stóp pana Narcyza — a dziewczyna w tej chwili umknąwszy, zniknęła w gęstwinie, za żywopłotem grabowym.

Była to chłopska dziewka, Florka, córka jedyna owdowiałego gospodarza Płonki, którego nieduże obejście przytykało też do pańskiego ogrodu.

Płonka z przyczyn niewiadomych z dawna nienawidził hrabiego, u którego odrabiał pańszczyznę: pono były między nimi jakieś odwieczne rachunki stąd, że nieboszczyk ojciec Narcyza skrzywdził raz strasznie ojca Płonki.

Lecz nie dbała o to Florka Płonkówna, dziewka cudnej urody, smukła, zwinna, jak sarenka; miała duże włosy jasne, a oczy czarne niby węgle.

Dziwnie smutna bywała zawsze; z ludźmi ni bawić się, ni gadać nawet nie chciała, od parobków i dziewek stroniła — a uciekała wiecznie, to w las, to w puste pole — byle zostawać samotnie.

A już najczęściej stawała sobie przy płocie grabowym, skąd niewidziana przez nikogo, patrzeć mogła w głąb pańskiego parku.

Pożerała oczami hrabiego Narcyza, ile razy go tylko ujrzała z daleka.

Ze swego ukrycia codzień śledziła życie tego samotnika, co tak nie chciał żyć z ludźmi — jak ona.

I rychło dziewka do szaleństwa rozmiłowała się w panu.

Nie wiedział on o tem, ni ludzie nie wiedzieli.

Aż się Florka przed hrabią zdradzać zaczęła ze swem kochaniem.

Raz się do altany zakradła i kwiecie mu do nóg rzuciwszy, uciekła; innym razem zaszła go z tyłu, gdy u lipowej przechadzał się alei — i w rękę pocałowała go nagle, poczem znowu umknęła.

Zajęło to pana Narcyza mocno.

Nie zgniewał się na śmiałość, lecz nakoniec dobrem słowem, gdy dziewczyna uciec chciała, zatrzymał ją i począł rozpytywać.

Wyznała mu Florka wszystko i zaraz utopić się chciała w sadzawce. Aliści pan dziewkę ocalił i rozmawiał z nią chętnie, bo mu się spodobała jej uroda niezwyczajna.

Pomału, pomału — i pan rozkochał się w dziewce.

Odtąd Florka ciągle z domu uciekała do pałacu, wiecznie czas swój wszystek spędzając z panem.

Gdy się nareszcie o tem dowiedział Płonka, strasznym gniewem zapłonął ku swej córce jedynej. Zabić ją raz chciał. Aliści w porę dziewczyna skryła się do parku pańskiego i drżąca ze strachu, padła w ramiona hrabiego, któremu opowiedziała o niebezpieczeństwie swojem,

Pan tak kochał Florkę, iż ją u siebie zatrzymał i już Płonkówna nie wróciła nigdy do domu ojca...

Wściekłość porwała starego Płonkę i tak nim długo miotała, póki nie stanął w chacie starej czarownicy na końcu wioski.

Czarownica owa wielkiej zażywała natenczas sławy, szeroko w około, aż pod Kraków.

Zewsząd do jej chaty chadzali ludzie, szukać rady i leku na swe różne biedy.

Nie dziw tedy, że i Płonka do niej poszedł użalić się na wyrodną córkę, co na nic nie pomnąc, stała się pańską kochanicą.

Znachorka słuchała długo — potem nie krócej myślała, coby począć na tak niezwyczajne nieszczęście...

Nakoniec ziół różnych poszukawszy, poczęła je gotować i smażyć... Na proszek potem zmełła smażonki owe cudowne i w liść kapusty wsypawszy, dała Płonce.

Według rozkazów czarownicy, ojciec Florki cichaczem poszedł nocą do pańskiego parku i proszkiem czarodziejskim posypał wszystkie altany, w których kochankowie za dnia przebywali. Upewniony był z góry, że to dziewkę musi odczarować. Jeszcze i jakimiś olejkami od czarownicy posmarował Płonka ławki, na których rozmiłowani siadywali w parku; olejki te bowiem miały moc wygonienia na cztery wiatry z duszy dziewki miłości karygodnej dla pana...

Przy swoich praktykach stary ojciec odbywał rozmaite ruchy, skoki, trzykrotne obroty; czarownica mu bowiem powiedziała, iż tem sprawi powrót dobrowolny córki do domu.

Długo Płonka czekał na skutki owych czarów.

Wszystko było napróżno.

Z rozpaczą poszedł o tem zdać sprawę czarownicy.

Ale ta uspokoiła go, przyrzekając zmianę na lepsze w jego niedoli. Wytłomaczyła mu, że z iskier, sypiących się z ognia w jej piecu czarodziejskim, wyczytała wyraźnie, iż innej rady niema dla jego nieszczęścia, jak tylko pozbyć się córki wyrodnej, ale w ten sposób, by nie mogła ona miłować się w panu, ni pan we Florce.

Zgodził się Płonka.

Zaprowadził czarownicę pod płot grabowy pańskiego parku, kędy przebywała jego córka z hrabią — i wskazując na nich zdaleka, rzekł przez zęby zaciśnięte:

— Patrzcie, babko!... Widzicie tam, wśród klombów kwiecia, to syn owego łotra, co skrzywdził moich rodziców, to on, pan Narcyz... A przy nim to ta gadzina Florka, moja córka wyrodna... Patrzcie, do piersi tuli pana!...

Czarownica, wysłuchawszy, nic mu na to nie rzekła, jeno zaczęła odkazywać jakieś czary, zdaleka wpatrzona w zakochanych parę...

A pan i dziewczyna, jak stali na klombie nad sadzawką, łabędzie podziwiając, tak zostali na miejscu nieruchomie...

Ani drgnęli... On ręką wpół ją objąwszy, ona ramiona zarzuciwszy mu na szyję, do swej piersi *tuli pana Narcyza...*

Tylko powoli.. od nóg... ciała ich obojga zamieniły się w liście wąskie a długie, niby od ziemi wyrastające, a wreszcie pośrodku liści wychyliły się dwa kwiaty — w miejsce zakochanej pary...

On przemienił się w kwiat z białą koroną... Jednym liściem, niby ręką, wpół ją obejmował...

Ona stała się kwiatem z kielichem różowym... Dwoma liśćmi, jak gdyby miękkiemi ramiony, do zielonego łona pociągała białą koronę...

Czarownica, ujrzawszy na skutek swych czarów dwa wonne kwiaty wspaniałe — umknęła.

Płonka zaś ludzi ze wsi i z pałacu zwoławszy do parku, pokazywał im pana i dziewkę, w kwiaty przemienionych — i wołał, że to kara Boża...

A ludzie kwiat o białej koronie nazwali od imienia pana *narcyzem*, drugi zaś o kielichu różowym — dla pamięci o dziwnej tej historyi — *tulipanem.*

Kazimierz Kalinowski.

HUMORYSTYKA.

Ułatwienie w nauce.

— Nauczyciel: Którego roku była bitwa pod Waterloo?

— Uczeń: Nie wiem.

— N. A jednak jak to łatwo spamiętać, używając mojej uproszczonej metody mnemotechnicznej! Trzeba najpierw wspomnieć sobie na dwunastu apostołów, dodać do tego połowę tej cyfry, co razem czyni ośmnaście. — Pomnożyć to przez sto. Następnie wziąść znowu dwunastu apostołów, dodać czwartą część, t. j. trzy, razem pietnaście, które się łączy z poprzednią sumą i w ten sposób otrzymujemy 1815, datę bitwy pod Waterloo.

Szczery.

Poeta: Napisałem dłuższy poemat, ale ukaże się dopiero po mojej śmierci.

Przyjaciel: Sto lat życia!

Niebezpieczne.

Żona (stojąc przed wystawą jubilera). Popatrz jak to błyska!

Mąż. Chodź już, chodź, bo po błyskawicy zwykle następują grzmoty.

Z rozmyślań administratora podatków.

— W Japonii z powodu wojny podwojono podatek osobisto-dochodowy, u nas do tego wojny nie potrzeba. Daleko jeszcze Japończykom do nas!

Wskazówki i rady gospodarskie.

Jakie gorąco pieca zastosować należy do jakiego gatunku ciasta.

1. Najgorętszego pieca wymaga drożdżowe, parzone ciasto, jak również chleb razowy i pytlowy.

2. Dalej wszelkie drożdżowe ciasta.

3. Francuskie potrzebuje bardzo silnego gorąca, żeby się nie smażyło a piekło. Włożone w ciepły — masło wypłynie z ciasta, a z ciasta zrobi się zakalcowata masa.

4. Potem idzie ciasto parzone bez drożdży, czyli tak zwane ciasto ptysiowe.

5. Ciasto kruche potrzebuje równego, dobrego ale mniej silnego ognia.

6. Dalej wszelkie jałowe, których są podstawą jaja.

7. Piankowe, jak merengi, z początku większego ognia potrzebujące, następnie zupełnie wolnego dla doschnięcia, nie należy więc ognia dokładać.

8. W końcu wszelkie migdałowe, potrzebujące więcej wysychać niżeli się piec. Spieczone są twarde, suche i zatracają charakter migdałów lub bakalij.

Bliższe szczegóły patrz „Jedynie praktyczne przepisy“ wydanie 77, str. 295.

Torcik orzechowy.

Trzy funty utłuczonych lub przez maszynkę przepuszczonych orzechów laskowych lub tureckich, na co trzeba 8 funtów z łupinami. Ubić pianę z 25 białek bardzo sztywną, wrzucić tłuczone orzechy, wymieszane z dwoma funtami cukru, pudru z pod maszyny, wymieszać i w tej chwili wstawić w gorący jeszcze po babkach piec. Najlepiej robić to w okrągłej tortowej formie, wysmarowanej masłem.

Godzinę co najmniej powinien być w piecu. Po wyjęciu z formy oblać czekoladowym lukrem lub pomadką czekoladową, wygotowaną na gęsto, ćwierć funta czekolady rozpuścić w pół kwaterku wody gorącej, wlać w nią kwaterkę słodkiej śmietanki, ćwierć funta cukru i ćwierć funta młodego masła, gotować na wolnym ogniu, ciągle mieszając aż się będzie ciągnąć, mięszać po zdjęciu z ognia 5 minut, i na gorąco polać mazurek a krzepnie zaraz.

Doświadczenie przy smażeniu konfitur.

Każde konfitury należy, wrzuciwszy w syrop, trzy razy zagotować na mocnym ogniu i odstawić, zostawiając do drugiego dnia. Na drugi dzień owoc razem z syropem wstawić na ogień i smażyć do żądanej gęstości na wolnym ogniu.

Konfitury choćby najlepiej usmażone, zwykle wznoszą się w górę, a gęsty syrop zostaje na spodzie.

Dla zapobieżenia temu, należy w czasie smażenia przez 5 minut smażyć je przy końcu pod przykryciem, lub używać do próbowania syropu próbki Baumego.

Galareta czarna.

Dwadzieścia kwaśnych leśnych lub opadłych z drzewa jabłek pokrajać w kawałki, nalać wodą, tak, aby je tylko objęła i rozgotować na miękko, wtedy przecedzić płyn przez rzadkie płótno. W drugim rondlu ugotować kwartę czarnych jagód, także w bardzo małej ilości wody, gdy popękają i sok dobrze puszczą, wziąć pół kwarty jednego płynu i pół drugiego, wsypać $1\,^1/_2$ funta mączki cukrowej i gotować na wolnym ogniu z godzinę, szumując starannie jak się wszystkie galarety gotuje, w końcu wysypać kawałeczek wanilii tłuczonej i przesianej dla zapachu.

Nalewka z jerzyn.

Jerzyny są owocem bardzo aromatycznym, mającym wiele podobieństwa do malin, mają nawet mniej kwasu od tych ostatnich.

W Sierpniu, gdy jerzyny zupełnie dojrzałe, wybrać czysto z listków i robaczków, wsypać pełno w gąsior i nalać spirytusem 97%. Niech tak stoją w cieniu dwa tygodnie w pokojowej temperaturze. Po tym czasie zlać spirytus — na każdą kwartę dać dwa funty cukru, bo jerzyny są słodkie, jeżeliby zaś kto nie lubił słodkiej nalewki, to półtora funta dosyć — na funt cukru brać kwaterkę wody — zagotować raz syrop i zaraz go rozbierać póki gorący, zlanym spirytusem. Przefiltrować i zostawić na pół roku — będzie wyborna.

Wino z czarnych wiśni (nalewka).

Dojrzałe czarne wiśnie sypać w butelki i przesypując obficie miałkim cukrem — pudrem; biorąc na funt wisien półtora funta cukru. Zawiązać płótnem i podać na słońcu fermentacyi na 6 tygodni. Gdy opadną zupełnie i wystoją się, zlać płyn w suche butelki i wynieść do piwnicy zapieczętowawszy. Na pozostałe wiśnie wlać dobranej wódki lub nawet spirytusu 90%, a będzie po 10-ciu dniach dobra wódka; lub też używać na zupę.

Likier orzechowy.

Dwa funty nie zielonych ale jeszcze nie dojrzałych orzechów — mniej więcej w połowie Sierpnia — przetłuc lub lepiej nożem pokrajać w kawałki, włożyć w gąsiorek i nalać pół garncem spirytusu, zostawić w cieniu w pokojowej temperaturze na 2 tygodnie, często gąsiorem potrząsając. Po tygodniu włożyć w orzechy kawałek duży cynamonu, 10 gwoździków i 3 przetłuczone na połowę pestki brzoskwiniowe.

Po dwóch tygogniach zlać spirytus przez woreczek płócienny, nie wyciskając tylko co samo zciecze. Zrobić syrop z 4 co najmniej funtów cukru, nalewając na niego kwartę wody, cukier w małych kawałkach nalany wodą rozpuścić pierwej, niżeli pójdzie na ogień, w gotujący syrop wlać spirytus, zdjąwszy rondel z ognia, wymieszać, pozlewać w butelki, a po roku likier smakuje jak stary tokaj.

Lucyna Ćwierciakiewiczowa.

HUMORYSTYKA.

Jak powinien czynić zapobiegliwy.

Zapobiegliwy geniusz powinien sobie najpierw wyszukać miejsce na pomnik, najpierw upatrzeć jaki taki Oblęgorek, a dopiero potem starać się o smutne głupstwo ludzi, zwane — sławą.
K. Z.

Ciekawa rzecz.

Sztuka robienia rymów polega, jak wiadomo, na powiązaniu wierszom ogonów. Ciekawa rzecz, coby powiedziano o poecie, któryby się wobec pań naszych stokroć piękniejszych przecież od niejednego wiersza!) ch ciał podczas balu w takiego rymodzieja zabawić.
K. Z.

Zbędne....

Więc polecana przez pana dama ma 200.000 koron posagu. No dobrze, ale jak wygląda?

— Ależ panie! Już powyżej 100.000 koron, nikt się nie troszczy o powierzchowność narzeczonej.

Nie do pojęcia.

— Moja Kasiu, wytłómacz mi raz przecie, gdzie się podziewają codziennie te obfite resztki pieczystego!

Kasia. Więc Pani nigdy nie kochała?...

Także racya.

Żona: Wcale mi się to nie podoba, żeś tak ostentacyjnie witał malarza X...

Mąż: Ależ to znakomitość, człowiek pełen sławy.

Żona: Tak, sławy zdobytej za obraz, na którem wymalował samo chłopstwo!...

Pochwalił się.

Proszono pewnego literata o napisanie artykułu o przesądach i głupocie; artykuł kończył się temi słowy: „Że głupota ludzka dotąd nie wygasła i wiecznie trwać będzie, zdaje mi się dostatecznie przez moją rozprawę dowiodlem“.

Czy też ją strawią?

Podróżnik; Byliśmy nieraz w niebezpieczeństwie podczas naszej wyprawy... Raz wylądowaliśmy na wyspę, zamieszkałą przez dzikich; naturalnie zachodziła obawa czy to nie ludożercy. Na szczęście okazało się, że krajowcy byli wegetaryanami.

Słuchacz: No, więc nikogo z was nie zjedli?

Podróżnik: Nikogo, oprócz jednej słomianej wdowy.

W szkole.

— Panie profesorze, kazał sobie pan przypomnieć, że ma pan mówić o mózgu ludzkim.

— Dajżeż mi spokój! Ja teraz inne rzeczy mam w głowie, a nie mózg ludzki!

Natchnienie.

Poeta (po scenie domowej). Tak, będę teraz opiewał burzę!

Nie znają go.

A. Mam tylko bardzo daleką rodzinę.

B. Więc pańscy bliscy krewni wszyscy powymierali?

A. Nie, ale się podorabiali dużych majątków.

Założone w roku 1860.

Towarzystwo Wzajemnych-Ubezpieczeń w Krakowie.

Wynik operacyj w działe ogniowym i gradowym za czas od **1. kwietnia 1903** do **31. grudnia 1903 r.**, oraz wyniki operacyi w dziale życiowym za czas od 1 stycznia do 31 grudnia 1903 r.

	Dział ogniowy	Dział gradowy	Dział życiowy
Wystawiono polic . . .	418.294	7.838	33.805
Wartość ubezpieczona Kor.	1.307,420.696·—	43,618.444·—	99,822.500·—
			Renty 277.687·—
Zebrana premia . . „	8,481.767·—	911.050·—	3,868.150·—
Szkody wypłacone . „	7,120.019·—	1,508.166·—	2,445.526·—
„ nieuregulow. . „	939.107·—	3.540·—	407.631·—
Fundusze rezerwowe po zamknięciu bilansu „	6,370.829·—	2,109.070·—	2,507.628·—
Rezerwa premii . . „	4,190.839·—	—	23,663.517·—
Fundusz emerytalny . „	1,919.203·—	—	
Czysta pozostałość . „	—	—	294·822·—
Przyznana dywidenda dla członków	—	—	pośm. i mięsz. 7% na dożycie 4%
Od czasu istnienia Towarzystwa:			
Wypłacono szkód . Kor.	118,313.155·—	27,776.577·—	21,421.782·—
„ rent . „	—	—	2,663.562·—
„ dywidendy „	28,110.817·—	440.011·—	1,827.899·—

mrożenia, krosty i wysypki, spierzchnięte ręce itd., opanowuje ból głowy, szum, strzykanie, gicht, ból uszu, o czem wyczerpujące wskazówki stosowania dają dobre wyjaśnienie. 10. Jest wogóle tak zewnętrznie jak wewnętrznie bez wątpienia znakomitym środkiem leczniczym, który jako tani i zupełnie nieszkodliwy w każdej rodzinie, zwłaszcza podczas epidemii influenzy, cholery i innych, jako pierwsza pomoc, znajdować się powinien. Jedna próba więcej pouczy i udowodni, aniżeli wszelkie ogłoszenia.

Prawdziwym i niefałszowanym jest ten balsam tylko wtedy, gdy flaszeczka opatrzona powyższą zieloną marką ochronną i przepisem użycia, na którym znajduje się ta sama marka ochronna. **Trzeba więc zawsze zważać dokładnie na zieloną markę ochronną, jak wyżej.** Fałszerzy i naśladowców mojego jedynie prawdziwego balsamu, jakoteż sprzedających bezskuteczne fałszywe a łudzące publiczność fasyfikaty, będę na zasadzie ustawy o ochronie marki sądownie ścigał i karał. **Gdzie niema składu mego balsamu, należy zamawiać wprost i adresować: Apteka pod Aniołem Stróżem A. Thierry w Pregrada pod Rohitsch-Sauerbrunn.** Przed fałszowaniem chroni najlepiej bezpośrednio zakupno w mojej fabryce. Przesyłka następuje **tylko** w patentowanych **oryginalnych** kartonach po 12 flaszek małych, albo 6 flaszek podwójnych. Kosztuje franco do każdej stacyi pocztowej w Austro-Węgrzech 12 małych albo 6 podwójnych flaszek 4 korony, do Bośnii i Hercogowiny 12 małych lub 6 podwójnych flaszek 4 kor. 60 hal. Mniej, aniżeli 12 małych lub 6 podwójnych flaszek nie wysyła się. Wysyłka tylko za poprzedniem nadesłaniem należytości lub za zaliczką.

Apteka p. Aniołem Stróżem A. Thierry w Pregrada p. Robitsch-Sauerbrunn.

Przy zamówieniach 5 tuzinów znaczne obniżenie ceny. Sprowadzanie i odsprzedawanie fałszywych naśladownictw lub prawnie niedozwolonych balsamów z inną marką ochronną lub bez naszej urzędownie ochronionej marki „zakonnica", będzie sądownie ścigane i karane. Zamówienia, na które równocześnie nadesłane są pieniądze, będą natychmiast przed wszystkiemi innemi wysyłane.

Te oba w swej sile leczniczej nieprześcignione środki nie ulegają nigdy zepsuciu, lecz owszem przeciwnie, im są starsze, tem stają się cenniejsze i skuteczniejsze; nie szkodzi im ani upał ani mrozy; mogą więc być każdego czasu użyte. Zawsze przynoszą skutek i pomoc, przynajmniej aż do przybycia lekarza. Naturalnie że nie należy nigdy brać naśladownictwa, albo tylokrotnie ofiarowywanych bezwartościowych i bezskutecznych tzw. środków zastępczych, na które tylko bezcelowo wyrzuca się pieniądze, lecz należy zawsze trzymać się tych starych, zupełnie nieszkodliwych, od dawna znanych, i tanich środków, na których polegać można, i które w całym świecie znane, w każdej rodzinie, na każdy wypadek znajdować się powinny. Gdzie nie można ich dostać prawdziwych, ze wszystkiemi podanemi powyżej cechami prawdziwości, należy je zamówić wprost pod adresem

aptekarza A. Thierry'ego apteka pod Aniołem Stróżem w Pregrada pod Rohitsch-Sauerbrunn.

Schutzengel-Apotheke

MIRABILE BALSAM ROSA CENTIFOLIA

des A. THIERRY in PREGRADA

Siła i działanie

prawdziwej centifoliowej maści

(zwanej przedtem maścią cudowną.)

Maścią tą wyleczono 14-letnie, za nieuleczalne uznane ropienie nogi, a niedawno temu nawet 22-letnie, stare ciężkie cierpienie rakowe.

Prawdziwa maść centifoliowa, znakomicie ciągnąca, używana z najlepszym skutkiem przy najcięższych,

Wszystkie te preparaty są prawdziwe do nabycia w Aptece pod Aniołem Stróżem A. Thierry w Pregrada pod Rohitsch-Sauerbrunn.

przestarzałych chorobach cierpiącej ludzkości, która w **leczeniu ran i kojeniu boleści jest niezrównaną,** składa się w głównej części z koncentracyi czerwonej róży **„Rosa centifolia“**, posiadającej **cudowne lecznicze własności** naturalne, w połączenin z innemi, **znanemi ze swych znakomicie leczących własności substancyami.**

Prawdziwa maść centifoliowa znajduje zastosowanie: przy złych piersiach położnic, zatamowaniu odpływu mleka, stwardnieniu piersi, czerwonościach skóry, wszystkich zastarzałych chorobach, gnojących się rękach i nogach, przy ranach, opuchnięciu nóg, nawet przy ropieniu kości; dalej przy ranach pochodzących od uderzenia, przekłucia, strzału, cięcia zmiażdżenia, przy wyciąganiu wszystkich obcych materyi z ciała, jak skorup, szkła, drzazg, drzewa, piasku, śrutu, cierni i t. p., przy wszystkich nabrzmieniach, guzach, karbunkułach, nowotworach, nawet przy raku; przy zastrzałach czyli odbieraniach paznokcia, pęcherzach, poranionych od chodzenia nogach, **ranach zapalnych wszelkiego rodzaju,** odmrożeniu, odleżeniu ciała u chorych, obrzmieniu szyi, guzach krwistych, szumie w uszach, gorączkach dzieci itp.

Maść centifoliowa im starsza, tem skuteczniejsza w użyciu.

Zaleca się posiadanie zawsze w domu tego **jedynego środka zapobiegawczego.** Mniej aniżeli dwa słoiki nie wysyła się; wysyłka następuje wyłącznie tylko za poprzedniem nadesłaniem należytości, albo za zaliczką pocztową. Wraz z portem, listem przesyłkowym i opakowaniem kosztują 2 słoiki 3 korony 50 halerzy.

Liczne świadectwa do przejrzenia.

Ostrzegam przed zakupnem bezwartościowych naśladownictw i proszę bacznie uważać, aby na każdym słoiku powyższa **marka ochronna** i firma **„Apteka pod Aniołem Stróżem A. Thierry w Pregrada“** wypalone były. Każdy słoik jest zawinięty w przepis używania, tą marką ochronną zaopatrzony. Fałszerze i naśladowcy mojej jedynie prawdziwej maści centyfoliowej będą na zasadzie ustawy o markach ochronnych ostro ścigani; tak samo sprzedający falsyfiikaty.

Jedyne źródło zakupna

Apteka pod Aniołem Stróżem A. Thierry w Pregrada pod Rohitsch-Sauerbrunn.

Składy w wielu aptekach. Gdzie niema składu, należy zamawiać wprost i adresować: **Apteka pod Aniołem Stróżem A. Thierry w Pregrada pod Rohitsch-Sauerbrunn.** Numer rejestrowy marki ochronnej dla Austro-Węgier 4524.

Cudowny Pain Expeller

tylko do zewnętrznego użytku.

Nadzwyczaj pewnie działające nacieranie przy reumatyżmie, rwaniu członków, ostrej lub stawowej reumie, bolach grzbietu i krzyżów, postrzale, porażeniach, zewnętrznych przeziębieniach, zwichnięciach, opuchnięciach członków i zapaleniach itd., oraz jako zewnętrzny środek wzmacniający po wszystkich wysiłkach i jako środek zapobiegawczy powyższym cierpieniom. Prawdziwy tylko wówczas, gdy opatrzony jest powyższą firmą i marką ochronną, oraz kapslą metalową z firmą wyrabiającego. Mniej, aniżeli dwie flaszki nie wysyła się i kosztuje franco do każdej stacyi pocztowej Austro-Węgier i Niemiec za zaliczką pocztową lub poprzedniem nadesłaniem należytości 3 K. 50 h.

Apteka pod Aniołem Stróżem A. Thierry w Pregrada pod Rohitsch-Sauerbrunn.

Wszystkie te preparaty są prawdziwe do nabycia w Aptece pod Aniołem Stróżem A. Thierry w Pregrada pod Rohitsch-Sauerbrunn.

Prawdziwa angielska pomada, chroniąca skórę

nie zawiera żadnych szkodliwych albo zakazanych ingredyencyj, działa szybko i pewnie przeciw wszystkim chorobom skórnym, ochrania przed wszelkim szkodliwym wpływem

atmosfery lub promieni słonecznych. Usuwa cudownie wszelkie nieczystości na skórze, twarzy i ciele, jakoto: **piegi, plamy wątrobiane, wągry** itd., zmarszczki, chropowatości skóry, czyni szorstkie i czerwone ręce gładkiemi i delikatnemi i nadaje przy stałem używaniu młodocianą świeżość i delikatność twarzy i wogóle skórze ciała różową inkarnacyę. Każdego wieczora przed ułożeniem się do snu, należy lekko natrzeć twarz i te części ciała, które pragnie się odmłodzić

i delikatnemi uczynić, na ręce nakłada się rękawiczki i poddaje się przez całą noc działaniu tej pomady. Rano umywa się świeżą, zimną wodą i dobrem neutralnem mydłem (najlepiej mojem **mydłem boraksowem**).

Każdy słoik musi mieć na pokrywce wyciśniętą firmę:

Apteka pod Aniołem Stróżem A. Thierry w Pregrada.

Słoiczek prawdziwej angielskiej pomady z mydłem boraksowem kosztuje franco K. 4·—

Wedle oryginalnej angielskiej recepty sporządza

Apteka pod Aniołem Stróżem A. Thierry w Pregrada pod Rohitsch-Sauerbrunn.

Pastylki Hämatin

podług oryginalnej francuskiej recepty z prawdziwego ekstraktu mięsnego Liebiga z chemicznemi substancyami sporządzone, są najlepszym środkiem przeciw niedokrewności i bladaczce i wypływających z nich chorób. Pastylki działają podwójnie, raz tworzą krew, a powtóre odżywiają. Przy wszystkich oznakach rozpoczynającej się niedokrewności lub bladaczki, które u dotkniętego tą słabością człowieka łatwo poznać można z ogólnego znużenia, osłabienia muszkułów, bicia serca, trudnego oddechu, zaburzeń w trawieniu, kurczów żołądka, zawrotów głowy, uporczywych bolów głowy itd., należy natychmiast, póki czas, położyć tamę rozwojowi choroby i z całem zaufaniem należy zamówić Pastylki Hämatin, które są jedynym, pewnym, i niezawodnym środkiem przeciw niedokrewności i bladaczce. Pastylki Hämatin sporządza świeżo na każde zamówienie

Apteka pod Aniołem Stróżem A. Thierry w Pregrada pod Rohitsch-Sauerbrunn.

Jedno pudełko kosztuje franco 4 korony.

Każde pudełko musi być opatrzone własnoręcznym podpisem wyrabiającego.

Zagoriański syrup piersiowy

Bardzo przyjemny do zażywania środek tak dla starszych, jak i dla dzieci w każdym wieku przeciw kaszlom wszelkiego rodzaju, katarom piersiowym i płucnym, zaflegmieniu, chorobliwemu ślinieniu, bolom piersi itd. Usuwa cierpienia przy wszystkich, choćby zastarzałych cierpieniach piersiowych i płucnych. Jedna cała flaszka kosztuje franco 3 korony 30 halerzy. Każda flaszka opatrzona jest kapslą metalową z wyciśniętą na niej moją firmą. Sporządza i sprzedaje:

Apteka pod Aniołem Stróżem A. Thierry w Pregrada pod Rohitsch-Sauerbrunn.

Prawdziwa angielska tannochinowa pomada na porost włosów.

Zapobiega wypadaniu włosów, przedwczesnemu łysieniu i siwieniu, jest absolutnie nieszkodliwą i lepszą, aniżeli wszystkie tego rodzaju pomady.

Słoiczek kosztuje franco K. 4·—

Każdy słoik musi mieć na nakrywce wyciśniętą firmę:

Apteka pod Aniołem Stróżem A. Thierry w Pregrada pod Rohitsch-Sauerbrunn.

Wszystkie te preparata są prawdziwe do nabycia w Aptece pod Aniołem Stróżem A. Thierry w Pregrada pod Rohitsch-Sauerbrunn.